

«Այդի Բանկ»

ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
կողմից թողարկվող պարտատոմսերի
վերաբերյալ

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպատիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. փոստ՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
Գլխավոր տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպատիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. փոստ՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՅՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ԵՎՐՈ, 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	7
1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն.....	7
1.2 Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	9
1.3 Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ.....	10
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ.....	11
1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները.....	12
1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ	13
1.7 Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը.....	13
1.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներհազգ. ՀՀ դրամ.....	14
ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	15
2.1 Ռիսկային գործոններ.....	15
2.2 Հիմնական տեղեկատվություն	17
2.3 Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ.....	17
2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները.....	26
2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	32
2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	33
ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	33
3.1 Անկախ աուդիտորները.....	33
3.2 Ռիսկային գործոններ.....	33
3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին	37
3.4 Բիզնեսի նկարագիրը.....	39
3.5 Թողարկողի կառուցվածքը	42
3.6 Զարգացման վերջին միտումները.....	42
3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը.....	42
3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	43
3.9 Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	50
3.10 Էական պայմանագրերը.....	51

3.11 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը.....	51
3.12 Այլ տեղեկատվություն.....	51
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	52
Հավելված 1: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք.....	54
Հավելված 2: Թողարկման վերջնական պայմաններ.....	55
Հավելված 5: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր.....	66
Հավելված 6: «Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ.....	67

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Վարտան Դիլանյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

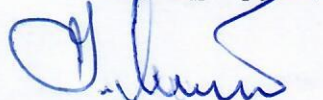
Հագոբ Գասարճեան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

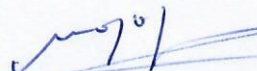
Կարեն Սարգսյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

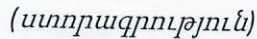
Մաքսիմ Մորոզով
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

Մազեն Շեհայեր
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

Մհեր Աբրահամյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ վարչության նախագահ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

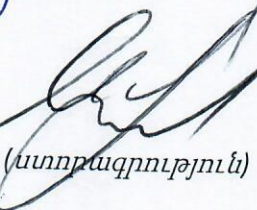
Ռուբեն Մելիքյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ վարչության նախագահի տեղակալ, ֆինանսական տնօրեն

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

Սերգեյ Վիրաբյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.
(ամսաթիվ)

Վարդան Գևորգյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Մանրածախ բիզնեսի գծով
տնօրեն, վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

Անուշիկ Խաչատրյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ,
վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

Ռաֆիկ Սուվարյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման
գծով տնօրեն, վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

Արման Ասատրյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Գործառնական տնօրեն,
վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

Կարեն Նալբանդյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման գծով
տնօրեն, վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

Սերգեյ Առաքելյան
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի
տնօրեն, վարչության անդամ

(ստորագրություն)

01.02.2019թ.

(ամսաթիվ)

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.idbank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի անվանումը և կապի միջոցները

1.1.1.1 Բանկի անվանումը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝

«ԱՅԴԻ Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ռուսերեն՝

Закрытое Акционерное Общество “АйДи Банк”

անգլերեն՝

“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ անվանումն է՝

հայերեն՝

«ԱՅԴԻ Բանկ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝

ЗАО “АйДи Банк”

անգլերեն՝

“ID Bank” CJSC:

1.1.1.2 Բանկի պետական գրանցման վայրն է ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9: Բանկի գտնվելու վայրն է ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց՝ 13:

1.1.1.3 Կապի միջոցներ են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ-փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am: Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել «ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյանի հետ կապի հետևյալ միջոցներով՝ հեռախոս՝ +37410 593395 (3275), էլ. փոստ՝ vahan.hayrapetyan@idbank.am:

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից որպես

փայատիրական առևտրային բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր N9) որպես «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ-ն վերակազմավորվել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և ներգրավվել է նոր բաժնետեր «Ֆիսթոք» LTD ընկերությունը: Սույն ազդագրի ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի բաժնետոմսերի 59.68 տոկոսը պատկանել է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությանը և 40.32 տոկոսը՝ «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ին:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը 31.12.2018թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազ. ՀՀ դրամ, բաժնետոմսերի քանակը՝ 679,437 հատ սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը՝ 50,000 ՀՀ դրամ:

1.1.4 Թողարկողի ռազմավարությունը

Բանկը շարունակաբար ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները՝ ձգտելով լինել ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում ընթացող գլոբալ փոփոխությունների առաջնագծում: 2019 թվականին Բանկի ռազմավարական հիմնական ուղղվածությունը թվային ուղիների զարգացումն է և հեռահար ուղիներով ծառայությունների մատուցումը: Բանկը շարունակելու է կատարելագործել մանրաձախ և կորպորատիվ հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունները՝ դրանք դարձնելով ավելի պարզ և հարմարավետ: Շարունակվելու է նաև արժեթղթային գործառնությունների իրականացումը, մասնավորապես պարտատոմսերի թողարկման գործառնությունը՝ այդպիսով դիվերսիֆիկացնելով Բանկի կողմից ներգրավվող միջոցների աղբյուրները:

1.1.5 Թողարկողի բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ մայրաքաղաքում և հինգ մարզերում տեղաբաշխված 13 մասնաճյուղերի միջոցով: Մասնավորապես Երևան քաղաքում Բանկի մասնաճյուղերը տեղակայված են Կենտրոն (2), Արաբկիր (2), Դավթաշեն (1), Էրեբունի (1), Նոր նորք (1), Հարավարևմտյան թաղամաս վարչական շրջաններում (1), իսկ ՀՀ մարզերում Արոյան (1), Գյումրի (1), Վանաձոր (1), Գավառ (1) և Էջմիածին (1) քաղաքներում: 31.12.2018թ. դրությամբ Բանկի կողմից սպասարկվող բանկոմատների թիվը կազմել է 54, որոնցից 45-ը՝ Երևան քաղաքում, իսկ 9-ը՝ ՀՀ մարզերում, իսկ տեղադրված POS տերմինալների թիվը՝ 156: Բանկի գործունեությունն ընդհանուր առմամբ ուղղված է իր կողմից սահմանված թիրախային սեգմենտներին

բանկային ծառայությունների մատուցմանը, որի համաձայն Բանկում ձևավորվել են համապատասխան բիզնես ուղղությունները, այն է՝ մանրածախ բանկային ծառայությունների ուղղություն և կորպորատիվ բանկային ծառայությունների ուղղություն

- **Կորպորատիվ բանկային գործառնություններ.** Բանկը կարևորում է ՓՄՁ ոլորտի հիմնական ֆինանսական խնդիրների բացահայտումը՝ դրանց համապատասխան մշակելով պարզ և հարմարավետ բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, առևտրային նպատակով տրամադրվող վարկերը, առևտրի ֆինանսավորման նպատակով թողարկվող բանկային գործիքները մշտապես համադրվում են հաճախորդի պահանջմունքների, ինչպես նաև շուկայում առաջարկվող համանման գործիքների պայմանների հետ:

- **Մանրածախ բանկային գործառնություններ.** Ֆիզիկական անձանց բանկային ծառայությունների մատուցման ընթացքում Բանկն առավելապես կարևորում է պարզ ընթացակարգերով ծառայությունների մատուցումը, ինչը թույլ է տալիս հաճախորդին հնարավորինս սեղմ ժամանակահատվածում ստանալ իր կարիքներին համապատասխան բանկային ծառայություն:

1.1.6 Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 1-ում:

1.2 Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ բանկերի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար: Ռիսկերը այն բոլոր տեսակի իրադարձություններն են, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործունեության և Բանկի կոմիդ թողարկված արժեթղթերի վրա: Հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել՝

- **ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկայի բարձր մրցակցության առկայությունը**, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը,

- **պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով,

- **արտարժույթային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով: Հասարակության մոտ արտարժույթով

արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ռիսկի ոչ պատշաճ կառավարման, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերում ներդրողների մոտ իրենց առաջարկված գործիքի վերաբերյալ ոչ բավարար տեղեկացվածությունը,

- **տոկոսադրույքի ռիսկ**, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության,
- **օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ**, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա:

1.3 Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի գործունեությունը շուկայի պահանջներին, ինչպես նաև նվազեցնելով տարբեր ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը:

31.12.2018թ. դրությամբ Բանկի ակտիվների կառուցվածը ներկայացված է ստորև աղյուսակում.

Ակտիվի անվանումը	Արժեքը 31.12.2018թ. դրությամբ (հազ. ՀՀ դրամ)	Կշիռն ընդհանուր ակտիվներում, %
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,602,168	2.07%
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,735,667	6.94%
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	11,333,544	9.00%
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		0.00%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,429,813	2.72%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	66,887,789	53.12%
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,728,200	3.76%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	20,723,726	16.46%
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,061,844	4.02%
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	0.00%
Բնագանձված ակտիվներ	1,098,325	0.87%
Այլ ակտիվներ	1,307,831	1.04%
<i>Ընդամենը՝ ակտիվներ</i>	<i>125,908,907</i>	<i>100.00%</i>

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են:

Բանկի դեմ առկա է ներկայացված հայցադիմում սնանկ ճանաչված «Բ.Մ.Լ Արզնի» ՍՊԸ-ի սնանկության կառավարչի կողմից՝ Բանկից գումարի բռնագանձման մասին (գործ թիվ ԿԴ1/1293/02/17):

2018թ մարտի 2-ին հայցը բավարարվել է՝ վճռվել է «Անելիք» բանկ ՓԲԸ-ից հոգուտ սնանկացած «ԲՄԼ Արզնի»-ի պետք է բռնագանձել 21.863.856,35 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար, ինչպես նաև 437.277,12 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ բռնագանձել ՀՀ բյուջե, որպես պետական տուրքի գումար:

Վճիռը բողոքարկվել է ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանը, որի 20.07.2018թ. որոշմամբ վճիռը բեկանվել է և ուղարկվել է նոր քննության:

ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 20.07.2018թ. որոշումը Բանկի կողմից բողոքարկվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարան, վճռաբեկ բողոք է ներկայացվել նաև «Բ.Մ.Լ Արզնի» ՍՊԸ-ի սնանկության կառավարչի կողմից:

Նշված բողոքների վարույթ ընդունելը ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի կողմից մերժվել է՝ արդյունքում ուժի մեջ է մնացել ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 20.07.2018թ. որոշումը:

Ներկայումս գործը ենթակա է նոր քննության Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից:

Բանկի կառավարման մոդելն ուղղված է գործարար գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը, ուստի Բանկի ղեկավարությունը ըստ նպատակահարմարության իրականացնում է կազմակերպական փոփոխություններ աշխատանքի արդյունավետության շարունակական բարելավման համար:

Միևնույն ժամանակ հարկ է նշել, որ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որոնք միտված են Բանկի գործունեության բարելավմանը և արդյունավետության ու շահութաբերության բարձրացմանը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ

Բանկի 2015 թվականի անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնլի» անդամ: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0012, Վաղարշյան 8/1, հեռ.՝ +37410 260964, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.grantthornton.am: Կազմակերպության տնօրեն-բաժնետեր է հանդիսանում Գագիկ Գյուլբուդաղյանը:

Բանկի 2016 և 2017 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է և 2018 թվականի անկախ աուդիտորական ստուգումն ևս իրականացնելու է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է

KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ- Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները

1.5.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետև՝ Ընդհանուր ժողով)
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետև՝ Խորհուրդ)
- Բանկի վարչությունը և Բանկի վարչության նախագահը:

1.5.2 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթեք» LTD ընկերությունը: Սույն ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել 679,437 հատ բաժնետոմսերից, որի 59.68 տոկոսը տնօրինվել է «Ֆիսթեք» LTD ընկերության կողմից և 40.32 տոկոսը՝ «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի կողմից:

1.5.3 Բանկի Խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից: Բանկի խորհրդի անդամներն են.

- Վարտան Դիլանյան (խորհրդի նախագահ)
- Հազոբ Գասարճեան (խորհրդի անդամ)
- Կարեն Մարգարյան (խորհրդի անդամ)
- Մաքսիմ Մորոզով (խորհրդի անդամ)
- Մազեն Շեհայեր (խորհրդի անդամ)

1.5.4 Բանկի վարչությունը կազմված է 9 անդամներից: Բանկի վարչության անդամներն են.

- Մհեր Աբրահամյան (վարչության նախագահ)
- Ռուբեն Մելիքյան (վարչության նախագահի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն վարչության անդամ)
- Սերգեյ Վիրաբյան (Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ)
- Վարդան Գևորգյան (Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ)
- Անուշիկ Խաչատրյան (Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ)
- Ռաֆիկ Սուվարյան (Ռիկսերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ)
- Արման Ասատրյան (Գործառնական տնօրեն, վարչության անդամ)

- Կարեն Նալբանդյան (Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ)
- Սերգեյ Առաքելյան (Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ)

1.5.5 31.12.2018թ. դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 419:

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ

Բանկը մինչ այժմ թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր: Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2018թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազար ՀՀ դրամ և բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել թվով 679,437 բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպահրավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2016թ. նոյեմբերի 29-ի թիվ 43-Լ որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական Բանկի նախագահի 07 դեկտեմբերի 2016թ. թիվ 1/886Ա որոշմամբ գրանցված բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2016-2017թթ. ընթացքում Բանկի կողմից կատարվել է թվով 5 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 20,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի և 1,000,000,000.00 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր, որից 5,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսերը արդեն մարվել են, իսկ 15,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի և 1,000,000,000.00 ՀՀ դրամի պարտատոմսերը շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2017թ. դեկտեմբերի 22-ի թիվ 11 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 23 փետրվարի 2018 թ. թիվ 1/124Ա որոշմամբ գրանցված բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2018թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 1 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել է 5,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որը շրջանառվում է կարգավորվող շուկայում:

1.7 Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային:
Ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Փոխարկելիությունը՝	ոչ փոխարկելի
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Թողարկման արժույթը՝	ԱՄՆ դոլար / ԵՎՐՈ / ՀՀ դրամ

Թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ԵՎՐՈ, 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ
Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման օրը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Շրջանառության ձևը՝	ազատ շրջանառության իրավունքով
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝	չապահովված:

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Վարչության կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում է Բանկի ինտերնետային կայքում տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը:

1.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանում	31.12.2018թ. (աուդիտ չանցած) հազ. ՀՀ դրամ	2017թ. (աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ	2016թ. (աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ
ՀՀ Զուտ շահույթ շահութահարկի	3,312,114	1,846,780	1,116,675

գծով ծախսի նվազեցումից հետո			
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	45,888,985	43,872,743	24,222,908
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	7.22	4.21	4.61
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	126,416,335	238,695,020	155,560,308
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	2.62	0.77	0.72
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,312,114	1,846,780	1,116,675
Գործառնական եկամուտ	10,797,956	10,935,087	2,692,682
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	30.67	16.89	41.47
Գործառնական եկամուտ	10,797,956	10,935,087	2,692,682
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	126,416,335	238,695,020	155,560,308
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	8.54	4.58	1.73
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	126,416,335	238,695,020	155,560,308
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	45,888,985	43,872,743	24,222,908
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	2.75	5.44	6.42
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,953,989	8,582,376	4,368,839
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	102,623,516	213,872,465	112,275,727
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %	6.78	4.01	3.89
Տոկոսային եկամուտ	11,281,619	22,036,520	13,209,550
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	102,623,516	213,872,465	112,275,727
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	10.99	10.30	11.77
Տոկոսային ծախսեր	4,327,630	13,454,144	8,840,711
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	76,778,163	159,783,339	89,161,533
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	5.64	8.42	9.92
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	3,312,114	1,846,780	1,116,675
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	679,437	679,437	330,432
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	4.87	2.72	3.38
Սպրեդ, %	0.05	1.88	1.85

ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

2.1.1 **Շուկայական ռիսկ.** ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես

Թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքներից (**թողարկողի ռիսկ**), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (**շուկայական ռիսկ**): Ներդրողը ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու ընթացքում պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ: Պետք է հաշվի առնել նաև, որ սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ, և հնարավոր է անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ իրադարձության/ռիսկի (այլ ռիսկեր) ի հայտ գալը, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և ակնկալիքներով: Շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը: Տոկոսադրույքի ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը, մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը: Արտարժույթի ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժևորման դեպքում, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:

2.1.2 Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ. պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր նախընտրած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով՝ կրելով վնասներ:

2.1.3 Ինֆլյացիոն ռիսկ. Թողարկողի կողմից ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով կամ Եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական

արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ պարտատոմսերի մարման պահին իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր անվանական եկամտաբերությունից:

2.1.4 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Թողարկողը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է՝ վարկերի տրամադրմանը: Ի հավելումն վերը նշվածի՝ պարտատոմսերի թողարկմամբ Բանկը նպատակ է հետապնդում նվազեցնել վարկավորմանն ուղղվող ռեսուրսի գինը և հետևաբար նաև իր կողմից մշակվող վարկային պրոդուկտների առաջարկվող տոկոսադրույքները: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում Բանկը կկարողանա ապահովել իր պասիվների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացում:

2.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի վարչության կողմից:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

2.3 Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ

Արժեթղթերի տեսակը և դասը	անվանական, արժեկտրոնային, առանց հետգնման հնարավորության, ոչ փաստաթղթային և ոչ փոխարկելի պարտատոմսեր: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժույթը	ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	5,000,000.00 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 50,000,000.00 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ԵՎՐՈ
Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են	թողարկումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների

արժեթղթերը	համաձայն և դրա շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
Արժեթղթերի ձևը	թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի ռեեստրը վարվելու է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից՝ ըստ համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:
Թողարկման արժույթը	պարտատոմսերը թողարկվում են ԱՄՆ դոլարով/ ԵՎՐՈ-ով/ ՀՀ դրամով համաձայն սույն ազդագրով սահմանված ծավալի:

2.3.1 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն.

Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ.

- **առաջին**՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում,
- **երկրորդ**՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի,
- **երրորդ**՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 10 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 5 միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 10 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 5 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 10 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 5 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով,
- **չորրորդ**՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ «Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամ»-ի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների,

- **հինգերորդ**՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

- **վեցերորդ**՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները

- **յոթերորդ**՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո:

Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից) ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով՝

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը տասը միլիոն ՀՀ դրամ է,

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը հինգ միլիոն ՀՀ դրամ է,

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային պարտատոմսեր, և դրամային պարտատոմսերի գումարը հինգ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային պարտատոմսերի գումարը՝ մինչև տասը միլիոն ՀՀ դրամով:

- եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է հինգ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ հինգ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների, և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժույթային ավանդները:

Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և

ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Պարտատոմսերի վերադասակարգում կարող է տեղի ունենալ նոր արժեթղթերի թողարկման դեպքում, եթե դրանք համարվելու են վերադաս, այն էլ միայն այն մասով, որը չի վերաբերվում ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին:

2.3.2 Արժեթղթերից բխող իրավունքների նկարագրությունը. պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվել են պարտատոմսերից բխող հետևյալ իրավունքները.

- **ստանալ** պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում, և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին Թողարկողի կողմից,

- Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենքով թույլատրվող գործողություններ,

- գրավադրել պարտատոմսերն օրենքով սահմանված կարգով
- իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները, որոնք ՀՀ ԿԲ և ֆինանսական շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են, թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետզնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների

փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին (կիրապարակվի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններում) , կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

Պարտատոմսերից բխող իրավունքները որևէ սահմանփակում չկա:

2.3.3 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և դրա վճարման պայմանները

2.3.3.1 Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից:

2.3.3.2 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը վճարվելու է պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից հաստատված պարբերականությամբ:

2.3.3.3 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում հաշվարկվելու է համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով, սակայն ներդրողներին վճարվելու է ՀՀ դրամով, վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ հրապարակված շուկայի միջին փոխարժեքով:

2.3.3.4 Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

2.3.3.5 Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը): Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվելու է պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ նշված ժամից հետո ռեեստրում գրանցված սեփականատերերը/անվանատերերը չեն կարող ունենալ նախորդող արժեկտրոնային ժամանակաշրջանի համար (նախորդ կիսամյակ) վճարվող արժեկտրոնի ստացման իրավունքից:

2.3.3.6 Թողարկողը արժեկտրոնների մարման (վճարման) օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները:

2.3.3.7 Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 10 ՀՀ դրամ

ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

2.3.3.8 Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային դրամային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

2.3.3.9 Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում արժեկտրոնի վճարման օրվա համապատասխան ՀՀ ԿԲ արտարժույթի համար սահմանված միջին փոխարժեքով:

2.3.3.10 Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI՝ կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV՝ մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k՝ մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը (արժեկտրոնների կիսամյակային վճարման դեպքում k=2),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
  - DCS՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1],
  - DCC՝ արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1],
  - D1M1Y1՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
  - D2M2Y2՝ գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
  - D3M3Y3՝ գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման / անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.4 Պարտատոմսի մարման ժամկետը և արժեքը. պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից: Պարտատոմսերի

սեփականատերերի /անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը՝ ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք: Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին / անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը, այսինքն պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում: Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են տվյալ թողարկման արժույթով: Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ԱՄՆ դոլարի կամ Եվրոյի հաշիվը չի գտնվում հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ համապատասխան բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների: Թողարկողը վճարման/մարման հանձնարարագրի(րերի) իրականացման հետ միաժամանակ կտեղեկացնի դեպոզիտարիային՝ ներկայացնելով համապատասխան հանձնարարական(ներ) պարտատոմսերի մարման վերաբերյալ: Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.5 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը. արժեկտրոնի (տոկոսների) եկամտաբերությունը ենթական է որոշման Բանկի վարչության կողմից սույն ազդագրի 2.4.3 մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.6 Նոր թողարկման մասին համառոտ տեղեկատվություն. պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Բանկի վարչության 29/01/2019թ. նիստում (նիստի արձանագրության N 5) և հաստատվել է Բանկի Խորհրդի 01/02/2019թ. N 1 որոշմամբ, որի համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման կարգն ու, ներառյալ՝ պարտատոմսերի անվանական արժեքի, արժեկտրոնների վճարման հաճախականության, լրացուցիչ տեղաբաշխող ներգրավելու,

տեղաբաշխումից հետո պարտատոմսերի կարգավորող շուկայում ցուցակման և առաջարկի ծրագրից բխող հետագա կարգավորումները հաստատված է համարվում համաձայն Բանկի Վարչության կողմից հավանություն արժանացած պայմանների:

2.3.7 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը.

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից: Համաձայն Թողարկողի կողմից սահմանված թողարկման պայմանների մեկ ներդրողը տեղաբաշխման ժամկետի ընթացքում չի կարող 10 (տասը) հատից պակաս պարտատոմս ձեռք բերել անկախ թողարկված պարտատոմսերի արժույթից: Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի: Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:

2.3.8 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը.

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտահարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

- **Շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը.** ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲԻ:
  - **Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.** ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրիքի 104-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրիքի 110-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 20 (քսան) տոկոս դրույքաչափով
  - **Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.** ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը:

Հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ ՀՀ Հարկային Օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

- **Եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը.** ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 24-րդ հոդվածի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում ՀՀ-ում գտնվել է 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, եթե այնտեղ է գտնվում տունը կամ բնակարանը, որտեղ բնակվում է նրա ընտանիքը և գտնվում է նրա (ընտանիքի) անձնական կամ ընտանեկան հիմնական գույքը, կամ հիմնական տնտեսական (պրոֆեսիոնալ) գործունեության իրականացման վայրը:

- *Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը.* ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտները կապիտալի հավելածից, ենթակա չեն հարկման, իսկ տոկոսների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը. ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 141-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 147-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների

հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար: Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները, ժամանակացույցը և առաջարկից օգտվելու համար անհրաժեշտ գործողությունները

2.4.1.1 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

2.4.1.2 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ քան նույն աշխատանքային օրվա ժամը՝ 16:45-ը:

2.4.1.3 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված Թողարկողի կողմից բացված և թողարկված վերջնական պայմաններով նշված բանկային հաշվեհամարներին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

2.4.1.4 Հաճախորդի կողմից մուտքագրված միջոցները 2.4.1.2 կետով սահմանված ժամկետից ուշ (կամ հաջորդ օրը մինչև ժամը 16:45-ը) համապատասխան հաշիվներին մուտքագրելու դեպքում հայտը համարում է բավարարված հաջորդ օրվա սահմանված գնով մուտքագրված միջոցներին համարժեք արժեթղթերի քանակով, մնացորդային մասը հաճախորդի հաշվին փոխանցելու պայմանով, կապի միջոցով հաճախորդին ծանուցելով այդ մասին:

2.4.1.5 Նվազագույն քանակով (10 հատ) պարտատոմսի հայտ ներկայացնելու դեպքում 2.4.1.4 կետի ի հայտ գալու դեպքում, բանկը հաճախորդին է վերադարձնում մուտքագրված միջոցները:

2.4.1.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

2.4.1.7 Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

2.4.1.8 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

2.4.1.9 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ է

դրամական միջոցները մուտքագրել տեղաբաշխողի կողմից «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված Բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման միջոցների հավաքագրման համապատասխան ՀՀ դրամով 11800083843300, ԱՄՆ դոլարով 11800082588500 ԵՎՐՈ 11800094856200 հաշվհամարներին:

2.4.1.10 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով

$$V = P \times Q, \text{ որտեղ}$$

- **V-ն** պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- **P-ն** պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.4.3 կետի համաձայն:
- **Q-ն** պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.11 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (\$որս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են Բանկի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային

եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.12 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական(ներ)ը (Հավելված 3, Հավելված 4), որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Թողարկողման նպատակով Բանկում բացված համապատասխան հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Բանկը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր Թողարկողի թողարկման հաշվից համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:

Դեպոզիտարիայից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպո հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ-հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են հետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Բանկի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13, «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ գանձապետարան, Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյան, **կամ**
- **Էլեկտրոնային փոստ՝** vahan.hayrapetyan@idbank.am, **կամ**
- **Financial Market Department IDBank/CBANet@CBANet**, **կամ**
- այցելելով որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդների սպասարկման բաժնի աշխատակցի միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը:
- Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններով հաստատված լրացուցիչ կապի միջոցով:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

2.4.1.13 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը. հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը: Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.14 Ձեռքբերման հայտի նվազագույն և առավելագույն գումարները. սույն թողարկման ընթացքում գոյություն ունեն պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական սահմանափակումներ: Տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողին կարող է վաճառվել նվազագույնը 10 (տաս) հատ պարտատոմս: Պարտատոմսերի վաճառքի առավելագույն սահմանաչափ չի սահմանվում բացառությամբ պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր ծավալի:

- 2.4.1.15 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները.** Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձիք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:
- 2.4.1.16 Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը.** տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն բանկի ինտերնետային կայքում թողարկման ավարտից 10 օր հետո:
- 2.4.1.17 Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը.** պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել: Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:
- 2.4.2 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման պլանը**
- 2.4.2.1 Ներդրողների թիրախային խմբերը.** պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց: Բանկի անվանական պարտատոմսերի առաջարկն իրականացվելու է ազատ վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի մասնաճյուղերի միջոցով:
- 2.4.2.2 Հայտի բավարարման մասին ծանուցման եղանակները.** ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը: Բանկի որևէ մասնաճյուղ ներկայացած և մասնաճյուղերի աշխատակիցների միջոցով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը լրացրած ներդրողը իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին տեղեկանալու համար պարտավոր է ներկայանալ Բանկ և իր հայտ-հանձնարարականը լրացրած աշխատակցի միջոցով տեղեկանալ իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին:

2.4.3 **Առաջարկի գինը.** պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$

- DP՝ պարտատոմսի գինն է,
- DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար),
- N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,
- Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն:

Թողարկման վերջնական պայմանները հայտարարելուց հետո մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում: Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը: Ներդրողները պարտավոր են նաև դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 **Տեղաբաշխումը**

2.4.4.1 Սույն Ծրագրային ազդագրի շրջանակում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխող է համարվում «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն:

2.4.4.2 Թողարկողը իրավունք ունի պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման համար Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) որոշմամբ ներգրավելու լրացուցիչ տեղաբաշխող կնքելով երաշավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագրեր:

2.4.4.3 Վճարումները ընդունող բանկերի ցանկը. պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վարդանանց 13) բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռք բերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ: Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների: Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով: Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 615555): Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսասանում է «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ն: Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ:

2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը. սույն ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը դիմելու է «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերի դեպքում սույն Ծրագրային ազդագրով հաստատված 2.4.1.11 կետով սահանված կարգով:

2.5.2 Առևտրի շուկաները. այս պահին Թողարկողի կողմից սույն ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները. Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառնություններ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

- 2.6.1 **Ներգրավված խորհրդատուներ.** սույն ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:
- 2.6.2 **Աուդիտորական եզրակացություն.** բացի սույն ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են ազդագրի Հավելված 6-ում:
- 2.6.3 **Երրորդ անձանցից ստացված տեղեկատվություն.** որպես սույն բաժնում ներկայացված տեղեկատվության ստացման աղբյուր երրորդ անձինք ներգրավված չեն:
- 2.6.4 **Շնորհված վարկանիշեր.** թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորները

- 3.1.1 Բանկի 2015 թվականի անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեյշնլի» անդամ: «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0012, Վաղարշյան 8/1, հեռ.՝ +37410 260964, ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.grantthornton.am: Կազմակերպության տնօրեն-բաժնետեր է հանդիսանում Գագիկ Գյուլբուդաղյանը:

Բանկի 2016 և 2017 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

- 3.1.2 Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2 Ռիսկային գործոններ

- 3.2.1 Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում Բանկի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր

դիտարկի ներքո շարադրած ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և սույն փաստաթղթում տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական, կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.2.2 Բանկում գործում է ռիսկերի կառավարման արդիական համակարգ, որի նպատակն է բացահայտել և կառավարել Բանկում առկա ռիսկերը: Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով դիտարկվում են բանկային ռիսկերի հետևյալ հիմնական տեսակները.

- Վարկային ռիսկ;
- Իրացվելիության ռիսկ;
- Տոկոսադրույքի;
- Արտարժույթային;
- Գործառնական ռիսկ;
- Երկրի ռիսկ:

3.2.3 Վարկային ռիսկի կառավարում: Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումն ունի երկու ուղղվածություն՝

- Վարկերի տրամադրման գործընթացի ռիսկայնության գնահատում, զսպում և սահմանաչափերի սահմանում,

- Վարկային պորտֆելի ռիսկայնության գնահատում, բարձր ռիսկային հատվածների բացահայտում, սահմանաչափերի սահմանում (ըստ հաճախորդների, տնտեսության հատվածների, տարածաշրջանների, խոշոր պարտապանների և այլն):

Վարկավորման գործընթացում առաջացող ռիսկերի զսպման նպատակով Բանկը վարկավորման գործընթացի հիմքում դնում է հետևյալ սկզբունքները.

- վարկի նպատակայնության և մարման աղբյուրների առկայությունը:

- գրավի առարկան և գրավի առարկայի զգայունությունը տնտեսական և շուկայական զարգացումների նկատմամբ, ինչպես նաև վարկ/գրավ հարաբերակցության սահմանաչափերին համապատասխանությունը:

- պոտենցիալ վարկառուի նախկին վարկային պատմությունը:

- պոտենցիալ վարկառուի գործունեության տնտեսական ոլորտի առկա իրավիճակը, այդ ոլորտում դիմորդի գործունեություն ծավալելու ուղղությամբ փորձառությունը, ոլորտում նրա դիրքը, ոլորտի մրցակցության աստիճանը և մրցակցությունը:

- վարկի համար առաջարկվող ժամկետները և գործընկերների պայմանները, ներառյալ պայմանագրերը, որոնք ուղղված են սահմանափակելու վարկառուի ռիսկի մակարդակի ապագա փոփոխությունները:

- պոտենցիալ վարկառուի գործող բիզնեսի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:

- հիփոթեքային և սպառողական վարկատեսակների պոտենցիալ վարկառուի զուտ համախառն եկամտի կայուն մակարդակի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:

- պոտենցիալ վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող ցուցանիշների սահմանաչափերի սահմանումը:

Վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է նաև վարկառին ռիսկի ախորժակի սահմանմամբ և Բանկի ընդհանուր պորտֆելի ռիսկայնության գնահատմամբ:

Ներկայումս Բանկը գտնվում է վարկային ռիսկերի կառավարման շարունակական զարգացման և արդիական մեթոդների ներդրման գործընթացում, մասնավորապես՝ Բանկում ներդրվում են վարկային ռիսկի կառավարման նոր արդիական մոտեցումներ և հաշվողական մոդելներ, մանրաձախ վարկավորման գործընթացի սքրինգային համակարգեր, հաճախորդների ռիսկայնության մակարդակների վրա հիմնված վարկերի գնագոյացման համակարգ (Advanced Risk-Based Pricing (RBP) model), վարկային պորտֆելի վերլուծության նոր մեխանիզմներ (վարկատեսակների գծով պորտֆելների սերունդային վերլուծություն և NPL-ի կանխատեսում, ըստ մասնաճյուղերի և ըստ վարկային մասնագետների վարկային պորտֆելների շահութաբերության կանխատեսում, պորտֆելի ռիսկային սեգմենտների բացահայտում և պորտֆելի վեկտորների փոփոխում և այլն): Կից վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների 31.12.2018թ դրությամբ:

Վարկեր 31.12.2018թ. դրությամբ, այդ թվում	Հաճախորդներին տրված վարկերի մնացորդ (հազ. ՀՀ դրամ)
Առևտուր և ֆինանսներ	29,374,103
Արդյունաբերություն	1,902,446
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	587,175
Էներգետիկայի ոլորտ	8,697,421
Շինարարություն	613,725
Տրանսպորտ և կապ	565,818
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	19,935
Սպասարկման ոլորտ	132,796
Այլ	606,593
Անհատներին տրված վարկեր	29,322,087
Ընդամենը	71,822,099
Արժեզրկման գծով պահուստ	- 4,934,310

3.2.4 Իրացվելիության ռիսկի կառավարում: Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը օրական կտրվածքով հաշվարկվում է իրացվելիության հիմնական տնտեսական նորմատիվները, որոնց հիման վրա կայացվում են համապատասխան որոշումներ: Բանկը իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իրականացնում է հետևյալ հիմնական մոդելների միջոցով՝

- Իրացվելիության ճեղքվածքի (GAP) մոդել,
- Իրացվելիության նորմատիվների վերլուծություն,
- Սթրես թեստավորում:

3.2.5 Տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարում: Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը, հաշվի առնելով շուկայում առկա տոկոսադրույքները, կատարում է տոկոսադրույքների գնահատում և համապատասխանեցում շուկայում գործող ցուցանիշներին, մշտապես վերահսկում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջև առկա ժամկետայնության ժեղքվածքը, իսկ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության դեպքում արագ արձագանքելով, նվազագույնի է հասցվում փոփոխության արդյունքում Բանկի համար հնարավոր կորուստների ռիսկը:

3.2.6 Արտարժույթային ռիսկի կառավարում: Արտարժույթային ռիսկի կառավարման տեսանկյունից Բանկը ձգտում է զերծ մնալ արտարժույթային ռիսկերից և հիմնականում վարում է արտարժույթային փակ դիրքի քաղաքականություն:

3.2.7 Բանկում գործառնական ռիսկերը կարգավորվում են ռիսկերի կառավարման ինտեգրված համակարգերի միջոցով: Վերջինս նշանակում է, որ Բանկում գործառնական ռիսկը կառավարվում/կարգավորվում է սահմանված այնպիսի ընթացակարգերի միջոցով, որոնք բաղկացած են Գործառնական ռիսկի հայտնաբերման, չափման/գնահատման, Գործառնական ռիսկի գծով համալիր հաշվետվությունների ներկայացման և մոնիթորինգի փուլերից ինչպես նաև գործառնական ռիսկերի կառավարման մոտեցումներից ու հիմնական մեթոդներից:

Գործառնական ռիսկերի հայտնաբերման և դասակարգման համար Բանկն իրականացնում է ռիսկերի ինքնագնահատում, տեղի ունեցած գործառնական պատահարների վերաբերյալ տվյալների բազայի հավաքագրում և խաբեության ռիսկի հայտնաբերում («Կատարված, փոփոխված և հեռացված գործարքների», FPD/SPD/TPD տվյալների մասին հաշվետվությունների և Բանկում իրականացված գործարքների մշտադիտարկման միջոցով):

Մինչ նոր պրոդուկտների, նոր և վերանայվող ներքին իրավական ակտերի, բանկային գործառնությունների, գործողությունների և համակարգերի ներդրումը, Բանկը ԳՌ տեսանկյունից պոտենցիալ ռիսկերի բացահայտման նպատակով, ապահովում է վերջիններիս ուսումնասիրությունը և սահմանում է գործընթացների քայլային հաջորդականությունների ռիսկի հակվածության աստիճանները:

Բանկը կանոնավոր կերպով գնահատում է Գործառնական ռիսկերի ազդեցության չափերը, որոնք կարող են առաջանալ տարբեր ռիսկային իրադրություններում, ինչպես նաև վերջիններիս առաջացման հավանականությունները:

Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված ԳՌ ռիսկի ավտորժակից բարձր ռիսկը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպության միջև կնքած կազմակերպությունը («Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով» (BBB)):

3.2.8 Երկրի Ռիսկի կառավարման նպատակով այլ երկրներում գրանցված և/կամ փաստացի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ հանրագումարային 4 մլրդ ՀՀ դրամին համարժեք արտարժույթը գերազանցող ակտիվային գործարքների կնքման, թղթակցային հաշիվների բացման և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների ստանձնման դեպքերում, տվյալ երկրի հետ առաջին անգամ գործարքի կնքման պահին, ինչպես նաև հետագայում Բանկը գնահատում է տվյալ կազմակերպության երկրի ռիսկը:

Բանկի կողմից երկրի ռիսկի գնահատման համար հիմք է ընդունվում միջազգային ռեյտինգային ընկերություններից մեկի (Moody's, Standard&Poor's, Fitch) կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշը:

Միջազգային ռեյտինգային ընկերությունների կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշի հիման վրա Բանկը սահմանում է տվյալ երկրում թղթակցային հաշիվների մնացորդների հանրագումարի և տեղաբաշխված ակտիվների (ներառյալ հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների) հանրագումարի առավելագույն ուղենիշային սահմանաչափեր:

3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին

3.3.1 Բանկի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը, կազմակերպաիրավական ձևը, գրանցված ապրանքանիշը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյՂի Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
ռուսերեն՝	Закрытое Акционерное Общество “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյՂի Բանկ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝	ЗАО “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” CJSC:

Բանկի սպասարկման նշանն է՝

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցման վայրը և համարը. Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9:

3.3.1.3 Թողարկողի ստեղծման տվյալներ. Բանկը հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից՝ որպես փայատիրական կոմերցիոն բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր No 9) և սկսել է գործել որպես «Անելիք Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «Այրի Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտ Բանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություններ, և ի լրումն «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի, ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթեք» Էլ Թի Դի ընկերությունը՝ 59.68 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

3.3.1.4 Թողարկողի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները. Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց 13: Կապի միջոցներն են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ. փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am: 31.12.2018թ. դրությամբ Բանկն ունեցել է 13 մասնաճյուղ, որոնցից վեցը տեղակայված են ՀՀ մարզերում, իսկ 8-ը՝ Երևան քաղաքում: Բանկի բոլոր մասնաճյուղերն իրականացնում են լիարժեք ֆինանսական գործառնություններ առանց որևէ սահմանափակման: Ստորև աղյուսակում ներկայացված է Բանկի մասնաճյուղերը և համապատասխան հասցեները.

N	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1	«Վարդանանց»	ք. Երևան, Վարդանանց 13.3
2	«Բաղրամյան»	ք. Երևան, Բաղրամյան 75
3	«Տիգրան Մեծ»	ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 4
4	«Արաբկիր»	ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162
5	«Նոր Նորք»	ք. Երևան, Գայի 17/1
6	«Էրեբունի»	ք. Երևան, Էրեբունի 7/60
7	Դավթաշենի	ք. Երևան, Դավթաշեն, 4-րդ թաղամաս, 11/91
8	«Մալաթիա»	ք. Երևան, Րաֆֆու 39/61
9	Արոլյանի	ք. Արոլյան, Օգոստոսի 23փ., 4 շենք
10	Գյումրիի	ք. Գյումրի, Անկախության հրապարակ 6
11	«Պայազատ»	ք. Գավառ, Անդրանիկի 30ա
12	Էջմիածնի	ք. Էջմիածին, Մաշտոցի 48
13	Վանաձորի	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73

Բանկը ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.1.5 Նշանակալի դեպքեր. 31.12.2018թ. դրությամբ Բանկում տեղի չեն ունեցել այնպիսի իրադարձություններ, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր Թողարկողի իրացվելիության մասին գնահատական կազմելու տեսանկյունից: Սակայն 2016 թվականի նոյեմբեր ամսին Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է՝ ապահովելով իրացվելիության էական աճ: Արդյունքում 2016 թվականի նոյեմբերին Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է 33,971,850 հազ. ՀՀ դրամ: Բանկի իրացվելիության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն տրամադրված է ստորև աղյուսակում.

Նորմատիվի անվանումը	ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված թույլատրելի մեծություն	31.12.2018թ.	31.12.2017թ.	31.12.2016թ.
Ն₂¹ (Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը)	Նվազագույնը 15%	31.1%	40.29%	46.26%
Ն₂² (Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը)	Նվազագույնը 60%	268.16%	536.01%	360.78%

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

3.4.1.1 Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Բանկը իրականացնում է միջոցների ներգրավում, տեղաբաշխում, Վճարային քարտերով գործառնություններ, վճարահաշվարկային համակարգերով ծառայությունների մատուցում և հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները:

Միջոցների ներգրավում. Բանկն իր միջոցների ներգրավման քաղաքականությունն իրականացնում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ժամկետային և ցպահանջ ավանդների ներգրավման, խնայողական և

քարտային հաշիվների միջոցով դրամական միջոցների ներգրավման, պարտատոմսերի թողարկման, միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից վարկային ռեսուրսների ներգրավման, ինչպես նաև վերաֆինանսավորվող վարկային ծրագրերի իրականացման միջոցով:

Միջոցների տեղաբաշխում. միջոցների տեղաբաշխման հիմնական ուղղություններն են վարկային գործիքները և արժեթղթերում կատարվող ներդրումները: Վարկային գործիքներ մշակելիս Բանկն առաջնորդվում է շուկայի խորը ուսումնասիրությամբ և հաճախորդների պահանջմունքների բացահայտմամբ:

Վճարային քարտերով գործառնություններ. Բանկի կողմից թողարկվում են ArCA, Visa և MasterCard տեսակի վճարային քարտեր, որոնք ունեն մրցակցային առավելություններ և լավագույններից են շուկայում, ինչպես նաև շարունակաբար բարելավվող համակարգերի միջոցով Բանկը մեծացնում է քարտերի կիրառության անվտանգությունը:

Դրամական փոխանցումների համակարգեր. դրամական փոխանցումների իրականացումը Բանկի ավանդական գործառնություններից է: Բանկը վերջին տարիներին ինտեգրել է մեծ քանակությամբ նոր փոխանցման համակարգեր, որոնք թույլ են տալիս իրականացնել առավել մեծ քանակությամբ հաճախորդների սպասարկում: Բանկն անդամակցում է նաև միջազգային փոխանցումների SWIFT համակարգին, որի միջոցով իրականացվում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց փոխանցումներ՝ բանկային հաշվի առկայության պարագայում:

Հաշվարկադրամարկային սպասարկում. շնորհիվ ներդրված ծրագրային ապահովման համակարգերի՝ Բանկն ընդունում է հանրային ծառայությունների դիմաց կատարվող վճարներ, գույքահարկի գծով կատարվող վճարումներ, ինչպես նաև իրականացնում արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ:

3.4.1.2 Նոր ծառայությունների մատուցում

Թվային ուղիների զարգացմանը զուգընթաց՝ 2018 թվականից Բանկը ընդլայնում է նաև ինքնասպասարկման 24/7 շուրջօրյա սպասարկման համակարգերի ցանցը՝ առավել հարմարավետ և հասանելի դարձնելով բանկային ծառայություններից օգտվելը:

3.4.2 Հիմնական շուկաները

3.4.2.1 Թողարկողի ծառայությունների մատուցման հիմնական շուկաների նկարագիրը

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում: Ներկայումս Բանկը առաջարկում է բազմազան ավանդային և վարկային պրոդուկտներ, դրամական փոխանցումների համակարգերի զանազանություն, վճարային քարտերով գործառնությունների հարմարավետություն:

3.4.2.2 Թողարկողի մրցակցային դիրքի նկարագրությունը

Բանկի մրցակցային դիրքի հիմնական առավելություններն են.

- Ռեբրենդինգային ակտիվ արշավները, ինչպես նաև շարունակական բնույթ կրող միջոցառումները հասարակության մոտ ձևավորում են նորարար և ժամանակակից Բանկի համբավ:
- Բանկի բաժնետերերը, ընտրելով Բանկի զարգացման թվայնացման ճանապարհը, իրականացնում են շարունակական ներդրումներ ինչպես հեռահար ուղիներով մատուցվող ծառայությունների ցանկի ընդլայնման և որակի բարելավման, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացների ավտոմատացման ուղղությամբ,
- Բանկի գործարար գործընթացների շարունակական բարելավման ուղղությամբ կատարվող միջոցառումները:
  - կորպորատիվ կառավարման համակարգի շարունակական բարելավումը, որի միջոցով հստակ տարանջատված են կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթները, ինչպես նաև հաղորդակցման ուղիները,
  - Բանկի ռիսկերի կառավարման արդյունավետ համակարգը, որը թույլ է տալիս ժամանակին բացահայտել առաջացող ռիսկերը, դրանց հնարավոր ազդեցության մակարդակները և կիրառել համապատասխան կանխարգելիչ միջոցներ,
  - Բանկի մասնաճյուղերի աշխարհագրական դիրքը և հասանելիությունը թիրախային շուկաներում,
  - Բանկի աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմի բավարար մակարդակը, ինչպես նաև մարդկային ռեսուրսների զարգացմանն ուղղված շարունակական վերապատրաստման ծրագրերը:
  - BSI ընկերության կողմից Բանկին շնորհվել է ISO 9001:2015 որակի կառավարման հավաստագիր, որը վերահաստատվել է 2018 թվականին, ինչպես նաև տեղեկատվական անվտանգության ISO/IEC 27001:2013 հավաստագիր:

2018 թվականի ցուցանիշներով «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն որոշ ցուցանիշների գծով ՀՀ բանկային համակարգում զբաղեցրել է հետևյալ դիրքերը.

Հ/Հ	Ցուցանիշ	Դիրքը	
		31.12.2018թ. դրությամբ	31.12.2017թ. դրությամբ
1	Ընդամենը ակտիվներ	15-րդ տեղ	14-րդ տեղ
2	Հաճախորդներին տրված վարկեր	15-րդ տեղ	13-րդ տեղ
3	Ընդամենը պարտավորություններ	15-րդ տեղ	14-րդ տեղ
4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	15-րդ տեղ	13-րդ տեղ

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

2013 թվականից մինչ 2016 թվականը սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերին է եղել իրանանյան «Կրեդիտբանկ» ՍԱԼ, -ը, որն իր խմբում ներառել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն Հայաստանում, «Անելիք Ռու» ՍՊԸ-ն Ռուսաստանում և «Կրեդիտբանկ» ապահովագրական ընկերությունը Լիբանանում: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի-ն դարձել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ 59.68 տոկոս բաժնետեր: Բանկն իր կառուցվածում չունի որևէ դուստր ընկերություն:

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 1-ում:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Ընդհանուր առմամբ կարելի է փաստել, որ, չնայած ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքի փոփոխությանը, Բանկը շարունակում է առաջատար դիրքեր գրավել ինչպես ընդհանուր կապիտալի, այնպես էլ շահույթի մեծության ցուցանիշներով: Բանկի վարկավորման քաղաքականությունը միտված է ՀՀ տնտեսության ֆինանսավորմանը և հայկական շուկայի զարգացմանը: Իր հերթին, միջոցների ներգրավման ռազմավարական ուղղություններից է բարձր մրցակցային պայմաններ ապահովող խնայողական հաշիվներից և քարտային նոր պրոդուկտներից օգտվող հաճախորդների ներգրավումը:

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

3.7.1 Շահույթի կանխատեսման հիմնական սկզբունքները

Բանկի շահույթի ծրագրավորման համար հիմք են ծառայում Բանկի բաժնետերերի սպասումները և դրանց շրջանակում Բանկի ընդլայնման և/կամ կորուստների կրճատման հնարավորությունները՝ պայմանավորված մակրոտնտեսական միջավայրի փոփոխություններով, ինչպես նաև Բանկի՝ մրցունակության ապահովման ներուժով: Այս առումով նախորդող երկու տարիներին Բանկը կարողացել է ապահովել շահույթի ծրագրավորված մակարդակը:

Առաջիկա տարիների գործունեության և շահույթի կանխատեսումներում Բանկը հիմնվել է հետևյալ հիմնարար սկզբունքների վրա.

- կանխարգելել այն վտանգները, որոնք հանգեցրել են նախորդ տարիներին Բանկի ցածր շահութաբերությանը,
- Բանկի գործունեությունն ուղղորդել կայուն շահութաբերության ապահովման սկզբունքով՝ նպատակ ունենալով մեծացնել բիզնեսի շուկայական գինը,
- Բանկի ռեսուրսները տեղաբաշխել բարձր եկամտաբերություն ունեցող ակտիվներում ընդունելի մակարդակի վրա պահելով Բանկի ռիսկերը, պահպանելով բանկային գործունեությունը կարգավորող ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվները,
- մշակել նոր եկամտաբեր բանկային ծառայություններ,
- ապահովել Բանկի հասանելիությունը իր հաճախորդներին թվային բանկային ծառայությունների զարգացման միջոցով,

- իրականացնել գործարար գործընթացների շարունակական բարելավում՝ հիմնվելով գործընթացների ավտոմատացման սկզբունքի վրա:

3.7.2 Շահութաբերության ցուցանիշների հիմնական ծրագրավորումները կատարվում են Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի շրջանակում, և այդ առումով 2016-2018 թվականներին Բանկին հաջողվել է ապահովել շահութաբերության ծրագրավորված մակարդակը:

3.7.3 Այն գործոնները որոնց վրա բանկի կառավարման մարմինները ազդելու հնարավորություն ունեն:

Բանկի կառավարման մարմինները **հնարավորություն ունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հիմնական գործոնների վրա հետևյալ միջոցներով.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումների իրականացում,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսերի կառավարում,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսերի կառավարում,
- նոր բանկային գործիքների ներդնում:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն **հնարավորություն չունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

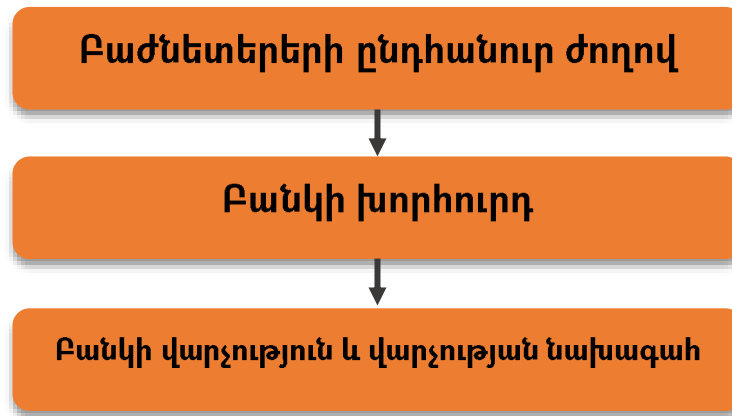
- բանկային ավանդների և վարկերի առաջարկի ու պահանջարկի և դրանից բխող տոկոսադրույքների փոփոխության վարքագիծ,
- արժեզրկման ու փոխարժեքի վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը):

3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.1 Բանկի կանոնադրության համաձայն Բանկի կառավարման մարմիններն են.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- Բանկի խորհուրդը
- Բանկի վարչությունը և վարչության նախագահը:

Բացի վերը նշված կառավարման մարմիններից Բանկն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտի ստորաբաժանում:

3.8.1.1 Բանկի Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում.

- Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը,
- Բանկի լուծարումը,
- ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,
- Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,
- Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,
- բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը,
- առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը,
- առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը,
- Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 %-ից ավելին/, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից մինչև 50 տոկոսի դեպքերում, եթե խորհրդի կողմից չի ընդունվել միաձայն, և հարցը բարձրացվել է ընդհանուր ժողովի քննարկմանը, օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը:

3.8.1.2 Բանկի խորհրդի իրավասություններն են՝

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,
- Բանկի վարչության անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը. և բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի և աշխատատեղերի հաստատումը,
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը, եթե կանոնադրությամբ կամ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ նրան տրված է այդպիսի լիազորություն,
- շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բանկի մասնակիցների ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են բանկի մասնակիցների ռեեստրում՝ բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ներկայացումը ընդհանուր ժողովին,
- ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը և Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,

- Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
- Բանկի կողմից օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը և բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության պարտականությունների բաշխումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը/, որը պետք է ընդունվի միաձայն, ինչպես նաև խորհրդի կողմից միաձայն չընդունվելու դեպքում խոշոր գործարքի հարցն ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին որոշման ընդունումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- գույքի շուկայական արժեքի որոշումը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը, դուստր կամ կախյալ ընկերությունների առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը, դրանցում մասնակցությունը, ինչպես նաև խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանման հարցերի ներկայացումն ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը, բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը,
- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը, ինչպես նաև օրենսդրությամբ նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- առնվազն տարին մեկ անգամ Բանկի խորհուրդն իր նիստում պետք է քննարկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ դեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկի և անհրաժեշտության դեպքում վերանայի Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կարգերն ու ներքին իրավական այլ ակտերը,
- առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ բանկի խորհուրդը պետք է քննարկի Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, վարչության նախագահի (վարչության) և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները՝ իր սահմանած կարգով և ձևով:

3.8.1.3 Բանկի վարչությունը.

- իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, ապահովում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովի, խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը,
- խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում խորհրդի իրավասությանը վերաբերող ներքին իրավական ակտերը, ստորաբաժանումների կանոնադրությունները և Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
- Բանկի խորհրդի կողմից ընդունված «Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի մասին» կարգի պահանջների համաձայն հաստատում է առանձին գործառնությունների իրականացման կամ ծառայության մատուցման գործընթացը նկարագրող ընթացակարգերը, ֆինանսական գործիքի/ծառայության պայմանները և սակագները,
- իր իրավասությունների շրջանակում սահմանում է վարկավորման, ավանդների ներգրավման պայմանները, Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները և դրույքաչափերը,
- ապահովում է Բանկի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաշվետվությունների արժանահավատությունը, դրանց ժամանակին ներկայացումը խորհրդին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև սահմանում է վերահսկողություն ստորաբաժանումների գործունեության նկատմամբ,
- ապահովում է ռիսկերի արդյունավետ կառավարումը՝ պահպանելով Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը նկարագրող ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարումը,
- նախապես քննարկում է վարչության կողմից մասնակիցների ընդհանուր ժողովի և Բանկի խորհրդի քննարկմանը ներկայացվող հարցերը,
- քննարկում է ստուգումներին, վերստուգումներին վերաբերող նյութերը, զեկուցագրեր, առաջարկություններ, Բանկի ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունները,
- ապահովում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի, բանկի տարեկան ծախսերի և եկամուտների (բյուջեի) և այլ ներքին իրավական ակտերի պահանջների կատարումը,
- ներքին հսկողության համակարգում կամ բանկի գործունեության միջավայրի էական փոփոխությունների դեպքում առաջարկություններ է ներկայացնում խորհրդին՝ վարչակազմակերպական կառուցվածքը փոխելու վերաբերյալ,
- վերահսկում է կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների գործունեությունը, պահանջում է ստորաբաժանումների ղեկավարներից ապահովել ընթացիկ հսկողություն իրենց աշխատակիցների աշխատանքային պարտականությունների կատարման գործընթացի նկատմամբ,
- ապահովում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին հսկողության ստանդարտներով սահմանված պահանջների կատարումը, պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետ կիրառման, ինչպես նաև խորհրդի կողմից հաստատված

քաղաքականությունների, կարգերի և այլ ներքին իրավական ակտերի՝ Բանկում արդյունավետ շրջանառության ապահովման համար,

- անհրաժեշտության դեպքում Բանկի խորհրդին առաջարկություններ է ներկայացնում ներքին հսկողության համակարգի, դրա առանձին տարրերի փոփոխությունների վերաբերյալ, հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը, առկա ու հնարավոր ռիսկերը, օրենքների և այլ իրավական ակտերի պահանջները, բանկի գործունեության միջավայրը,
- իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև խորհրդի կողմից ընդունված իրավական ակտերով նախատեսված՝ բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ լիազորություններ:

Այն հարցերը, որոնք օրենքներով կամ Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված չեն որպես ընդհանուր ժողովի, խորհրդի կամ ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը, վերապահվում են բանկի վարչությանը:

Բանկի վարչության նախագահը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

Բանկի վարչությունը խորհրդի կողմից սահմանած կարգով խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություն:

3.8.1.4 Բանկի վարչության նախագահը

- տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,
- աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին, կառավարիչների տեղակալներին, գլխավոր հաշվապահներին, աշխատակիցներին, Գլխամասային Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ այն աշխատակիցների, որոնց աշխատանքի ընդունելու և աշխատանքից ազատելու իրավասությունը պատկանում է ժողովին կամ Խորհրդին,
- Բանկի Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը,
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
- խորհրդին պարբերաբար, բայց որ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ խորհրդի կողմից սահմանված կարգով:

3.8.2 Տեղեկությունների Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ

Անուն, Ազգանուն	Պաշտոն	Բնակության վայր	Այլ գործունեություն
Վարտան Դիլանյան	Խորհրդի նախագահ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	«Աքսենչեր» ընկերության տարածաշրջանային ներկայացուցչության ղեկավար
Մաքսիմ Մորոզով	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	«Պարիտետբանկ» ԲԲԸ վարչության նախագահի խորհրդական
Կարեն Մարգարյան	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	Գլոբալ Էկոնոմիկայի ԳՀԻ տնօրեն
Հազոբ Գասարճեան	Խորհրդի անդամ	ք. Բեյրութ, Լիբանան	«Սեդրակ Կասարճիան ըթ ՖԻԼՍ» Ս.Ա.Լ.-ի վարչության նախագահ
Մազեն Շեհայեբ	Խորհրդի անդամ	ք. Բեյրութ, Լիբանան	«Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի, օտարերկրյա մասնաճյուղերի կորորդինացման ղեկավար
Միեր Աբրահամյան	Վարչության նախագահ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Ռուբեն Մելիքյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, ֆինանսական տնօրեն	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Սերգեյ Վիրաբյան	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Վարդան Գևորգյան	Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ,	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Անուշիկ Խաչատրյան	գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ,	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Ռաֆիկ Սուվարյան	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ,	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Արման Ասատրյան	Գործառնական տնօրեն, վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

Կարեն Նալբանդյան	Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Սերգեյ Առաքելյան	Թվային բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

Բանկի կառավարման մարմինների իրավասությունները և պատասխանատվությունները սահմանվում են Բանկի կանոնադրությամբ:

3.8.3 Թողարկողի մասնաճյուղերի կառավարիչներ

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը որևիցե մասնաճյուղում կենտրոնացված չէ:

3.8.4 Շահերի բախումը

Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ազդագրի գրանցման ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախում չկա:

Հսկող անձինք

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկը գտնվել է «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի և «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի-ի ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ նրանց կողմից տնօրինվել էլ Բանկի բաժնետոմսերի համապատասխանաբար՝ 40.32 և 59.68 տոկոսը, ինչպես նաև Բանկը գտնվում է նշված անձանց անուղղակի հսկողության տակ՝ Թարեկ Խալիֆե (հասցե՝ Սուրսոկ 76 փող., Հաբանա Բիքք 6 հարկ, Տարասիբա Աշրալ) Credit Bank S.A.L.- ի և Վարտան Դիլանյան FISTOCO LTD-ի միջոցով:

3.9 Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.9.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2016-2017թ.թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները անկախ աուդիտորական եզրակացություններով, ներկայացված են սույն ազդագրում Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.2 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2018 թվականի հաշվետվությունը հաստատված Բանկի կառավարման մարմնի կողմից, ներկայացված են սույն ազդագրում Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.3 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

31.12.2018թ. դրությամբ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, սակայն 2016 թվականի չորրորդ եռամսյակում Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է՝ դառնալով

33,971,850 հազ. ՀՀ դրամ: Այս իրադարձությունը իրապես բարելավել է Բանկի իրացվելիության մակարդակը:

3.9.4 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկություն

Բանկի դեմ առկա է ներկայացված հայցադիմում սնանկ ճանաչված «Բ.Մ.Լ Արզնի» ՍՊԸ-ի սնանկության կառավարչի կողմից՝ Բանկից գումարի բռնագանձման մասին (գործ թիվ ԿԴ1/1293/02/17):

2018թ մարտի 2-ին հայցը բավարարվել է՝ վճռվել է «Անելիք» բանկ ՓԲԸ-ից հոգուտ սնանկացած «ԲՄԼ Արզնի»-ի պետք է բռնագանձել 21.863.856,35 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար, ինչպես նաև 437.277,12 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ բռնագանձել ՀՀ բյուջե, որպես պետական տուրքի գումար:

Վճիռը բողոքարկվել է ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանը, որի 20.07.2018թ. որոշմամբ վճիռը բեկանվել է և ուղարկվել է նոր քննության:

ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 20.07.2018թ. որոշումը Բանկի կողմից բողոքարկվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարան, վճռաբեկ բողոք է ներկայացվել նաև «Բ.Մ.Լ Արզնի» ՍՊԸ-ի սնանկության կառավարչի կողմից:

Նշված բողոքների վարույթ ընդունելը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից մերժվել է՝ արդյունքում ուժի մեջ է մնացել ՀՀ քաղաքացիական վերաքննիչ դատարանի 20.07.2018թ. որոշումը:

Ներկայումս գործը ենթակա է նոր քննության Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարանի կողմից:

3.10 Էական պայմանագրերը

Բանկում առկա չեն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

3.11 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.12 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, տարեկան անկախ աուդիտորական եզրակացությունները, ինչպես նաև որպես հաշվետու թողարկող, ներդրողների համար պատրաստվող տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություն-վերլուծությունները մշտապես մատչելի են հանրությանը ինչպես էլեկտրոնային, այնպես

Էլ թղթային ձևով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են ինտերնետի Բանկի տնային էջում, իսկ թղթային տարբերակով ստանալու համար ներդրողները կարող են դիմել Բանկի գլխամասային գրասենյակ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1: «Այրի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք

Հավելված 2: Թողարկման վերջնական պայմաններ

Հավելված 3: «Այրի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման

հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)

Հավելված 4:

«Այդի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)

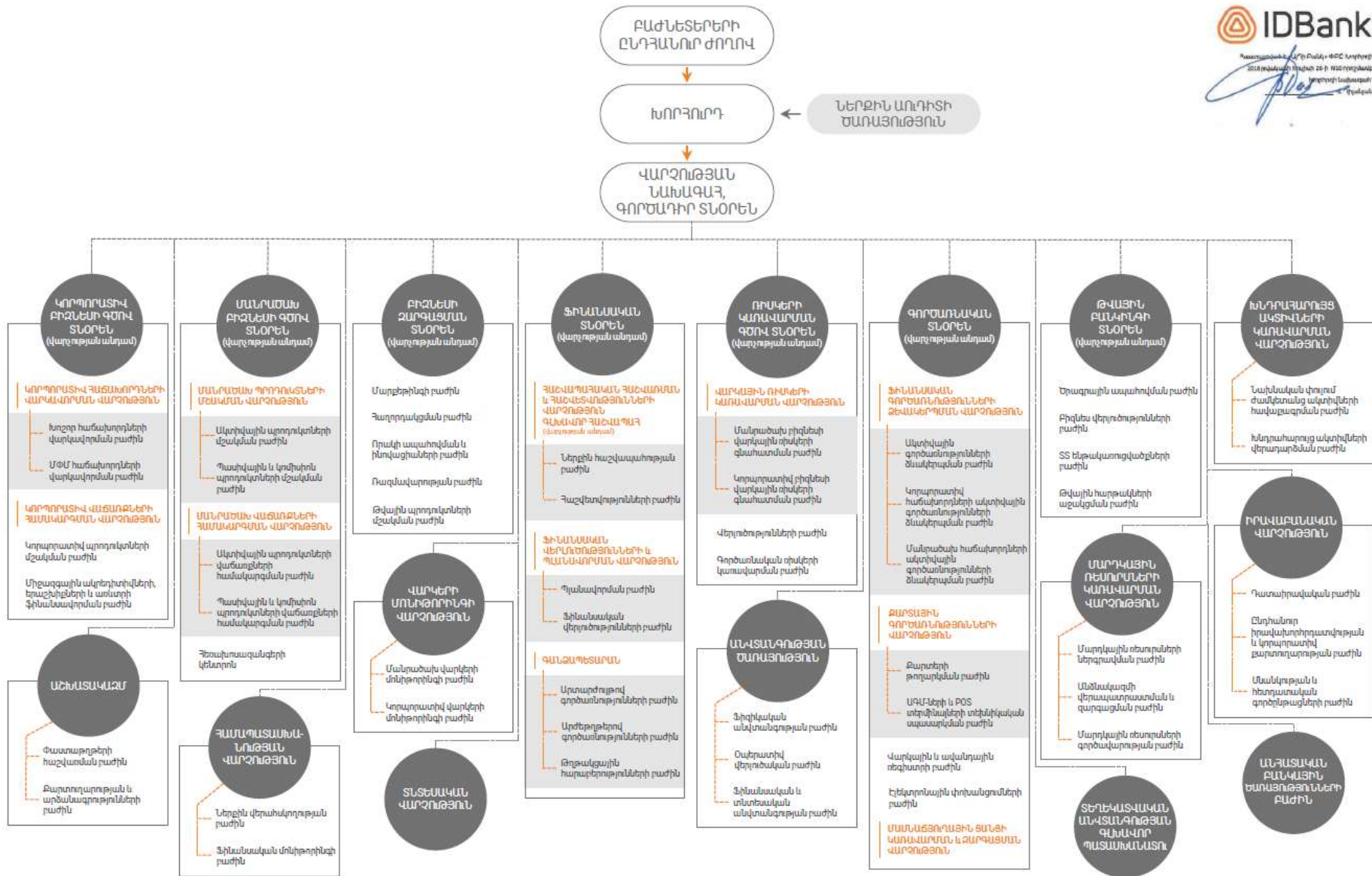
Հավելված 5:

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր

Հավելված 6:

«Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ

Հավելված 1: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք

Հավելված 2: Թողարկման վերջնական պայմաններ

ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ¹

_____ 2019թ.
 օր ամիս տարի

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
 (Թողարկողի անունը)

Անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս
 (արժեթղթի տեսակը)

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է 2016 թվականի _____), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «Այդի բանկ» ՓԲԸ-ում, ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13 հասցեում:

	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
1.	(Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)	
1.1	Թողարկողը (Թողարկողի անվանումը)	«Այդի բանկ» ՓԲԸ
1.2	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր
1.3	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
1.4	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	
1.5	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ Թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ	Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց

¹ Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի Գործադիր մարմնի կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

	<p>սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության</p>	<p>հետո: Առաջարկվող պարտատոմսերի դեպքում սեփականատերերի պահանջները կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո: Կազմակերպության պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:</p>
1.6	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար / ԵՎԲԸ / ՀՀ դրամ
1.7	Առաջարկի գինը	<p>Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝</p> $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ <p>որտեղ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$</p> <ul style="list-style-type: none"> • DP՝ պարտատոմսի գինն է, • DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության

		<p>դեպքում,</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, • f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար), • N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, • C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, • Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն: <p>Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում:</p>
1.8	Անվանական արժեքը	
1.9	Քանակը	
1.10	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	
1.11	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	
1.12	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
1.13	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային	«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2019թ. փետրվարի 01-ի թիվ 1 որոշումը: «Այրի բանկ» ՓԲԸ Վարչության 2019թ. հունվարի 29 թիվ 5 որոշումը:

	առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	
2.	ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
2.1	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	
2.2	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.3	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	
2.4	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում / Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
2.5	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	Չի նախատեսվում
2.6	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	
2.7	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.	ՄԱՅՐ ԳՈՒՄԱՐԻ ՄԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
3.1	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	
3.2	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	
3.3	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Չի նախատեսվում
3.4	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն Թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.4.1	Ժամկետ(ներ)ը	
3.4.2	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	
3.4.3	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
3.4.4	Այլ տեղեկություններ	

3.5	Վաղաժամկետ մարման հնարավորությունները և նախաձեռնությամբ/փուֆ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.5.1	Ժամկետ(ներ)ը	
3.5.2	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
3.5.3	Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
4.	ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
4.1	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«Այրի բանկ» ՓԲԸ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
4.2	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	
5.	ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
5.1	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտր
5.2	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագար շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի "Հայաստանի Ֆոդային Բորսա" ԲԲԸ-ն
5.3	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն:
5.4	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «Այրի բանկ» ՓԲԸ-ում բացված համապատասխան տարանցիկ հաշվեհամարին:

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Միեր Աբրահամյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Վարչության նախագահ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ռուբեն Մելիքյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Վարչության նախագահի տեղակալ, ֆինանսական տնօրեն (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Սերգեյ Վիրաբյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Վարդան Գևորգյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Անուշիկ Խաչատրյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ռաֆիկ Սուվարյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Արման Ասատրյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Գործառնական տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Սերգեյ Առաքելյան

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Կարեն Նալբանդյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են

Միեր Աբրահամյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ
վարչության նախագահ
_____
(ստորագրություն)

**Հավելված 3: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-
հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)**

Հայրը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

Ժամը

Հայտը ներկայացնողի անունը

Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ

(անձնագրի համար)

(տրման ամսաթիվ)

(ոեզիդենտությունը)

Գրանցման հասցեն

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Այրի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հալ)

(քանակը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

ԱՄՆ դոլար

(գինը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ԱՄՆ դոլար

(գումարը տառերով)

Անձի բանկային վավերապայմանները

ԱՄՆ դոլարով հաշիվ

ՀՀ դրամով հաշիվ

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրիին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների

հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված ենք, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով*:

Սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու պահից, այն կհանդիսանա մեր Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտավորումների ԱՄՏԾ

Թողարկվող պարտավորումների ընդհանուր քանակը (հապ)

(քանակը փառերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

Անուն ազգանուն

(ստորագրություն)

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

*ՀՀ օրենսդրության համաձայն, անհատ ձեռնարկատերերը չի օգտվում իր պահանջները Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին ներկայացնելու հնարավորությունից:

Հավելված 4: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)

Հայրը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

ժամը

Իրավաբանական անձի անվանումը

Պետական գրանցման վկայականի համար

Գրանցման ամսաթիվը

Գրանցման հասցեն

Գտնվելու վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Այդի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետև՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հատ)

(քանակը տասներով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

ԱՄՆ դոլար

(գինը տասներով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ԱՄՆ դոլար

(գումարը տասներով)

Անձի բանկային վավերապայմանները

ԱՄՆ դոլարով հաշիվ

ՀՀ դրամով հաշիվ

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն ենք դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու/ակցեպտավորվելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը (հազ)

(քանակը տասերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

Իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն ազգանունը

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Հավելված 5: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) =

(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) =

(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) =

Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) =

Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) =

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) =

Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն =

Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր =

Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) =

Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սպրեդ =

(Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

Հավելված 6: «Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2016թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«Քեյ-Փի-Էն-Տի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների Խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք մեր մասնագիտական կարծիքով, առավել էական նշանակություն ունեն հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակներում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 14-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ակտիվների ավելի քան 76%-ը և ճանաչվում են առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:</p> <p>Արժեզրկման գծով պահուստի առանձին հիմունքով գնահատման համար դեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, որոշելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշ, ինչպես նաև կատարել ենթադրություններ վարկառուների ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի վերաբերյալ:</p> <p>Հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստը վերաբերում է անհատներին տրված գրավով չապահովված վարկերին և այլ վարկերի գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասին:</p> <p>Այս հարցը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ պայմանավորված հաճախորդներին տրված վարկերի գումարի էական մեծությամբ և արժեզրկման պահուստի գնահատման հետ կապված անորոշությամբ:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գնահատվել և ստուգվել են ժամկետանց օրերի համակարգի հաշվարկի և արժեզրկված վարկերի բացահայտման նկատմամբ գործող վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, - անհատապես նշանակալի ոչ արժեզրկված վարկերի ընտրանքի համար գնահատվել է արժեզրկման գծով պահուստի խելամիտ լինելը, - որպես արժեզրկված դասակարգված անհատապես նշանակալի վարկերի ընտրանքի համար գնահատվել են վերականգնման ենթակա դրամական միջոցների գումարը և ժամկետները, այդ թվում՝ գրավի իրացման արժեքը՝ համեմատություն կատարելով հասանելի շուկայական տվյալների հետ, - անհատներին տրված վարկերի համար գնահատվել են արժեզրկման գծով պահուստի հավաքական հիմունքով հաշվարկի համար կիրառված հետևյալ առանցքային ենթադրությունները. <ul style="list-style-type: none"> - ստուգվել է հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման մոդելների մուտքագրված առանցքային տվյալների ճշգրտությունը, - գնահատվել է արժեզրկման հաշվարկի մեթոդաբանության տեղին լինելը, - գնահատվել է, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի են արտացոլում Բանկի ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ ճշգրիտ ներկայացված չլինել:

Այլ նշում

Բանկի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 2016թ. մարտի 11-ի եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված կարծիք նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Բանկը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Ղեկավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվառման գործընթացի վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճանն է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված,

ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական բերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել գաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, այլ ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք կտեղեկացնենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց նաև ներկայացնում ենք հայտարարությունն առ այն, որ մենք հետևում ենք էթիկայի համապատասխան պահանջներին և տեղեկացնում ենք նրանց այն բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք խելամիտ կերպով կարող են համարվել որպես մեր անկախության վրա ազդեցություն ունեցող և, կիրառելի լինելու դեպքում, պաշտպանություն ապահովող համապատասխան միջոցների մասին:

«Ամելիք Բանկ» ՓԲԸ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Էջ 5

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, այդ իսկ պատճառով, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կանոնակարգով չի թույլատրվում հարցի հանրային բացահայտում, կամ երբ հազվադեպ դեպքերում մենք որոշում ենք, որ հարցը չպետք է ներկայացվի մեր եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման բացասական հետևանքներն, ըստ ողջամիտ ակնկալիքների, կարող են գերակշռել ներկայացման հետ կապված հանրային հետաքրքրվածության առավելությունները:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

KPMG

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
23 ապրիլի 2017թ.

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	13,209,550	10,385,085
Տոկոսային ծախս	4	(8,840,711)	(6,165,524)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		4,368,839	4,219,561
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		593,583	743,874
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(227,589)	(249,934)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		365,994	493,940
Չուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		36,454	-
Չուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից		256,737	345,193
Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից		226,031	-
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	5	1,117,008	791,052
Գործառնական եկամուտ		6,371,063	5,849,746
Չուտ կորուստ արժեզրկումից	6	(1,222,281)	(1,639,125)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(2,046,670)	(2,234,240)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(1,631,711)	(1,588,042)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		1,470,401	388,339
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(353,726)	(173,132)
Շահույթ տարվա համար		1,116,675	215,207
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		2,009,100	16,096
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(180,825)	-
Այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		1,828,275	16,096
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		2,944,950	231,303

8-ից 74-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2017թ. ապրիլի 28-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից

Ներսես Կարամանուկյան
 Վարչության նախագահ

Նաիրա Գրիգորյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	30,061,489	14,309,284
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Բանկի կողմից պահվող	10	77,106	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	11	18,313,773	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ		547,876	606,340
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	12	7,722,510	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14	217,036,997	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող	13	353,392	3,691,293
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	13	-	384,953
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		30,444	112,021
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	4,824,406	4,996,892
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8	-	202,773
Այլ ակտիվներ	16	3,485,291	5,607,681
		282,453,284	90,768,051
ԸՆԴՄԱՆՆՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	10	61,386	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	17	66,713,188	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	167,523,458	53,060,765
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	2,428,223	-
Այլ փոխառություններ	20	3,262,564	4,033,110
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8	604,942	-
Այլ պարտավորություններ	21	737,696	355,538
		241,331,457	74,397,123
ՄԵՓՎԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	33,971,850	13,696,300
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	3,483,700
Շենքերի վերագնահատումից աճ		156,499	156,499
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		1,925,441	97,166
Զբաղիված շահույթ/(կուտակված վնաս)		53,938	(1,062,737)
		41,121,827	16,370,928
ԸՆԴՄԱՆՆՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		41,121,827	16,370,928
ԸՆԴՄԱՆՆՆԸ ԱՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		282,453,284	90,768,051

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	12,485,353	9,602,262
Վճարված տոկոսներ	(7,139,046)	(5,917,675)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	593,583	743,874
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(227,589)	(249,934)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	20,734	-
Չուտ մուտքեր արտարժույթային գործառնությունների գծով	430,045	263,000
Այլ ստացված եկամուտ	802,210	798,095
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(3,176,574)	(3,452,286)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(7,718,919)	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	58,405	1,493,362
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(157,539,942)	(3,455,233)
Այլ ակտիվներ	5,185,180	(557,073)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	49,178,502	1,892,962
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(300,000)	(1,630,000)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	111,453,079	3,908,342
Այլ պարտավորություններ	(5,596)	(26,289)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	4,099,425	3,413,407
Վճարված շահութահարկ	(16,503)	(9,939)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	4,082,922	3,403,468
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(1,443,088)	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառք և մարում	6,866,970	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում	(19,943,793)	(1,752,992)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների մարում	2,596,284	86,243
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(172,140)	(230,395)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(12,095,767)	(1,897,144)
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	2,418,311	-
Այլ փոխառությունների ստացում	1,792,112	386,143
Այլ փոխառությունների մարում	(2,501,791)	(1,586,048)
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից	21,805,949	-
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական միջոցների հոսքեր	23,514,581	(1,199,905)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	15,501,736	306,419
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	250,469	(50,830)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	14,309,284	14,053,695
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	9 30,061,489	14,309,284

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրակ. կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Շենքերի վերագնա- հատումից ած	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատմ. պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (կուտակված վնաս)	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	11,816,300	3,483,700	156,499	81,070	(1,277,944)	14,259,625
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	215,207	215,207
Այլ համապարփակ եկամուտ						
<i>Հողվածներ, որոնք</i>						
<i>վերադասակարգված են կամ կարող</i>						
<i>են հետագայում վերադասակարգվել</i>						
<i>որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	16,096	-	16,096
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	16,096	-	16,096
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
տարվա համար	-	-	-	16,096	215,207	231,303
Գործառնություններ						
սեփականատերերի հետ՝ գրանցված						
ուղղակիորեն սեփական						
կապիտալում						
Թողարկված բաժնետոմսեր	1,880,000	-	-	-	-	1,880,000
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	1,880,000	-	-	-	-	1,880,000
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,116,675	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ						
<i>Հողվածներ, որոնք</i>						
<i>վերադասակարգված են կամ կարող</i>						
<i>են հետագայում վերադասակարգվել</i>						
<i>որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	2,009,100	-	2,009,100
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(180,825)	-	(180,825)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
տարվա համար	-	-	-	1,828,275	1,116,675	2,944,950
Գործառնություններ						
սեփականատերերի հետ՝ գրանցված						
ուղղակիորեն սեփական						
կապիտալում						
Թողարկված բաժնետոմսեր	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ըմբերցվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Անեյիք Բանկ» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%) (31 դեկտեմբերի 2015թ.՝ Creditbank SAL (100%)): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 28-ում:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը (2015թ-ին՝ Թարեք Ջ. Խալիֆե):

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության դեկլարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Էական անորոշ գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 14,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – ծանոթագրություն 29,
- շենքերի վերագնահատում – ծանոթագրություն 15:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք`

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվադեպ հանգամանքներում: Հազվադեպ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումնակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցներու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապահանջման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կորուստը: Հավելվածարները և գեղջերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվելու ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվելու պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին մասն հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում մասնատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզմնան և հակադարձ հետզմնան պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզմնան պայմանագրերով («ռեյո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզմնան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզմնան գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզմնան պայմանագրերով («հակադարձ ռեյո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզմնան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզմնան պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշեռքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր	50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	10 տարի
- տնտեսական գույք	10 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

(զ) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկառության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթերում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը

որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք: Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(ե) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է,

պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման միջև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ամանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է հաշվետու տարվա ներկայացման հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

2016թ. ընթացքում Բանկը փոփոխություն է կատարել իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության ներկայացման համար անուղղակի մեթոդի փոխարեն ուղղակի մեթոդն օգտագործելու համար: Ղեկավարությունը գտնում է, որ ուղղակի մեթոդի կիրառումը թույլ է տալիս տրամադրել առավել տեղին տեղեկատվություն:

Բացի այդ, 2015թ. 1,880,000 հազար դրամ գումարով ստորադաս փոխառության գծով վճարումները և բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքերը ներկայացվել են առանձին՝ 2015թ. ֆինանսական հաշվետվությունների դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում, սակայն չեն ներկայացվել այս ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ 2015թ. ընթացքում բաժնետիրական կապիտալի աճը կատարվել է ստորադաս փոխառության սեփական կապիտալի փոխարկմամբ:

(Դ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից ստորև ներկայացվածները, հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները և ներառում է պահանջներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման և հեջի հաշվառման հետ կապված:

Դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դասեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ: ՖՀՄՍ 9-ով առաջադրվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը հիմնված է այն բիզնես մոդելի, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը, և այդ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրի վրա: Ստանդարտում չեն կիրառվում ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դասերը: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ այն պայմանագրերում, որոնց հիմնական պայմանագրերը հանդիսանում են ակտիվ այս ստանդարտի շրջանակներում, պարունակվող ածանցյալ գործիքները չեն առանձնացվում: Փոխարենը, ստանդարտի դասակարգման պահանջները կիրառվում են ամբողջությամբ վերցված հիբրիդային գործիքի նկատմամբ: Բաժնային ներդրումները չափվում են իրական արժեքով:

ՖՀՄՍ 9-ում հիմնականում պահպանված են ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները:

Արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող վնասի» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառելի է ամորտիզացված արժեքով չափվող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, վարաձակալության գծով ստացվելիք գումարների, որոշ վարկերի գծով պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի նկատմամբ: Ընդհանուր առմամբ նոր արժեզրկման մոդելով պահանջվում է ճանաչել սպասվող պարտքային վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ակտիվների, նույնիսկ նոր ստեղծված կամ ձեռքբերված ակտիվների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ արժեզրկումը չափվում է կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքների գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս), կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում, որոնք կարող են տեղի ունենալ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում (ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս): Ֆինանսական ակտիվի գծով ճանաչվող սպասվող պարտքային վնասի սկզբնական գումարը հավասար է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային

վնասին (բացառությամբ որոշ առևտրական դերիտորական պարտքերի և վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների և պայմանագրային ակտիվների կամ ձեռքբերված կամ ստեղծած բարձր պարտքային ռիսկ ունեցող ֆինանսական ակտիվների): Եթե ֆինանսական գործիքի գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, վնասի գծով պահուստը չափվում է գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար չափով:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ակտիվներ, ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն չի գրանցվել պարտավորությունների չկատարման դեպք, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտավորությունները չեն կատարվել կամ գրանցվել է այլ հանգամանքներով պայմանավորված պարտքային ռիսկի էական աճ, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ակտիվներ:

Սպասվող պարտքային վնասի չափումը պետք է լինի ակնողմնակալ և հիմնված լինի հավանականության գործոնի վրա, պետք է արտացոլի փողի ժամանակային արժեքը և ներառի ողջամիտ ու հիմնավորված տեղեկատվություն նախկինում տեղի ունեցած դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վնասը ճանաչվում է ավելի վաղ, քան դա պահանջվում է ՀՀՄՍ 39-ով, որի արդյունքում մեծանում է շահույթի կամ վնասի փոփոխականությունը: Դա կարող է հանգեցնել նաև արժեզրկման գծով պահուստի աճին, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները կգնահատվեն առնվազն 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի տեսանկյունից, և ֆինանսական ակտիվների խումբը, որի համար կիրառելի կլինի գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասը, հավանաբար ավելի մեծ կլինի այն խմբից, որի համար առկա կլինի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն՝ համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի:

Սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար հավանաբար կկիրառվի պարտավորությունների չկատարման հավանականություն x պարտավորությունների չկատարման արդյունքում առաջացող վնաս x պարտքի գումարը պարտավորությունների չկատարման պահին ($PD \times LGD \times EAD$) մոտեցումը (առնվազն որոշ պորտֆելների համար)՝ կախված ռիսկի տեսակից, ռիսկին ենթարկվածության փուլից՝ ըստ ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգման, առանձին կամ հավաքական հիմունքով արժեզրկման գնահատումից և այլ գործոններից:

Նոր ստանդարտի կիրառումը

Դասակարգման, չափման և արժեզրկման գնահատման պահանջները որպես կանոն կիրառվում են հետընթաց (որոշակի բացառություններով)՝ ճշգրտելով չբաշխված շահույթի մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ և պահուստները ստանդարտի կիրառման ամսաթվի դրությամբ՝ առանց համադրելի տվյալները վերահաշվարկելու պահանջի:

ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Բանկը մտադիր չէ կիրառել ստանդարտը ժամանակից շուտ:

Բանկը դեռ չի սկսել գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և չի ձեռնարկել որևէ քայլ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառմանը նախապատրաստվելու ուղղությամբ: Համապատասխանաբար, հնարավոր չէ գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ներկայումս Բանկը մշակում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ծրագիրը:

Չի ակնկալվում է, որ ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն էական ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Բացահայտման նախաձեռնություն (ՀՀՄՍ 7 «Դրամական միջոցների հոսքեր» ստանդարտի փոփոխություններ),
- Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում չիրացված վնասի գծով (ՀՀՄՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտի փոփոխություններ) :

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11,689,989	10,016,082
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,258,027	331,890
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	113,646	-
Այլ	147,888	37,113
	13,209,550	10,385,085
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,338,042	4,197,483
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,882,261	1,295,314
Այլ փոխառություններ	292,249	380,335
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	114,551	150,103
Այլ	213,608	142,289
	8,840,711	6,165,524
	4,368,839	4,219,561

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային եկամտի կազմում ներառված է արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 1,022,118 հազար դրամ ընդհանուր գումարը (2015թ-ին՝ 882,811 հազար դրամ):

5 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	895,937	700,382
Օգուտ/(վնաս) բռնագանձված ակտիվների վաճառքից	314,798	(7,043)
Ապահովագրության հատուցում	-	162,547
Այլ	(93,727)	(64,834)
	1,117,008	791,052

6 Չուտ կորուստ արժեզրկումից

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,539,011	1,478,417
Բռնագանձված ակտիվներ	(211,984)	135,691
Այլ ակտիվներ	(104,746)	25,017
	1,222,281	1,639,125

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	387,393	322,889
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	289,611	319,744
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	187,056	219,835
Անվտանգության ծառայություն	156,544	154,429
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	123,077	112,491
Մասնագիտական ծառայություններ	87,080	58,809
Ապահովագրություն	82,431	64,742
Կոմունալ ծախսեր	68,027	66,672
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	56,028	57,095
Գովազդ և շուկայավարում	55,245	91,738
Այլ	139,219	119,598
	1,631,711	1,588,042

8 Շահութահարկի գծով ծախս

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	-	33,206
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված ընթացիկ հարկի գծով ծախս	3,080	-
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	350,646	139,926
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	353,726	173,132

2016թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2015թ-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2016թ. հազ. դրամ	%	2015թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	1,470,401		388,339	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	294,080	20.0	77,668	20.0
Զնվազեցվող ծախսեր	56,566	3.8	95,464	24.6
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	3,080	0.2	-	-
	353,726	24.0	173,132	44.6

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ և ակտիվներ համապատասխանաբար 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հարկային վնասը կարող է փոխանցվել հաջորդ տարի մինչև 2021թ.:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(21,734)	(2,892)	(457,069)	(481,695)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,435)	197	-	(1,238)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	189,950	(715,262)	-	(525,312)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	(1,005)	-	(1,405)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(35,103)	16,477	-	(18,626)
Այլ ակտիվներ	38,302	(59,623)	-	(21,321)
Այլ պարտավորություններ	33,193	7,650	-	40,843
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	-	403,812	-	403,812
	202,773	(350,646)	(457,069)	(604,942)

«Անեյիթ Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(17,687)	-	(4,047)	(21,734)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,082)	3,647	-	(1,435)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	126,571	63,379	-	189,950
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	-	-	(400)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(34,498)	(605)	-	(35,103)
Այլ ակտիվներ	28,258	10,044	-	38,302
Այլ պարտավորություններ	21,820	11,373	-	33,193
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	227,764	(227,764)	-	-
	346,746	(139,926)	(4,047)	202,773

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2016թ.			2015թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի զծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի զծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	2,511,375	(502,275)	2,009,100	20,143	(4,047)	16,096
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(226,031)	45,206	(180,825)	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2,285,344	(457,069)	1,828,275	20,143	(4,047)	16,096

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	2,211,899	2,413,152
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,366,895	11,360,010
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	-	277,602
- ԲԲԲ+ վարկանիշով	33,659	122,253
- ԲԲ- -ից ԲԲ+ վարկանիշով	59,492	27,487
- Բ- -ից Բ+ վարկանիշով	171,560	22,105
- առանց վարկանիշի	217,205	86,675
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	481,916	536,122
Դրամական միջոցների համարժեքներ		
Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	3,000,779	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	14,309,284

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

10 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	77,106	-
	77,106	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	61,386	-
	61,386	-

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական գործիքները:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

(ա) Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր

Ստորև բերվող աղյուսակում, հիմնական արտարժույթների կտրվածքով, ներկայացված են արտարժույթի սվոպ պայմանագրերի գումարները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքը և մինչև մարումը մնացած ժամկետը: Ստորև ներկայացված արտարժույթով արտահայտված գումարները փոխարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքներով: Այս դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով չիրացված օգուտը և վնասը, կատարման ենթակա սակայն դեռևս չկատարված պայմանագրերի գծով ստացվելիք և վճարվելիք գումարների հետ մեկտեղ, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կազմում՝ ըստ կիրառելիության:

	Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեքներ	
	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
ԱՄՆ դոլարի առք ՀՀ դրամի վաճառք				
3-ից 6 ամիս	28,728,000	-	480.0	-
ԱՄՆ դոլարի վաճառքը ՀՀ դրամի առք				
3-ից 6 ամիս	28,800,000	-	480.0	-

11 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	16,655,422	-
Բաժնային գործիքներ		
- Գնանշված կորպորատիվ բաժնետոմսեր	1,622,385	119,951
- Չգնանշված կորպորատիվ բաժնետոմսեր սկզբնական արժեքով	35,966	35,966
	18,313,773	155,917

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշված բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների և ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Բացի այդ, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

12 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	7,532,432	-
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	190,078	-
	7,722,510	-

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ, որի հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 4,513,741 հազար դրամ (2015թ-ին՝ զրո):

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերաբերում են խոշոր հայկական բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին: Այս գումարները ժամկետաց կամ արժեզրկված չեն:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված ակտիվների (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 7,976,518 հազար դրամ (2015թ-ին՝ նման ակտիվներ չկային):

13 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	3,480,837
- Կորպորատիվ պարտատոմսեր	353,392	210,456
	353,392	3,691,293
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	384,953
	-	384,953

Բանկն իրականացնում է արժեթղթերի փոխատվությամբ տրամադրման և արժեթղթերի վաճառքի գործարքներ հետզնման պայմանագրերի շրջանակներում և արժեթղթերի գնման գործարքներ՝ վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակներում:

Հետզնման պայմանագրերի շրջանակներում որպես փոխատվություն տրամադրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրանց դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները, եթե նույնիսկ Բանկը կատարում է իր բոլոր պարտականությունները, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի գործողության ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և հատույցները և,

այդ իսկ պատճառով, չի ապահանջել դրանք: Այս արժեթղթերը ներկայացվում են որպես «վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված»: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն:

Այս գործարքներն իրականացվում են վարկավորման, արժեթղթերի որպես փոխատվություն ստանալու և տրամադրելու ստանդարտ գործառնությունների համար բնորոշ պայմաններով:

(ա) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վերադասակարգում

2016թ. դեկտեմբերի 15-ին որոշ ներդրումներ, որոնք Բանկը մտադիր չէր պահել մինչև մարման ժամկետը, այն վերադասակարգել է որպես վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ: Վերադասակարգված ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ կառավարության արժեթղթեր:

Բանկը չի կարող դասակարգել ներդրումները որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող 2016թ. դեկտեմբերի 31-ն հաջորդող երկու տարեկան ժամանակաշրջանների ընթացքում:

14 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	33,535,886
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	14,059,902	14,555,519
Էքսպրես վարկեր	5,506,676	6,963,667
Ոսկու գրավով վարկեր	4,799,332	4,624,589
Հիփոթեքային վարկեր	3,225,789	2,983,855
Գյուղատնտեսական վարկեր	319,846	316,963
Ավտովարկեր	121,242	282,991
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	29,727,584
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	218,298,118	63,263,470
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,261,121)	(2,562,573)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	217,036,997	60,700,897

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկզբի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573
Զուտ (վերականգնում) ծախս	(916,386)	2,455,397	1,539,011
Դուրսգրումներ	(756,137)	(2,084,326)	(2,840,463)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,280,446	290,554	1,571,000
Զուտ ծախս	592,137	886,280	1,478,417
Դուրսգրումներ (վերականգնումներ)	115,081	(601,925)	(486,844)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,822,811	60,895	183,761,916	0.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,715,209	10,390	1,704,819	0.6%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	2,216,224	21,702	2,194,522	1.0%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	2,511,087	222,154	2,288,933	8.8%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	6,442,520	254,246	6,188,274	3.9%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	315,141	189,950,190	0.2%
Անհատներին տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	12,573,045	67,586	12,505,459	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	378,085	53,567	324,518	14.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	365,224	79,346	285,878	21.7%
- 91-180 օր ժամկետանց	476,874	186,387	290,487	39.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	242,065	143,929	98,136	59.5%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	24,609	24,609	-	100.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,059,902	555,424	13,504,478	4.0%
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,152,056	47,481	5,104,575	0.9%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	150,307	52,396	97,911	34.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	179,661	152,563	27,098	84.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,085	13,085	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,567	11,567	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր	5,506,676	277,092	5,229,584	5.0%

«Անեյիթ Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման սահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման սահուստ %
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,668,787	5,761	4,663,026	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	60,297	4,918	55,379	8.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	53,518	9,890	43,628	18.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	10,818	3,061	7,757	28.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,912	2,528	3,384	42.8%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,799,332	26,158	4,773,174	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,987,896	59,758	2,928,138	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,212	104	5,108	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	36,022	720	35,302	2.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	170,515	3,410	167,105	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	26,144	5,229	20,915	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,225,789	69,221	3,156,568	2.1%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	293,989	233	293,756	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,337	29	1,308	2.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	7,883	499	7,384	6.3%
- 91-180 օր ժամկետանց	5,445	942	4,503	17.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,192	10,672	520	95.4%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	319,846	12,375	307,471	3.9%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	114,598	171	114,427	0.1%
- 91-180 օր ժամկետանց	4,216	3,387	829	80.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	2,428	2,152	276	88.6%
Ընդամենը ավտովարկեր	121,242	5,710	115,532	4.7%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	945,980	27,086,807	3.4%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	218,298,118	1,261,121	217,036,997	0.6%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	20,653,927	206,780	20,447,147	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	11,575,087	1,528,461	10,046,626	13.2%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	701,777	123,594	578,183	17.6%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	582,016	122,260	459,756	21.0%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	23,079	6,569	16,510	28.5%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	12,881,959	1,780,884	11,101,075	13.8%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	33,535,886	1,987,664	31,548,222	5.9%
Անհատներին տրված վարկեր				
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,833,750	55,335	13,778,415	0.4%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	174,092	20,891	153,201	12.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	173,720	31,270	142,450	18.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	159,787	47,936	111,851	30.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	110,411	56,310	54,101	51.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	103,759	85,793	17,966	82.7%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,555,519	297,535	14,257,984	2.0%
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,708,300	13,417	6,694,883	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	114,660	22,932	91,728	20.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	132,889	66,443	66,446	50.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	5,306	5,306	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	2,512	2,512	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր	6,963,667	110,610	6,853,057	1.6%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,451,861	6,470	4,445,391	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,447	2,196	25,251	8.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,563	919	5,644	14.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	29,722	8,917	20,805	30.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	108,996	70,842	38,154	65.0%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,624,589	89,344	4,535,245	1.9%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,906,088	58,546	2,847,542	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,716	394	19,322	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	414	8	406	1.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	45,440	909	44,531	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,130	1,283	3,847	25.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	7,067	2,474	4,593	35.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	2,983,855	63,614	2,920,241	2.1%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	296,672	351	296,321	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,384	126	7,258	1.7%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,267	57	1,210	4.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	3,469	624	2,845	18.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	8,171	4,004	4,167	49.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	316,963	5,162	311,801	1.6%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	240,860	251	240,609	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	13,277	13	13,264	0.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	6,137	61	6,076	1.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	9,926	2,993	6,933	30.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	12,791	5,326	7,465	41.6%
Ընդամենը ավտովարկեր	282,991	8,644	274,347	3.1%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	29,727,584	574,909	29,152,675	1.9%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	63,263,470	2,562,573	60,700,897	4.1%

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- նախորդ տարիների տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 0.6%,
- սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20%-ից 40% զեղչ՝ գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 24 ամսով,
- արժեզրկումից կորուստ չի ակնկալվում Standard and Poor's գործակալության «Բ» վարկանիշով բանկերի երաշխավորություններով ապահովված վարկերի գծով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 1,899,502 հազար դրամով (2015թ-ին՝ կնվազի/կաճի 315,482 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- հիփոթեքային վարկերի համար վնասի գործակիցը կազմում է 2%:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 812,604 հազար դրամով (2015թ-ին՝ 874,580 հազար դրամ):

(գ) Գրավի և այլ ապահովության վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) վերաբերյալ՝ ըստ գրավի տեսակների:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Բարձր իրացվելի ակտիվներ	160,955,877	271,567
Բանկերի երաշխավորություններ	12,518,007	-
Անշարժ գույք	7,659,242	17,502,561
Սարքավորումներ	1,460,468	1,419,518
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	421,498	145,415
Այլ գրավ	100,542	155,736
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	202,726	929,103
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	443,556	23,247
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,761,916	20,447,147
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	5,983,273	7,455,577
Սարքավորումներ	91,619	3,568,124
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	14,518	14,513
Այլ գրավ	9,859	21,001
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	86,685	40,564
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	2,320	1,296
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	6,188,274	11,101,075
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	189,950,190	31,548,222

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցների համարժեքներ և ավանդներ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար հիմնականում որպես ապահովություն է ծառայում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են ոսկյա զարդերը: Ոսկու գրավով վարկերի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հինք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 2,415,310 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք (2015թ-ին՝ 3,350,833 հազար դրամ արժեքով անշարժ գույք և 315,154 հազար դրամ արժեքով այլ ակտիվներ):

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Արժեզրկման գծով պահուստ հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	3,877,971	211,984
Ավելացումներ	2,415,310	-
Վաճառք	(3,129,233)	-
Արժեզրկման հակադարձում	-	(211,984)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	3,164,048	-

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iv) Ակտիվների փոխանցում

2016թ. դեկտեմբերին Բանկը վաճառել է 9,667,560 հազար դրամ (2015թ-ին՝ զրո) արժեքով իրավաբանական անձանց տրված ֆիքսված դրույքով վարկերի պորտֆելը: Բանկը որոշել է, որ գնորդին է փոխանցել ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և, որպես այդպիսին, ապաճանաչել է պորտֆելը:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	179,521,037	11,998,815
Արդյունաբերություն	4,961,861	7,740,546
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	2,670,437	5,151,983
Էներգետիկայի ոլորտ	998,181	2,268,929
Շինարարություն	648,570	520,202
Տրանսպորտ և կապ	598,425	2,589,712
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	262,469	402,462
Հանքարդյունաբերություն	261,859	554,341
Մպասարկման ոլորտ	143,567	486,155
Այլ	198,925	1,822,741
Անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	29,727,584
	218,298,118	63,263,470
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,261,121)	(2,562,573)
	217,036,997	60,700,897

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 56,915,518 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 63,263,470 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,648,705 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 4,857,325 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություններ 17 և 20):

(զ) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2015թ-ին՝ մեկ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 173,735,158 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 2,364,228 հազար դրամ):

(է) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 23-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Ավելացումներ	-	57,409	20,378	34,683	5,146	54,524	172,140
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(271,430)	(70,099)	(82,781)	-	(21,008)	(445,318)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	80,749	8,870	101,125	61,547	6,437	30,883	289,611
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(229,301)	(63,798)	(76,390)	-	(20,814)	(390,303)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	3,621,234	149,510	382,546	360,998	18,663	291,455	4,824,406

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	4,321,924	388,263	1,246,110	741,643	88,617	436,792	7,223,349
Ավելացումներ	2,822	10,794	53,281	99,813	-	63,685	230,395
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(157,900)	(16,375)	-	(408)	(174,683)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	540,151	247,526	709,302	385,018	60,458	180,326	2,122,781
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	82,612	8,431	108,792	59,969	8,205	51,735	319,744
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(146,197)	(14,159)	-	-	(160,356)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	3,701,983	143,100	469,594	394,253	19,954	268,008	4,996,892
Առ 1 հունվարի 2015թ.	3,781,773	140,737	536,808	356,625	28,159	256,466	5,100,568

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2014թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը հանձնարարել է անկախ գնահատողին իրականացնել շենքերի իրական արժեքի գնահատում: Անկախ գնահատման արդյունքների համաձայն՝ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատումն իրականացվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությամբ:

Շենքերի իրական արժեքը դասվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտարկելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Հինք ընդունելով 2015-2016թթ. անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծությունը՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, այս 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,488,529 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 3,565,365 հազար դրամ):

16 Այլ ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	147,962	1,697,707
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	147,962	1,697,707
Բռնագանձված ակտիվներ	3,164,048	3,665,987
Կանխավճարներ	99,317	157,161
Նյութեր և պաշարներ	73,964	86,826
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,337,329	3,909,974
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,485,291	5,607,681

17 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	64,358,835	11,160,883
Գրավով ապահովված վարկեր վարկային կազմակերպություններից	1,884,368	1,508,032
Լորո հաշիվներ	469,985	2,038,166
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	-	1,940,479
	66,713,188	16,647,560

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,881,411 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 1,505,912 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ ունեն տեղաբաշխված երկու բանկ (2015թ-ին՝ մեկ բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 61,718,082 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 5,676,359 հազար դրամ):

18 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,428,223	-

2016թ. դեկտեմբերին Բանկը թողարկել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2018թ. դեկտեմբերին:

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	3,263,909	5,601,657
- Իրավաբանական անձինք	6,028,965	2,288,231
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	47,746,185	41,555,425
- Իրավաբանական անձինք	110,484,399	3,615,452
	167,523,458	53,060,765

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ ունեն տեղաբաշխված երկու հաճախորդ (2015թ-ին՝ մեկ հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 107,562,751 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 1,995,446 հազար դրամ):

20 Այլ փոխառություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	3,197,765	3,860,125
Գրավով չապահովված վարկեր այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	64,799	172,985
	3,262,564	4,033,110

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,767,294 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2015թ-ին՝ 3,351,413 հազար դրամ) ծառայում են որպես ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի փոխառություններ կամ վարկեր (2015թ-ին՝ մեկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 3,860,125 հազար դրամ:

21 Այլ պարտավորություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	192,707	37,292
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	192,707	37,292
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	214,490	185,786
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	158,289	81,835
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	172,210	50,625
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	544,989	318,246
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	737,696	355,538

22 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2015թ-ին՝ 273,926): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2015թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2016թ. ընթացքում թողարկվել է 405,511 սովորական բաժնետոմս (2015թ-ին՝ 37,600)՝ յուրաքանչյուրը 53,774 հազար դրամ արժեքով (2015թ-ին՝ անվանական արժեքով):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2016թ-ին և 2015թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

23 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների, ժանկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,000,779	-	-	-	-	27,060,710	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	42,845	901,050	889,849	5,770,337	9,051,341	1,658,351	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,871	5,528	7,406	43,057	-	486,014	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22,090,634	31,530,264	120,712,392	36,079,445	6,624,262	-	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	17,515	16,687	319,190	-	-	353,392
	32,862,639	32,454,357	121,626,334	42,212,029	15,675,603	29,205,075	274,036,037
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	23,966,430	11,362,913	29,335,127	1,221,027	357,706	469,985	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,244,051	40,431,010	95,574,650	5,785,051	1,488,696	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	358,187	34,768	667,317	1,937,573	264,719	-	3,262,564
	48,568,668	51,828,691	125,577,094	11,371,874	2,111,121	469,985	239,927,433
	(15,706,029)	(19,374,334)	(3,950,760)	30,840,155	13,564,482	28,735,090	34,108,604

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	14,309,284	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,917	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	40,913	4,768	10,110	58,901	2,513	489,135	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,004,906	3,287,499	6,167,243	37,895,644	8,345,605	-	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	51,669	177,801	400,358	1,250,318	2,196,100	-	4,076,246
	5,097,488	3,470,068	6,577,711	39,204,863	10,544,218	14,954,336	79,848,684
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,599,889	1,073,459	3,654,796	977,198	304,052	2,038,166	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի զեղված վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21,208,438	9,813,576	17,537,840	3,126,427	1,374,484	-	53,060,765
Այլ փոխառություններ	437,338	434,611	1,598,645	1,249,143	313,373	-	4,033,110
	30,545,815	11,321,646	22,791,281	5,352,768	1,991,909	2,038,166	74,041,585
	(25,448,327)	(7,851,578)	(16,213,570)	33,852,095	8,552,309	12,916,170	5,807,099

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2016թ.			2015թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						
- Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	4.8%	-	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.1%	-	-	-	-	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.0%	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.3%	9.1%	13.8%	17.6%	13.7%	11.8%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	10.0%	-	-	12.7%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	14.2%	5.9%	-	17.7%	7.2%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8.5%	-	-	8.2%	7.3%	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	9.1%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.9%	6.2%	4.7%	16.2%	8.0%	5.6%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6.5%	-	-	-	-
Այլ փոխառություններ	7.9%	-	-	8.4%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	(40,574)	(204,457)
100 բկ զուգահեռ աճ	40,574	204,457

Ստորև ներկայացվում է սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2016թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2015թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	600,790	-
100 բկ զուգահեռ աճ	(600,790)	-

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների սպազա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,462,397	14,787,844	676,731	134,517	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	16,687,680	118,995	934	1,506,164*	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	382,444	160,482	526	4,424	547,876
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	55,753,769	160,681,305	558,196	43,727	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	-	-	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	42,903	66,470	4,904	33,685	147,962
Ընդամենը	95,405,095	175,815,096	1,241,291	1,722,517	274,183,999
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,347,518	63,343,737	14,053	7,880	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	50,202,990	115,636,039	1,591,884	92,545	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	3,197,765	64,799	-	-	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	182,722	9,722	263	-	192,707
Ընդամենը պարտավորություններ	56,930,995	181,482,520	1,606,200	100,425	240,120,140
Զուտ դիրքը	38,474,100	(5,667,424)	(364,909)	1,622,092	34,063,859

*Բաժնային ներդրում ռուսական ընկերությունում

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11,129,728	2,186,542	941,815	51,199	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	35,966	119,017	934	-	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	437,921	168,323	96	-	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,193,427	45,730,958	776,512	-	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	4,076,246	-	-	-	4,076,246
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	69,368	1,609,449	509	18,381	1,697,707
Ընդամենը	29,942,656	49,814,289	1,719,866	69,580	81,546,391
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	2,529,843	14,095,486	14,740	7,491	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,497,366	35,826,792	1,718,000	18,607	53,060,765
Այլ փոխառություններ	3,860,125	172,985	-	-	4,033,110
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	28,561	8,521	210	-	37,292
Ընդամենը պարտավորություններ	22,216,045	50,103,784	1,732,950	26,098	74,078,877
Չուտ դիրքը	7,726,611	(289,495)	(13,084)	43,482	7,467,514

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է գուտ հիմունքով և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2016թ.	2015թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(566,742)	(28,950)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(36,491)	(1,308)

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևոյնը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափոր որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,849,590	11,896,132
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	77,106	-
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	18,313,773	155,917
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	547,876	606,340
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	217,036,997	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	4,076,246
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	147,962	1,697,707
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	272,049,206	79,133,239

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետզման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 25-ում:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր, որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է առավելագույն վարկային ռիսկի 10%-ը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մնանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են անանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են անանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզման, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարումնակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անբազրկված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	66,713,188	-	66,713,188	1,881,411	-	64,831,777
Այլ փոխառություններ	3,262,564	-	3,262,564	2,767,294	-	495,270
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	69,975,752	-	69,975,752	4,648,705	-	65,327,047

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	16,647,560		16,647,560	1,505,912	-	15,141,648
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	300,150	231,000	-	69,150
Այլ փոխառություններ	4,033,110	-	4,033,110	3,351,413	-	681,697
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	20,980,820	-	20,980,820	5,088,325	-	15,892,495

Բացի վերը նշվածից, բարձր իրացվելի ակտիվներով (դրոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաճախորդներին տրված վարկերի ընդհանուր գումարին) ապահովված հաճախորդներին տրված ընդհանուր վարկերի 74%-ի գծով կիրառելի են նմանատիպ հաշվանցման համաձայնագրեր 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (31 դեկտեմբերի 2015թ.` զրո):

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես քեսթերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների ու վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղջված հոսքերը ֆինանսական ակտիվների, պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցլախանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի	Հաշվեկշռ. արժեք
						(արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,212,045	17,062,944	12,027,832	29,831,095	2,059,048	69,192,964	66,713,188
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,627,286	8,254,758	42,314,536	98,361,334	10,449,384	177,007,298	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	78,640	78,640	2,576,981	2,734,261	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,900	313,249	121,810	774,336	2,824,487	4,083,782	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	98,603	-	-	-	-	98,603	192,707
Ածանցյալ պարտավորություններ							
- Ներհոսք	-	-	28,800,000	-	-	28,800,000	28,800,000
- Արտահոսք	-	-	(28,861,386)	-	-	(28,861,386)	(28,861,386)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,987,834	25,630,951	54,481,432	129,045,405	17,909,900	253,055,522	240,058,754
Վարկային պարտավորվածություններ	2,334,608	-	-	-	-	2,334,608	-

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	7,828,892	2,959,847	1,135,955	3,870,833	1,691,835	17,487,362	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,746	-	-	-	-	300,746	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,694,662	8,660,928	10,229,534	18,852,100	7,305,833	57,743,057	53,060,765
Այլ փոխառություններ	79,873	359,358	506,214	1,703,335	1,789,422	4,438,202	4,033,110
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	37,292	-	-	-	-	37,292	37,292
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	20,941,465	11,980,133	11,871,703	24,426,268	10,787,090	80,006,659	74,078,877
Վարկային պարտավորվածություններ	2,076,507	-	-	-	-	2,076,507	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	7,179,226	6,113,011
1-ից 3 ամիս ժամկետով	5,663,451	3,070,615
3-ից 6 ամիս ժամկետով	10,833,221	9,328,685
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,728,214	17,345,580
1-ից 5 տարի ժամկետով	6,031,254	4,415,929
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	1,310,819	1,281,604
	47,746,185	41,555,424

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	-	-	-	-	-	-	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	77,106	-	-	-	-	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	42,845	1,790,899	5,770,337	9,051,341	1,658,351	-	18,313,773
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,960	3,623	12,934	43,057	-	477,302	-	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,195,126	18,161,981	152,242,655	36,079,445	6,624,262	-	733,528	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	34,202	319,190	-	-	-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	30,444	-	-	-	-	-	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,824,406	-	4,824,406
Այլ ակտիվներ	50,897	131,177	65,205	-	-	3,238,012	-	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ	41,040,982	18,370,070	154,223,001	42,212,029	15,675,603	10,198,071	733,528	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	61,386	-	-	-	-	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,169,031	16,267,384	40,698,040	1,221,027	357,706	-	-	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16,711,032	7,533,019	136,005,660	5,785,051	1,488,696	-	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,819	308,368	702,085	1,937,573	264,719	-	-	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	604,942	-	604,942
Այլ պարտավորություններ	263,688	-	379,904	94,104	-	-	-	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ	25,193,570	24,108,771	177,847,075	11,465,978	2,111,121	604,942	-	241,331,457
Չուտ դիրքը	15,847,412	(5,738,701)	(23,624,074)	30,746,051	13,564,482	9,593,129	733,528	41,121,827

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,309,284	-	-	-	-	-	-	14,309,284
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,917	-	155,917
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,023	38,513	14,878	58,901	2,513	484,512	-	606,340
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,965,751	2,629,133	9,454,742	37,895,644	8,345,605	-	410,022	60,700,897
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	5,945	45,724	578,159	1,250,318	2,196,100	-	-	4,076,246
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	112,021	-	-	-	-	-	112,021
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,996,892	-	4,996,892
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	202,773	-	202,773
Այլ ակտիվներ	1,744,793	-	110,075	-	-	3,752,813	-	5,607,681
Ընդամենը ակտիվներ	18,032,796	2,825,391	10,157,854	39,204,863	10,544,218	9,592,907	410,022	90,768,051
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	7,784,194	2,853,861	4,728,255	977,198	304,052	-	-	16,647,560
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	300,150	-	-	-	-	-	-	300,150
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,670,448	8,537,990	27,351,416	3,126,427	1,374,484	-	-	53,060,765
Այլ փոխառություններ	88,364	348,975	2,033,255	1,249,143	313,373	-	-	4,033,110
Այլ պարտավորություններ	82,975	-	272,563	-	-	-	-	355,538
Ընդամենը պարտավորություններ	20,926,131	11,740,826	34,385,489	5,352,768	1,991,909	-	-	74,397,123
Զուտ դիրքը	(2,893,335)	(8,915,435)	(24,227,635)	33,852,095	8,552,309	9,592,907	410,022	16,370,928

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև ներկայացված են բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության ցուցանիշները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. Առդիտ չանցած	2015թ. Առդիտ չանցած
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	530.1%	176.9%
Միջինը դեկտեմբեր ամսվա համար	360.8%	168.2%

Վերը նշված հարաբերակցությանն օգտագործվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

24 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2015թ-ին՝ 12%): 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած	2015թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	36,380,518	16,998,654
Նվազեցումներ	(3,415,529)	(3,649,208)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	32,964,989	13,349,446
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	2,542,709	237,475
Նվազեցումներ	-	(156,499)
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	2,542,709	80,976
Ընդամենը կապիտալ	35,507,698	13,430,422
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	108,111,468	88,160,593
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	32.8%	15.2%

Ուսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Բանկն իր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը վերահսկում է նաև համաձայն Բազել III կանոնակարգի:

25 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման մույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	696,646	636,579
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	741,950	690,126
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	896,012	749,802
	2,334,608	2,076,507

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային պարտավորվածությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենց չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

26 Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	58,665	60,344
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	105,600	105,600
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	96,800	123,200
	261,065	289,144

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է հինգից տասն տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում այրն. Վարդան Գիլանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի կազմում հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	93,464	96,504
Վարչության անդամներ	391,949	415,407
	485,413	511,911

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	131,950	10.4%	177,719	11.5%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(1,276)		(2,894)	
Ստացված ավանդներ	429,508	5.8%	358,960	8.5%

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	14,562	17,361
Տոկոսային ծախս	(25,081)	(32,631)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,241	-	109,444	-	-	-	158,685
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	2,256	18.0%	2,256
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,843	6.0%	-	-	-	-	1,161,843
- Լորտ հաշիվներ	137,056	-	16,071	-	-	-	153,127
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	314,578	2.0%	-	-	215,872	6.6%	530,450
- Ընթացիկ հաշիվներ	848	-	-	-	1,863	-	2,711
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր	85,619	6.5%	242,677	6.5%	3,691	6.5%	331,987
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	3,113	-	3,113
Տոկոսային ծախս	(146,037)	-	(864)	-	(15,980)	-	(162,881)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	87	-	7,012	-	327	-	7,426

Ստորև ներկայացված են 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
			վերահսկողության ներքո գտնվող				
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	46,720	-	-	-	46,720
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	1,503	18.0%	1,503
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,000	7.0%	1,051,589	7.0%	-	-	2,212,589
- Լոյո հաշիվներ	1,985,139	-	12,130	-	-	-	1,997,269
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	96,806	8.5%	96,806
- Ընթացիկ հաշիվներ	5,420	-	-	-	161,773	-	167,193
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	929	-	929
Տոկոսային ծախս	(260,780)	-	-	-	(3,270)	-	(264,050)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	-	12,700	-	704	-	13,404

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները հիմնված են շուկայում գնանշված գների կամ դիվերների գնանշված գների վրա: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է գնահատման այլ մեթոդ:

Գնահատման մեթոդի նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է այն գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, մմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 35,966 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

(ա) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները մմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ մմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	77,106	77,106
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(61,386)	(61,386)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	16,655,422	16,655,422
- Բաժնային գործիքներ	1,622,385	-	1,622,385
	1,622,385	16,671,142	18,293,527

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	
- Բաժնային գործիքներ	119,951
	119,951

30 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2017թ. հունվարին Բանկի կողմից 2016թ-ին թողարկված 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսերը ցուցակվել են «ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ֆոնդային բորսայում:

2017թ. փետրվարին և մարտին Բանկը թողարկել է պարտատոմսերի երկրորդ և երրորդ տրանշերը՝ համապատասխանաբար 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 1,000,000 հազար ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով:

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2017թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն.....	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ.....	12

«Քեյ-Փի-Էն-Տի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ. Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԻ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք մեր մասնագիտական կարծիքով, առավել էական նշանակություն ունեն հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակներում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 14-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ակտիվների ավելի քան 45%-ը և ճանաչվում են առանց հաշվի առնելու արժեզրկման գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:</p> <p>Արժեզրկման գծով պահուստի առանձին հիմունքով գնահատման համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, որոշելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշ, ինչպես նաև կատարել ենթադրություններ վարկառուների ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի վերաբերյալ:</p> <p>Արժեզրկված հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գնահատումը հիմնված է գրավի իրացումից ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վերլուծության վրա:</p> <p>Հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստը վերաբերում է անհատներին տրված գրավով չապահովված վարկերին և այդ վարկերի գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասին:</p> <p>Այս հարցը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ պայմանավորված հաճախորդներին տրված վարկերի գումարի էական մեծությամբ և արժեզրկման պահուստի գնահատման հետ կապված անորոշությամբ:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - գնահատվել և ստուգվել են Բանկի վարկերի արժեզրկման գործընթացի նկատմամբ գործող վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, ներառյալ՝ <ul style="list-style-type: none"> - մոնիտորինգի գործընթացը վերահսկող համակարգը, - արժեզրկման գծով պահուստի հաշվարկի վերանայումը ղեկավարության կողմից, - ժամկետանց օրերի համակարգի հաշվարկի նկատմամբ գործող ծրագրի վերահսկող մեխանիզմները, - առանձին վերցված նշանակալի վարկերի համար՝ <ul style="list-style-type: none"> - վարկերի ընտրանքի համար իրականացվել է վարկային գնահատում, որոշելու համար, թե արդյոք վերջիններս ունեն արժեզրկման առանձին հայտանիշ, - որպես արժեզրկված դասակարգված վարկերի համար գնահատվել են վերականգնման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի ժամկետները և գումարը, այդ թվում՝ գրավի իրացման արժեքը: Կիրառելի լինելու դեպքերում, մենք ղեկավարության ենթադրությունները և գնահատումները համեմատել ենք արտաքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվության հետ, - անհատներին տրված վարկերի համար՝ <ul style="list-style-type: none"> - ստուգվել է հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման մոդելներ մուտքագրված առանցքային տվյալների ճշգրտությունը, - գնահատվել է արժեզրկման հաշվարկի մեթոդաբանության նպատակահարմարությունը, - արժեզրկված հիփոթեքային վարկերի և անշարժ գույքի գրավով վարկերի համար գնահատվել է գրավի իրացումից ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վերլուծությունը:

	<ul style="list-style-type: none"> – գնահատվել է, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի են արտացոլում Բանկի ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:
--	---

Պայմանական պարտավորություններ դատական վարույթների գծով	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 27-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
<p>2018թ. մարտի 2-ին Առաջին ատյանի դատարանը բավարարել է Բանկի դեմ հարցուված հայցը: Դատարանի որոշման համաձայն՝ Բանկից պետք է գանձվի 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար գումար:</p> <p>Գնահատելու համար, թե արդյոք պետք է ճանաչվի պահուստ դատական վարույթի գծով, ղեկավարությունը պետք է կատարի էական դատողություններ վարույթի հնարավոր արդյունքը որոշելու համար:</p>	<p>Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ուսումնասիրել ենք Բանկի և հայցվորի միջև կնքված պայմանագիրը, Առաջին ատյանի դատարանի որոշումը և Վերաքննիչ դատարան Բանկի ներկայացված բողոքարկման հիմքերը, – ներգրավվել ենք մեր ներքին իրավաբանին դատական վարույթի հնարավոր արդյունքի ղեկավարության վերլուծությունը գնահատելու համար, – գնահատել ենք դատական վարույթին վերաբերող բացահայտումների համապատասխանությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ ճշգրիտ ներկայացված չլինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Բանկը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Ղեկավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվառման գործընթացի վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճանն է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել զաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, այլ ոչ Բանկի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:

– կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է լուրջ կասկածներ հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք կտեղեկացնենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց նաև ներկայացնում ենք հայտարարություն առ այն, որ մենք հետևում ենք էթիկայի համապատասխան պահանջներին և տեղեկացնում ենք նրանց այն բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք խելամիտ կերպով կարող են համարվել որպես մեր անկախության վրա ազդեցություն ունեցող և, կիրառելի լինելու դեպքում, պաշտպանություն ապահովող համապատասխան միջոցների մասին:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, այդ իսկ պատճառով, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կանոնակարգով չի թույլատրվում հարցի հանրային բացահայտում, կամ երբ հազվադեպ դեպքերում մենք որոշում ենք, որ հարցը չպետք է ներկայացվի մեր եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման բացասական հետևանքներն, ըստ ողջամիտ ակնկալիքների, կարող են գերակշռել ներկայացման հետ կապված հանրային հետաքրքրվածության առավելությունները:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

 Տիգրան Գասպարյան
 Ղեկավար գործընկեր, «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

 «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՓԲԸ
 26 ապրիլի 2018թ.

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

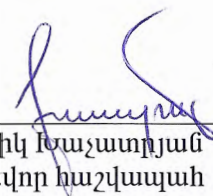
	Ծնթգ.	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	22,036,520	13,209,550
Տոկոսային ծախս	4	(13,454,144)	(8,840,711)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		8,582,376	4,368,839
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		559,827	593,583
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(310,229)	(227,589)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		249,598	365,994
Չուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից		(255,836)	36,454
Չուտ եկամուտ արտարժույթային գործառնություններից		468,190	256,737
Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից	5	911,472	226,031
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	6	979,287	1,117,008
Գործառնական եկամուտ		10,935,087	6,371,063
Չուտ արժեզրկումից կորուստ	7	(4,060,115)	(1,222,281)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(2,814,399)	(2,046,670)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,683,991)	(1,631,711)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		2,376,582	1,470,401
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(529,802)	(353,726)
Շահույթ տարվա համար		1,846,780	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	9	2,146,088	2,009,100
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	9	(729,178)	(180,825)
Այլ համապարփակ եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		1,416,910	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		3,263,690	2,944,950

8-ից 75-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2018թ. ապրիլի 26-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից

Ռուբեն Մելիքյան
 Վարչության նախագահի
 ժամանակավոր պաշտոնակատար

Անուշիկ Խաչատրյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	17,229,253	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Բանկի կողմից պահվող		9,952	77,106
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Բանկի կողմից պահվող	11	29,406,955	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	12	11,476,427	547,876
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	13	6,493,486	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14	57,763,789	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ			
- Բանկի կողմից պահվող		-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		142,648	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	5,034,278	4,824,406
Այլ ակտիվներ	16	1,301,201	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ		128,857,989	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ		229,753	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	17	4,988,819	66,713,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	10,815,059	2,428,223
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	64,651,008	167,523,458
Այլ փոխառություններ	20	1,357,706	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	1,486,487	604,942
Այլ պարտավորություններ	21	943,640	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ		84,472,472	241,331,457
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Շենքերի վերազնահատումից աճ		156,499	156,499
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ		3,342,351	1,925,441
Չբաշխված շահույթ		1,900,718	53,938
Ընդամենը սեփական կապիտալ		44,385,517	41,121,827
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		128,857,989	282,453,284

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	23,815,358	12,485,353
Վճարված տոկոսներ	(14,586,776)	(7,139,046)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	559,827	593,583
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(310,229)	(227,589)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	(20,348)	20,734
Չուտ մուտքեր արտարժութային գործառնությունների գծով	343,087	430,045
Այլ ստացված եկամուտ	885,476	802,210
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(3,868,686)	(3,176,574)
Գործառնական ակտիվների նվազում/(աճ)		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,229,639	(7,718,919)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(10,886,898)	58,405
Հաճախորդներին տրված վարկեր	151,659,011	(157,539,942)
Այլ ակտիվներ	2,581,737	5,185,180
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(61,167,608)	49,178,502
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	(300,000)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(101,202,329)	111,453,079
Այլ պարտավորություններ	(30,021)	(5,596)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(10,998,760)	4,099,425
Վճարված շահութահարկ	(19,689)	(16,503)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	(11,018,449)	4,082,922
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	(8,547,725)	(1,443,088)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառք և մարում	460,795	6,866,970
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում	-	(19,943,793)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների մարում	-	2,596,284
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(596,013)	(172,140)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(8,682,943)	(12,095,767)
ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	18	8,336,627
Այլ փոխառությունների ստացում	20	414,599
Այլ փոխառությունների մարում	20	(2,305,099)
Մուտքեր բաժնետոմսերի թողարկումից	-	21,805,949
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	6,446,127	23,514,581
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(13,255,265)	15,501,736
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	423,029	250,469
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	30,061,489	14,309,284
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	10	17,229,253
	30,061,489	30,061,489

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրակ. կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Օճերի վերագնա- հատումից աճ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատմ. պահուստ	Չբաշխված շահույթ/ (կուտակված վնաս)	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,696,300	3,483,700	156,499	97,166	(1,062,737)	16,370,928
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,116,675	1,116,675
Այլ համապարփակ եկամուտ <i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>	-	-	-	2,009,100	-	2,009,100
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(180,825)	-	(180,825)
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,828,275	-	1,828,275
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	1,828,275	1,116,675	2,944,950
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Թողարկված բաժնետոմսեր	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	20,275,550	1,530,399	-	-	-	21,805,949
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	1,925,441	53,938	41,121,827
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,846,780	1,846,780
Այլ համապարփակ եկամուտ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	2,146,088	-	2,146,088
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(729,178)	-	(729,178)
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,416,910	-	1,416,910
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	1,416,910	1,846,780	3,263,690
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,971,850	5,014,099	156,499	3,342,351	1,900,718	44,385,517

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 14 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 28-ում:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը, ով իրավասու է ղեկավարել Բանկի գործառնություններն իր սեփական հայեցողությամբ և իր շահերից ելնելով:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՍՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ էական անորոշ գնահատումների և կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում՝

- վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 14,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – ծանոթագրություն 29,
- շենքերի վերագնահատում – ծանոթագրություն 15,
- պայմանական դեպքեր – դատական վարույթներ – ծանոթագրություն 27 (բ):

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Բանկը կիրառել է ստորև ներկայացվող ստանդարտի փոփոխությունները՝ 1 հունվարի 2017թ. սկզբնական կիրառման ամսաթվով:

- *Բացահայտման պահանջների վերանայում (ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)*. ՀՀՄՍ 7 «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» ստանդարտը փոփոխվել է ՀՀՄՍԽ-ի ավելի լայնածավալ նախագծի շրջանակներում՝ ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության ներկայացումը և բացահայտումը կատարելագործելու նպատակով: Փոփոխությունը պահանջում է այնպիսի բացահայտումներ, որոնք հնարավորություն կտան ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին գնահատել ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխությունները, ներառյալ՝ դրամական միջոցների հոսքերով պայմանավորված և դրամական միջոցների հոսքերով չպայմանավորված փոփոխությունները: Բացահայտման այս նոր պահանջը բավարարելու միջոցներից մեկը ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների ժամանակաշարձանի սկզբի և ժամանակաշարձանի վերջի դրությամբ մնացորդների համադրման ներկայացումն է: Այնուամենայնիվ, փոփոխության նպատակը կարելի է ապահովել նաև այլ միջոցներով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվադեպ հանգամանքներում: Հազվադեպ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կողմից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվող ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս կատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնալին տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեյտո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյտո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեյտո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Մակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին

վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր	50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	10 տարի
- տնտեսական գույք	10 տարի

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

(զ) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկաության դեպքում, Բանկը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական

ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթերում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխավորությունների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք: Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չզննանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների

փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(է) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխավորությունները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխավորության գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, սակայն նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածքներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախտրոջ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման գծով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասի, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որին հաշվին դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման չափով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային հատուցումը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից ստորև ներկայացվածները, հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

(ա) ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

2014թ. հուլիսին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՍ 9-ը գործում է 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Այն փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտը:

2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՍԽ-ն հրապարակել է «Վաղաժամկետ մարման պայման բացասական հատուցմամբ» (ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություններ): Փոփոխությունները գործում են 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող են կիրառվել ժամանակից շուտ:

Բանկը կսկսի 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումը 2018թ. հունվարի 1-ից և այդ նույն ամսաթվից ժամկետից շուտ կկիրառի ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունները: Առ այսօր կատարած գնահատումներից ելնելով՝ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման արդյունքում 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Բանկի սեփական կապիտալի տարեսկզբի մնացորդի գծով նախատեսվող ընդհանուր ճշգրտումը (առանց հարկերի) կազմում է 300,000 հազար դրամից 500,000 հազար դրամ՝ իրենից ներկայացնելով արժեզրկմանը վերաբերող պահանջների կիրառման հետ կապված նվազեցում:

Վերը ներկայացված գնահատումը նախնական է, քանի որ նոր ստանդարտին անցման գործընթացը դեռևս ավարտված չէ: 2018թ. հունվարի 1-ից ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման փաստացի ազդեցությունը կարող փոփոխվել, քանի որ՝

- ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Բանկից պահանջվում է հաշվապահական հաշվառման գործընթացների և ներքին վերահսկողության համակարգի վերանայում, և այս փոփոխությունները դեռևս ավարտված չեն,
- Բանկը կատարելագործում է և ավարտում է իր մոդելների մշակումը սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար,
- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նոր դրույթները, կիրառվող ենթադրությունները, դատողությունները և գնահատման մեթոդները կարող են փոփոխվել այնքան ժամանակ, մինչև որ Բանկը չավարտի ստանդարտի կիրառման սկզբնական կիրառման ամսաթիվը ներառող իր առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը:

Ղեկավարությունն այս ազդեցությունն էական չի համարում՝ հետագա գնահատումը բացահայտելու համար:

Դասակարգում – Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9-ը նախատեսում է նոր մոտեցում ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար, որն արտացոլում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակներում կառավարվում են ակտիվները և դրանց հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը:

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դաս՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Ստանդարտի համաձայն՝ ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների, փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների դասերն այլևս չեն գործում:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները նախատեսում են որոշակի ամսաթվերին դրամական միջոցների հոսքերի առաջացում, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները նախատեսում են որոշակի ամսաթվերին դրամական միջոցների հոսքերի առաջացում, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Առևտրական նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անդառնալիորեն նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել անհամապատասխանությունը հաշվապահական հաշվառման հետ, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է վերը նշված երեք դասերից մեկին:

Ազդեցության գնահատում

Այս ստանդարտն ազդեցություն կունենա 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ պահվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման վրա հետևյալ կերպ.

- Բանկերին և հաճախորդներին տրված վարկերն ու փոխառությունները, որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն դասակարգվում են որպես վարկեր և դեբիտորական պարտքեր և չափվում են ամորտիզացված արժեքով, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ընդհանուր առմամբ նույնպես կչափվեն ամորտիզացված արժեքով:
- Պարտաքային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն դասակարգվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն կարող են չափվել ամորտիզացված արժեքով, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով կամ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ կախված առանձին հանգամանքներից:

Բանկի գնահատմամբ 2018թ. հունվարի 1-ի՝ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ամսաթվի դրությամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի սեփական կապիտալի վրա:

Դասակարգում – ֆինանսական պարտավորություններ

ՖՀՄՍ 9-ը զգալի չափով պահպանում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները:

(բ) ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՍԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՄՄԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ» և ՄՄԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները:

ՖՀՄՍ 16-ը կգործի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ նաև ՖՀՄՍ 15-ը ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կիրառելու պայմանով:

ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է մեկ՝ հաշվեկշռային հաշվառման մոդել վարձակալության համար: Վարձակալը ճանաչում օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվը, որն իրենից ներկայացնում է ելակետային ակտիվն օգտագործելու իրավունք, և վարձակալության գծով պարտավորությունը, որն իրենից ներկայացնում է վարձավճարների վճարման պարտականություն: Նախատեսված են բացառություններ կարճաժամկետ վարձակալության և ցածր արժեք ունեցող միավորների վարձակալության համար: Վարձատուի համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոփոխվում, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի:

Ներկա պահին Բանկը գնահատում է ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,559,428	11,689,989
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	2,964,531	113,646
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	278,514	77,097
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	217,752	70,791
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	16,295	1,258,027
	22,036,520	13,209,550
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,736,316	6,338,042
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	2,553,153	1,882,261
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	431,068	3,324
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	298,949	114,551
Այլ փոխառություններ	210,370	292,249
Այլ	224,288	210,284
	13,454,144	8,840,711
	8,582,376	4,368,839

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային եկամտի կազմում ներառված է արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 1,758,865 հազար դրամ ընդհանուր գումարը (2016թ-ին՝ 1,022,118 հազար դրամ):

5 Չուտ օգուտ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Պարտքային գործիքներ	911,472	226,031

6 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	935,316	895,937
Եկամուտ ընթացիկ հարկի գծով կանխավճարի վերականգնումից	95,000	-
(Վնաս)/օգուտ բռնագանձված ակտիվների վաճառքից	(1,189)	314,798
Այլ	(49,840)	(93,727)
	979,287	1,117,008

7 Չուտ արժեզրկումից կորուստ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,982,696	1,539,011
Բռնագանձված ակտիվներ	-	(211,984)
Այլ ակտիվներ	77,419	(104,746)
	4,060,115	1,222,281

8 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	380,500	289,611
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	244,032	387,393
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	179,576	187,056
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	125,132	123,077
Անվտանգության ծառայություն	121,153	156,544
Ապահովագրություն	83,294	82,431
Կոմունալ ծախսեր	69,671	68,027
Մասնագիտական ծառայություններ	68,899	87,080
Գովազդ և շուկայավարում	62,550	55,245
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	60,441	53,209
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	59,634	56,028
Գրասենյակային ծախսեր	51,126	22,893
Կազմակերպչական ծախսեր	32,432	17,870
Այլ	145,551	45,247
	1,683,991	1,631,711

9 Շահութահարկի գծով ծախս

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,485	3,080
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	527,317	350,646
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	529,802	353,726

2017թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2016թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2017թ. հազ. դրամ	%	2016թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	2,376,582		1,470,401	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	475,316	20.0	294,080	20.0
Զնվազեցվող ծախսեր	52,001	2.2	56,566	3.8
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	2,485	0.1	3,080	0.2
	529,802	32.2	353,726	24.0

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ և ակտիվներ համապատասխանաբար 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հարկային վնասը կարող է փոխանցվել հաջորդ տարի մինչև 2021թ.:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(481,695)	(159)	(354,228)	(836,082)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,238)	(17,987)	-	(19,225)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(525,312)	(245,928)	-	(771,240)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(1,405)	1,405	-	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(18,626)	(3,204)	-	(21,830)
Այլ ակտիվներ	(21,321)	4,806	-	(16,515)
Այլ պարտավորություններ	40,843	11,125	-	51,968
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	403,812	(277,375)	-	126,437
	(604,942)	(527,317)	(354,228)	(1,486,487)

հազ. դրամ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված			
	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(21,734)	(2,892)	(457,069)	(481,695)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,435)	197	-	(1,238)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	189,950	(715,262)	-	(525,312)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(400)	(1,005)	-	(1,405)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(35,103)	16,477	-	(18,626)
Այլ ակտիվներ	38,302	(59,623)	-	(21,321)
Այլ պարտավորություններ	33,193	7,650	-	40,843
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	-	403,812	-	403,812
	202,773	(350,646)	(457,069)	(604,942)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2017թ.			2016թ.		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	2,682,610	(536,522)	2,146,088	2,511,375	(502,275)	2,009,100
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(911,472)	182,294	(729,178)	(226,031)	45,206	(180,825)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	1,771,138	(354,228)	1,416,910	2,285,344	(457,069)	1,828,275

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	2,967,268	2,211,899
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,915,803	24,366,895
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ԲԲԲ+ վարկանիշով	519	33,659
- ԲԲ- -ից ԲԲ+ վարկանիշով	-	59,492
- Բ- -ից Բ+ վարկանիշով	268,327	171,560
- առանց վարկանիշի	76,596	217,205
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	345,442	481,916
Դրամական միջոցների համարժեքներ		
Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	2,000,740	3,000,779
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,229,253	30,061,489

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Standard&Poor's and Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

11 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	22,590,656	16,655,422
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	5,622,338	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	28,212,994	16,655,422
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Բ -ից Բ+ վարկանիշով	807,772	-
- առանց վարկանիշի	212,211	-
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,019,983	-
Բաժնային գործիքներ		
- Գնանշվող կորպորատիվ բաժնետոմսեր	136,282	1,622,385
- Սկզբնական արժեքով հաշվառվող չգնանշվող կորպորատիվ բաժնետոմսեր	37,696	35,966
	29,406,955	18,313,773

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Fitch վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չզննանված բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների և ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Բացի այդ, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

12 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտավորված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	520,000	320,000
Վարկեր և ավանդներ		
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով հայկական բանկեր	6,545,340	-
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	3,139,304	54,637
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով ոչ ռեզիդենտ բանկ	426,808	-
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր	798,929	157,631
Այլ	46,046	15,608
	11,476,427	547,876

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2016թ-ին մնան բանկերն չկային):

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

13 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	3,576,045	190,078
Standard&Poor’s Բ վարկանիշով տեղական բանկերից ստացվելիք գումարներ	2,900,619	-
Այլ տեղական բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	7,532,432
Անհատներից ստացվելիք գումարներ	16,822	-
	6,493,486	7,722,510

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի մեկ պայմանագրային կողմ (2016թ-ին՝ մեկ պայմանագրային կողմ), որի հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 4,513,741 հազար դրամ:

Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին: Այս գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված ակտիվների (Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 6,721,464 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 7,976,518 հազար դրամ):

14 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	34,853,070	190,265,331
Անհատներին տրված վարկեր		
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,650,232	10,726,008
Ոսկու գրավով վարկեր	5,904,584	4,856,489
Հիփոթեքային վարկեր	2,805,923	3,225,489
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	2,685,149	3,998,943
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,474,187	1,507,323
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	900,998	262,012
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	786,041	753,892
Այլ	1,963,763	2,702,631
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	28,032,787
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	62,023,947	218,298,118
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,260,158)	(1,261,121)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	57,763,789	217,036,997

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121
Չուտ ծախս	3,311,871	670,825	3,982,696
Դուրսգրումներ (վերականգնումներ)	88,271	(1,071,930)	(983,659)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	3,715,283	544,875	4,260,158

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,987,664	574,909	2,562,573
Զուտ (վերականգնում) ծախս	(916,386)	2,455,397	1,539,011
Դուրսգրումներ	(756,137)	(2,084,326)	(2,840,463)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	315,141	945,980	1,261,121

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	18,494,169	59,943	18,434,226	0.3%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,234,377	3,022,484	10,211,893	22.8%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	768,204	155,470	612,734	20.2%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	626,400	166,608	459,792	26.6%
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	1,729,920	310,778	1,419,142	18.0%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	16,358,901	3,655,340	12,703,561	22.3%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	34,853,070	3,715,283	31,137,787	10.7%
Անհատներին տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,073,788	47,756	9,026,032	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	173,018	1,398	171,620	0.8%
- 31-90 օր ժամկետանց	157,211	11,571	145,640	7.4%
- 91-180 օր ժամկետանց	283,651	28,926	254,725	10.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	555,302	102,365	452,937	18.4%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	407,262	107,552	299,710	26.4%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,650,232	299,568	10,350,664	2.8%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,796,017	27,241	5,768,776	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	54,172	488	53,684	0.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	30,379	547	29,832	1.8%
- 91-180 օր ժամկետանց	12,731	471	12,260	3.7%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,285	779	10,506	6.9%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	5,904,584	29,526	5,875,058	0.5%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,636,273	26,363	2,609,910	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,954	60	5,894	1.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	27,978	280	27,698	1.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	31,049	310	30,739	1.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	82,175	822	81,353	1.0%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	22,494	225	22,269	1.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	2,805,923	28,060	2,777,863	1.0%
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	2,551,731	29,121	2,522,610	1.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	69,644	19,247	50,397	27.6%
- 31-90 օր ժամկետանց	63,774	29,145	34,629	45.7%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	2,685,149	77,513	2,607,636	2.9%
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	1,413,660	3,223	1,410,437	0.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	9,480	1,249	8,231	13.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	17,271	6,361	10,910	36.8%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,961	7,100	6,861	50.9%
- 181-360 օր ժամկետանց	19,815	12,120	7,695	61.2%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,474,187	30,053	1,444,134	2.0%
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	900,998	-	900,998	0.0%
Ընդամենը դրամական միջոցների գրավով վարկեր	900,998	-	900,998	0.0%
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	762,412	1,085	761,327	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,650	726	2,924	19.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	5,224	1,369	3,855	26.2%
- 91-180 օր ժամկետանց	6,060	2,063	3,997	34.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	8,695	6,086	2,609	70.0%
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	786,041	11,329	774,712	1.4%
Այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,829,121	10,302	1,818,819	0.6%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	22,908	3,738	19,170	16.3%
- 31-90 օր ժամկետանց	28,821	6,813	22,008	23.6%
- 91-180 օր ժամկետանց	44,278	13,813	30,465	31.2%
- 181-360 օր ժամկետանց	13,609	9,135	4,474	67.1%
- ավելի քան 361 օր ժամկետանց	25,026	25,026	-	100.0%
Ընդամենը այլ վարկեր	1,963,763	68,827	1,894,936	3.5%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	544,876	26,626,001	2.0%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	62,023,947	4,260,158	57,763,789	6.9%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	183,822,811	60,895	183,761,916	0.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,715,209	10,390	1,704,819	0.6%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	2,216,224	21,702	2,194,522	1.0%
- 91 օրից ավել և մինչև 1 տարի ժամկետանց	2,511,087	222,154	2,288,933	8.8%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	6,442,520	254,246	6,188,274	3.9%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	190,265,331	315,141	189,950,190	0.2%
Անհատներին տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,587,064	335,554	9,251,510	3.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	273,729	9,581	264,148	3.5%
- 31-90 օր ժամկետանց	292,698	10,244	282,454	3.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	387,764	13,572	374,192	3.5%
- 181-360 օր ժամկետանց	184,753	6,466	178,287	3.5%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	10,726,008	375,417	10,350,591	3.5%
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,725,068	4,725	4,720,343	0.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	61,172	5,016	56,156	8.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	53,518	9,901	43,617	18.5%
- 91-180 օր ժամկետանց	10,818	3,062	7,756	28.3%
- 181-360 օր ժամկետանց	5,913	2,530	3,383	42.8%
Ընդամենը ոսկու գրավով վարկեր	4,856,489	25,234	4,831,255	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,987,596	59,758	2,927,838	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,212	104	5,108	2.0%
- 31-90 օր ժամկետանց	36,022	720	35,302	2.0%
- 91-180 օր ժամկետանց	170,515	3,410	167,105	2.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	26,144	5,229	20,915	20.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,225,489	69,221	3,156,268	2.1%
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	3,713,472	42,880	3,670,592	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	129,348	49,023	80,325	37.9%
- 31-90 օր ժամկետանց	156,123	135,169	20,954	86.6%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	3,998,943	227,072	3,771,871	5.7%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	1,438,174	4,603	1,433,571	0.3%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	20,959	3,373	17,586	16.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	23,538	17,393	6,145	73.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	13,085	13,085	-	100.0%
- 181-360 օր ժամկետանց	11,567	11,567	-	100.0%
Ընդամենը էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	1,507,323	50,021	1,457,302	3.3%
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	262,012	-	262,012	0.0%
Ընդամենը դրամական միջոցների գրավով վարկեր	262,012	-	262,012	0.0%
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	733,388	3,942	729,446	0.5%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,779	394	2,385	14.2%
- 31-90 օր ժամկետանց	1,216	264	952	21.7%
- 91-180 օր ժամկետանց	12,913	5,047	7,866	39.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	3,596	2,138	1,458	59.5%
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	753,892	11,785	742,107	1.6%
Այլ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,343,596	18,749	2,324,847	0.8%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	102,039	14,348	87,691	14.1%
- 31-90 օր ժամկետանց	79,193	24,469	54,724	30.9%
- 91-180 օր ժամկետանց	85,856	49,897	35,959	58.1%
- 181-360 օր ժամկետանց	91,947	79,767	12,180	86.8%
Ընդամենը այլ վարկեր	2,702,631	187,230	2,515,401	6.9%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	28,032,787	945,980	27,086,807	3.4%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	218,298,118	1,261,121	217,036,997	0.6%

**(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական
ենթադրություններ և դատողություններ**

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Բանկը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- նախորդ տարիների տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 0.5%,
- սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20%-ից 40% զեղչ՝ գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 36 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա իրավաբանական անձանց տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 311,378 հազար դրամով (2016թ-ին՝ կնվազի/կաճի 1,899,502 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս Բանկը հիմնվում է վարկի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- հիփոթեքային վարկերի համար պատմական վնասի գործակիցը կազմում է 1%,
- ժամկետանց հիփոթեքային վարկերի և ժամկետանց անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկերի հետ կապված գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12-ից 36 ամսով և սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով կիրառվում է 20% զեղչ՝ դատական կարգով գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 798,780 հազար դրամով (2016թ-ին՝ 812,604 հազար դրամ):

(գ) Գրավի և այլ ապահովության վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) վերաբերյալ՝ ըստ գրավի տեսակների:

հազ. դրամ	2017թ. Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	2016թ. Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Բանկային հաշվի շրջանառություն	7,241,797	-
Անշարժ գույք	5,490,769	7,659,242
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	3,395,000	-
Շրջանառվող արժեթղթեր	1,416,283	-
Սարքավորումներ	552,923	1,460,468
Բարձր իրացվելի ակտիվներ*	159,721	160,955,877
Բանկերի երաշխավորություններ	-	12,518,007
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	45,364	421,498
Այլ գրավ	58,063	100,542
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	30,006	202,726
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	44,300	443,556
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	18,434,226	183,761,916
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք**	12,628,084	5,983,273
Սարքավորումներ	52,301	91,619
Կորպորատիվ երաշխավորություններ	-	14,518
Այլ գրավ	1,693	9,859
Առանց գրավի (անձնական երաշխավորություն)	4,389	86,685
Առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցի	17,094	2,320
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	12,703,561	6,188,274
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	31,137,787	189,950,190

* Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են բանկերի և հաճախորդների ավանդները:

** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 5,317,311 հազար դրամ գումարն ուղղակիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այնուամենայնիվ, այն ապահովություն է ծառայում երկու վարկառուներին տրամադրված վարկերի դիմաց Բանկում գրավադրված իրավունքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է: Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի կամ ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար հիմնականում որպես ապահովություն է ծառայում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են ոսկյա զարդերը:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ: Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գրանական միջոցների գրավով վարկերի դիմաց գրավադրվում են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերի դիմաց գրավադրվում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 459,259 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2016թ-ին՝ 2,415,310 հազար դրամ): 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք:

	2017թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	2016թ. Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	3,164,048	3,877,971
Ավելացումներ	459,259	2,415,310
Վաճառք	(2,873,924)	(3,129,233)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	749,383	3,164,048

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iv) Ակտիվների փոխանցում

2017թ. մարտին Բանկը վաճառել է 4,764,770 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 9,667,560 հազար դրամ) արժեքով իրավաբանական անձանց տրված ֆիքսված տոկոսադրույքով վարկերի պորտֆելը: Բանկը որոշել է, որ գնորդին է փոխանցել ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և, որպես այդպիսին, ապաճանաչել է պորտֆելը:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	21,204,831	179,521,037
Էներգետիկայի ոլորտ	7,928,899	998,181
Այլ	2,694,183	198,925
Արդյունաբերություն	1,773,712	4,961,861
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	616,180	2,670,437
Տրանսպորտ և կապ	441,745	598,425
Շինարարություն	118,680	648,570
Հանքարդյունաբերություն	53,903	261,859
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	20,610	262,469
Սպասարկման ոլորտ	327	143,567
Անհատներին տրված վարկեր	27,170,877	28,032,787
	62,023,947	218,298,118
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,260,158)	(1,261,121)
	57,763,789	217,036,997

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 62,023,947 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 56,915,518 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,159,743 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 4,648,705 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություններ 17 և 20):

(զ) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի չորս վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2016թ-ին՝ հինգ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 26,218,329 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 173,735,158 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 23-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Ավելացումներ	72,174	25,565	287,813	113,010	32,096	71,603	602,261
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(2,280)	(4,451)	(25,987)	(24,078)	(40,551)	(97,347)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,396,920	208,321	1,375,132	864,006	101,781	564,637	7,510,797
<i>Մաշվածություն և ամորտիզացիա</i>							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	84,435	10,086	125,771	63,814	4,365	98,277	386,748
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(3,992)	(23,085)	(24,078)	(40,551)	(91,706)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	787,947	45,612	831,003	456,714	55,387	299,856	2,476,519
Հաշվեկշռային արժեք 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,608,973	162,709	544,129	407,292	46,394	264,781	5,034,278
հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,324,746	399,057	1,141,491	825,081	88,617	500,069	7,279,061
Ավելացումներ	-	57,409	20,378	34,683	5,146	54,524	172,140
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(271,430)	(70,099)	(82,781)	-	(21,008)	(445,318)
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
<i>Մաշվածություն և ամորտիզացիա</i>							
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	622,763	255,957	671,897	430,828	68,663	232,061	2,282,169
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	80,749	8,870	101,125	61,547	6,437	30,883	289,611
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(229,301)	(63,798)	(76,390)	-	(20,814)	(390,303)
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Հաշվեկշռային արժեք 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,701,983	143,100	469,594	394,253	19,954	268,008	4,996,892
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,621,234	149,510	382,546	360,998	18,663	291,455	4,824,406

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2014թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը հանձնարարել է անկախ գնահատողին իրականացնել շենքերի իրական արժեքի գնահատում: Անկախ գնահատման արդյունքների համաձայն՝ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատումն իրականացվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությամբ:

Շենքերի իրական արժեքը դասվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտարկելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Հիմք ընդունելով 2015-2017թթ. անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծությունը՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,480,180 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 3,488,529 հազար դրամ):

16 Այլ ակտիվներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	132,050	147,962
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	132,050	147,962
Բռնագանձված ակտիվներ	749,383	3,164,048
Կանխավճարներ	360,550	99,317
Նյութեր և պաշարներ	59,218	73,964
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,169,151	3,337,329
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,301,201	3,485,291

17 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,139,087	64,358,835
Գրավով ապահովված վարկեր վարկային կազմակերպություններից	1,926,549	1,884,368
Լորո հաշիվներ	923,183	469,985
	4,988,819	66,713,188

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,918,263 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 1,881,411 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (ծանոթագրություն 14):

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերը և այլ ֆինանսական կազմակերպությունները Բանկում չունեն տեղաբաշխված այնպիսի միջոցներ (2016թ-ին՝ երկու բանկ), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 61,718,082 հազար դրամ:

18 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10,815,059	2,428,223

2017թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 15,000,000 ԱՄՆ դոլար և 1,000,000 հազար դրամ անվանական արժեթղթով պարտատոմսեր (2016թ-ին՝ 5,000,000 ԱՄՆ դոլար): Պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՍԴ-ԱԲ ՕԷՄԷԲՍ» ֆոնդային բորսայում:

(ա) Պարտավորությունների փոփոխությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

հազ. դրամ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,428,223
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	8,336,627
թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	8,336,627
Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությունը	21,986
Այլ փոփոխություններ	
Տոկոսային ծախս	431,068
Վճարված տոկոսներ	(402,845)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,815,059

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	4,066,690	3,263,909
- Իրավաբանական անձինք	2,900,646	6,028,965
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	43,406,498	47,746,185
- Իրավաբանական անձինք	14,277,174	110,484,399
	64,651,008	167,523,458

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 12,200,646 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2016թ-ին նման մնացորդներ չկային) ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված երաշխավարությունների համար:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2016թ-ին՝ երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 12,200,646 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 107,562,751 հազար դրամ):

20 Այլ փոխառություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	1,293,648	3,197,765
Գրավով չապահովված վարկեր այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	64,058	64,799
	1,357,706	3,262,564

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,241,480 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2016թ-ին՝ 2,767,294 հազար դրամ) ծառայում են որպես ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (ծանոթագրություն 14):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի վարկատու (2016թ-ին նման վարկատուներ չկային), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(ա) Պարտավորությունների փոփոխությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,262,564
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	
Մուտքեր այլ փոխառություններից	414,599
Այլ փոխառությունների մարում	(2,305,099)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,890,500)
Այլ փոփոխություններ	
Տոկոսային ծախս	210,370
Վճարված տոկոսներ	(224,728)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,357,706

21 Այլ պարտավորություններ

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	273,041	192,707
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	273,041	192,707
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	458,053	214,490
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	211,300	172,210
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	1,246	158,289
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	670,599	544,989
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	943,640	737,696

22 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2016թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2016թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2017թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2016թ-ին՝ 405,511 սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 53,774 հազար դրամ արժեքով):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2017թ-ին և 2016թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

23 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի

կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արատարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2017թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,000,740	-	-	-	-	15,228,513	17,229,253
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	247,737	1,165,313	1,942,993	8,936,926	16,940,009	173,977	29,406,955
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,596,626	35,000	9,726	581,177	-	1,253,898	11,476,427
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,476,664	-	-	16,822	-	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,124,030	9,037,147	7,641,453	33,106,930	2,854,229	-	57,763,789
	23,445,797	10,237,460	9,594,172	42,641,855	19,794,238	16,656,388	122,369,910
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	550,801	834,626	767,864	1,359,893	552,452	923,183	4,988,819
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	92,185	40,778	2,420,943	8,261,153	-	-	10,815,059
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,545,509	22,078,316	16,763,225	4,051,111	1,242,506	6,970,341	64,651,008
Այլ փոխառություններ	8,728	29,711	34,729	850,316	434,222	-	1,357,706
	14,197,223	22,983,431	19,986,761	14,522,473	2,229,180	7,893,524	81,812,592
	9,248,574	(12,745,971)	(10,392,589)	28,119,382	17,565,058	8,762,864	40,557,318

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,000,779	-	-	-	-	27,060,710	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	42,845	901,050	889,849	5,770,337	9,051,341	1,658,351	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,871	5,528	7,406	43,057	-	486,014	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախողներին տրված վարկեր	22,090,634	31,530,264	120,712,392	36,079,445	6,624,262	-	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	17,515	16,687	319,190	-	-	353,392
	32,862,639	32,454,357	121,626,334	42,212,029	15,675,603	29,205,075	274,036,037
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	23,966,430	11,362,913	29,335,127	1,221,027	357,706	469,985	66,713,188
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,244,051	40,431,010	95,574,650	5,785,051	1,488,696	-	167,523,458
Այլ փոխառություններ	358,187	34,768	667,317	1,937,573	264,719	-	3,262,564
	48,568,668	51,828,691	125,577,094	11,371,874	2,111,121	469,985	239,927,433
	(15,706,029)	(19,374,334)	(3,950,760)	30,840,155	13,564,482	28,735,090	34,108,604

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2017թ.			2016թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						
- Օվերնայթ ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	4.5%	-	-	4.8%	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	13.7%	6.6%	-	14.1%	-	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7.8%	1.5%	12.0%	-	13.9%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.1%	2.6%	0.5%	6.0%	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.3%	12.7%	12.9%	13.3%	9.1%	13.8%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	10.0%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.4%	5.8%	-	14.2%	5.9%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8.6%	-	-	8.5%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	11.0%	5.1%	3.2%	11.9%	6.2%	4.7%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	12.3%	4.8%	-	-	6.5%	-
Այլ փոխառություններ	7.6%	23.9%	-	7.9%	23.9%	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերազնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2017թ. ու 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	13,256	40,574
100 բկ զուգահեռ աճ	(13,256)	(40,574)

Ստորև ներկայացվում է սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2017թ. Մեփական կապիտալ հազ. դրամ	2016թ. Մեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	1,383,860	797,447
100 բկ զուգահեռ աճ	(1,383,860)	(797,447)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,664,994	3,155,947	3,342,366	2,065,946	17,229,253
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,647,401	5,758,620	934	-	29,406,955
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,574,199	2,598,098	4,125,130	3,179,000	11,476,427
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,114,690	478,177	2,900,619	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	30,091,574	26,894,826	519,502	257,887	57,763,789
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	51,542	77,224	69	3,215	132,050
Ընդամենը	67,144,400	38,962,892	10,888,620	5,506,048	122,501,960
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	4,224,291	748,625	15,903	-	4,988,819
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,892,109	42,627,218	945,341	1,186,340	64,651,008
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,036,968	9,778,091	-	-	10,815,059
Այլ փոխառություններ	1,293,812	63,894	-	-	1,357,706
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	231,871	24,653	444	16,073	273,041
Ընդամենը պարտավորություններ	26,679,051	53,242,481	961,688	1,202,413	82,085,633
Ռիսկերի կառավարման համար պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	3,374,390	9,575,769	(8,933,540)	(4,236,420)	(219,801)
Ջուտ դիրքը	43,839,739	(4,703,820)	993,392	67,215	40,196,526

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,462,397	14,787,844	676,731	134,517	30,061,489
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	16,687,680	118,995	934	1,506,164*	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	382,444	160,482	526	4,424	547,876
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	55,753,769	160,681,305	558,196	43,727	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	353,392	-	-	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	42,903	66,470	4,904	33,685	147,962
Ընդամենը	95,405,095	175,815,096	1,241,291	1,722,517	274,183,999
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,347,518	63,343,737	14,053	7,880	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	50,202,990	115,636,039	1,591,884	92,545	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	2,428,223	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	3,197,765	64,799	-	-	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	182,722	9,722	263	-	192,707
Ընդամենը պարտավորություններ	56,930,995	181,482,520	1,606,200	100,425	240,120,140
Ռիսկերի կառավարման համար պահվող ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	88,311	(72,591)	-	-	15,720
Զուտ դիրքը	38,562,411	(5,740,015)	(364,909)	1,622,092	34,079,579

*Բաժնային ներդրում ռուսական ընկերությունում

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է գուտ հիմունքով և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(470,382)	(566,742)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	99,339	(36,491)

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափոր որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստրոկ ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,261,985	27,849,590
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	9,952	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	29,406,955	18,313,773
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,476,427	547,876
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,493,486	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	57,763,789	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	353,392
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	132,050	147,962
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	119,544,644	272,049,206

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 25-ում:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր, որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է առավելագույն վարկային ռիսկի 10%-ը, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդների և պետական արժեթղթերի:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,493,486	-	6,493,486	6,493,486	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	6,493,486	-	6,493,486	6,493,486	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,925,446	-	1,925,446	1,918,263	-	7,183
Այլ փոխառություններ	1,357,706	-	1,357,706	1,241,480	-	116,226
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	3,283,152	-	3,283,152	3,159,743	-	123,409

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն անրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,722,510	-	7,722,510	7,722,510	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	66,713,188	-	66,713,188	1,881,411	-	64,831,777
Այլ փոխառություններ	3,262,564	-	3,262,564	2,767,294	-	495,270
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	69,975,752	-	69,975,752	4,648,705	-	65,327,047

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սքրես թեսթերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շարաքական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների ու վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցլախանջ					Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
	և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս				
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,237,693	1,150,547	867,291	822,090	2,036,160	6,113,781	4,988,819	
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,274,850	8,353,465	22,480,846	17,633,166	7,770,922	68,513,249	64,651,008	
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	286,040	309,204	2,689,370	8,412,338	11,696,952	10,815,059	
Այլ փոխառություններ	2,382	6,652	32,088	39,405	1,708,639	1,789,166	1,357,706	
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	81,673	191,368	-	-	-	273,041	273,041	
Ածանցյալ պարտավորություններ								
- Ներհոսք	16,533,462	-	-	-	-	16,533,462	16,533,462	
- Արտահոսք	(16,313,661)	-	-	-	-	(16,313,661)	(16,313,661)	
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	13,816,399	9,988,072	23,689,429	21,184,031	19,928,059	88,605,990	82,305,434	
Վարկային պարտավորվածություններ	19,768,642	-	-	-	-	19,768,642	-	

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,212,045	17,062,944	12,027,832	29,831,095	2,059,048	69,192,964	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17,627,286	8,254,758	42,314,536	98,361,334	10,449,384	177,007,298	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	78,640	78,640	2,576,981	2,734,261	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,900	313,249	121,810	774,336	2,824,487	4,083,782	3,262,564
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	98,603	94,104	-	-	-	192,707	192,707
Ածանցյալ պարտավորություններ							
- Ներհոսք	-	-	28,800,000	-	-	28,800,000	28,800,000
- Արտահոսք	-	-	(28,861,386)	-	-	(28,861,386)	(28,861,386)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,987,834	25,725,055	54,481,432	129,045,405	17,909,900	253,149,626	240,058,754
Վարկային պարտավորվածություններ	2,334,608	-	-	-	-	2,334,608	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	5,272,497	7,179,226
1-ից 3 ամիս ժամկետով	7,866,022	5,663,451
3-ից 6 ամիս ժամկետով	9,022,348	10,833,221
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,524,836	16,728,214
1-ից 5 տարի ժամկետով	3,560,974	6,031,254
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	1,159,821	1,310,819
	43,406,498	47,746,185

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,229,253	-	-	-	-	-	-	17,229,253
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	9,952	-	-	-	-	-	-	9,952
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	24,281	223,456	3,108,306	8,936,926	16,940,009	173,977	-	29,406,955
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,489,837	2,106,789	44,726	581,177	-	1,253,898	-	11,476,427
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,476,664	-	-	16,822	-	-	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,442,987	2,544,793	16,678,600	33,106,930	2,854,229	-	1,136,250	57,763,789
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	142,648	-	-	-	-	-	142,648
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,034,278	-	5,034,278
Այլ ակտիվներ	101,391	261,315	129,894	-	-	808,601	-	1,301,201
Ընդամենը ակտիվներ	32,774,365	5,279,001	19,961,526	42,641,855	19,794,238	7,270,754	1,136,250	128,857,989
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	229,753	-	-	-	-	-	-	229,753
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	950,607	523,377	1,602,490	1,359,893	552,452	-	-	4,988,819
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,251,945	8,260,738	38,841,541	4,051,111	1,245,673	-	-	64,651,008
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	92,185	40,778	2,420,943	8,261,153	-	-	10,815,059
Այլ փոխառություններ	2,350	6,378	63,953	850,316	434,709	-	-	1,357,706
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,486,487	-	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	293,818	191,368	329,446	129,008	-	-	-	943,640
Ընդամենը պարտավորություններ	13,728,473	9,074,046	40,878,208	8,811,271	10,493,986	1,486,487	-	84,472,472
Զուտ դիրքը	19,045,892	(3,795,045)	(20,916,682)	33,830,584	9,300,251	5,784,267	1,136,250	44,385,517

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30,061,489	-	-	-	-	-	-	30,061,489
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	77,106	-	-	-	-	77,106
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ակտիվներ	-	42,845	1,790,899	5,770,337	9,051,341	1,658,351	-	18,313,773
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,960	3,623	12,934	43,057	-	477,302	-	547,876
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,722,510	-	-	-	-	-	-	7,722,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,195,126	18,161,981	152,242,655	36,079,445	6,624,262	-	733,528	217,036,997
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	34,202	319,190	-	-	-	353,392
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	30,444	-	-	-	-	-	30,444
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,824,406	-	4,824,406
Այլ ակտիվներ	50,897	131,177	65,205	-	-	3,238,012	-	3,485,291
Ընդամենը ակտիվներ	41,040,982	18,370,070	154,223,001	42,212,029	15,675,603	10,198,071	733,528	282,453,284
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	61,386	-	-	-	-	61,386
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,169,031	16,267,384	40,698,040	1,221,027	357,706	-	-	66,713,188
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16,711,032	7,533,019	136,005,660	5,785,051	1,488,696	-	-	167,523,458
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	2,428,223	-	-	-	2,428,223
Այլ փոխառություններ	49,819	308,368	702,085	1,937,573	264,719	-	-	3,262,564
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	604,942	-	604,942
Այլ պարտավորություններ	263,688	-	379,904	94,104	-	-	-	737,696
Ընդամենը պարտավորություններ	25,193,570	24,108,771	177,847,075	11,465,978	2,111,121	604,942	-	241,331,457
Չուտ դիրքը	15,847,412	(5,738,701)	(23,624,074)	30,746,051	13,564,482	9,593,129	733,528	41,121,827

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև ներկայացված են բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցության ցուցանիշները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2017թ. Առդիտ չանցած	2016թ. Առդիտ չանցած
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	604.4%	530.1%
Միջինը դեկտեմբեր ամսվա համար	536.0%	360.8%

Վերը նշված հարաբերակցությանն օգտագործվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

24 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2016թ-ին՝ 12%): 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած	2016թ. հազ. դրամ Առդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	37,711,970	36,380,518
Նվազեցումներ	(1,013,698)	(3,415,529)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	36,698,272	32,964,989
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	3,498,848	2,542,709
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	3,498,848	2,542,709
Ընդամենը կապիտալ	40,197,120	35,507,698
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	120,282,650	108,111,468
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	33.4%	32.8%

Ուիսկոյվ կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Բանկն իր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը վերահսկում է նաև համաձայն Բազել II-ի: Ստորև ներկայացված է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի հաշվարկը համաձայն Բազել II-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2017թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2016թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
1-ին մակարդակի կապիտալ	40,886,667	39,039,887
2-րդ մակարդակի կապիտալ	3,498,850	2,081,940
Ընդամենը կապիտալ	44,385,517	41,121,827
Ուիսկոյվ կշռված ակտիվների	131,168,266	120,525,394
Վարկային ռիսկ	90,614,466	81,923,636
Շուկայական ռիսկ	4,591,438	3,991,528
Գործառնական ռիսկ	275,018	640,683
Կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ	33.84%	34.12%

Բազելի II-ի համաձայն՝ վերահսկողության նպատակների համար պահվող կապիտալը պետք է ներկայացվի երկու մակարդակով, այնպես, որպեսզի Բանկի կապիտալի բազայի առնվազն 50%-ը բաղկացած լինի հիմնական տարրը, որը կներառի սեփական կապիտալը և հրապարակված պահուստները չբաշխված շահույթից՝ հարկումց հետո (1-ին մակարդակի կապիտալ): Կապիտալի մյուս տարրը (լրացուցիչ կապիտալը) կներառվի 2-րդ մակարդակի կապիտալում՝ չգերազանցելով 1-ին մակարդակի կապիտալի 100%-ը:

25 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	6,114,547	696,646
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	1,137,393	741,950
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	12,516,701	896,012
	19,768,641	2,334,608

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային պարտավորվածությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

26 Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	59,132	58,665
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	105,600	105,600
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	70,400	96,800
	235,132	261,065

Բանկը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և սարքավորումներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է հինգից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական վարձավճար չի ներառում:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Առաջին ատյանի դատարան ներկայացվել է հայց, որով Բանկից պահանջվում է գանձել 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար՝ Բանկի կողմից իր հաճախորդներից մեկի հետ կնքված պայմանագիրը խախտելու պատճառով: 2018թ. մարտի 2-ին Առաջին ատյանի դատարանը բավարարել է հայցը և որոշում է կայացրել Բանկից գանձել 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար գումար: 2018թ. մարտի 30-ին Բանկը բողոքարկել է Առաջին ատյանի դատարանի որոշումը Հայաստանի Հանրապետության Վերաքննիչ դատարանում: Դեկավարությունը գտնում է, որ վճարումը գանձելու հավանականությունը քիչ է, քանի որ Առաջին ատյանի դատարանում դատական վարույթն ընթացել է/որոշումը կայացվել է մի քանի ընթացակարգային սխալներով, հայցը Բանկի դեմ ներկայացվել է ոչ համապատասխան անձի կողմից, պայմանագրի կնքումը (որը հետագայում խախտվել է) չի իրականացվել օրենսդրությանը համապատասխան (պայմանագիրը պետք է գրանցված լիներ ՀՀ պետական կադաստրում), որի արդյունքում պայմանագիրը անվավեր է ճանաչվում:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Վարդան Դիլանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի կազմում հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	97,920	93,464
Վարչության անդամներ	574,070	391,949
	671,990	485,413

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2017թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	53,958	13.1%	131,950	10.4%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(540)	-	(1,276)	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16,822	7.3%	-	-
Այլ ակտիվներ	180	-	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ատացված ավանդներ	241,132	6.9%	429,508	5.8%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	99,086	6.3%	-	-
Այլ պարտավորություններ	30	-	-	-
Երաշխավորություններ	28,634	13.8%	-	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2017թ. հազ. դրամ	2016թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	10,167	14,562
Տոկոսային ծախս	(3,977)	(25,081)
Արժեզրկման վերականգնում, գուտ	736	1,618
Կոմիսիոն և վճարների տեսքով եկամուտ	604	-
Կոմիսիոն և վճարների տեսքով ծախս	(182)	-

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
			վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ				
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	203	-	-	-	-	-	203
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	546,935	0.0%	-	-	546,935
Այլ ակտիվներ	-	-	51,547	-	-	-	51,547
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	773,314	-	-	-	-	-	773,314
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	6,668	-	20,756	-	1,602	-	29,026
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր	32,313	6.5%	242,781	6.5%	-	-	275,094
Այլ պարտավորություններ	-	-	8,410	-	-	-	8,410
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-		13,779		3,006		16,785
Տոկոսային ծախս	(8,721)		(15,701)		(82)		(24,504)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	77		-		40		117
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	-		-		(17)		(17)

Ստորև ներկայացված են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,241	-	109,444	-	-	-	158,685
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	2,256	18.0%	2,256
Պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Ստացված ավանդներ	1,161,843	6.0%	-	-	-	-	1,161,843
- Լոյո հաշիվներ	137,056	-	16,071	-	-	-	153,127
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ժամկետային ավանդներ	314,578	2.0%	-	-	215,872	6.6%	530,450
- Ընթացիկ հաշիվներ	848	-	-	-	1,863	-	2,711
Թողարկված պարտաքային արժեթղթեր							
	85,619	6.5%	242,677	6.5%	3,691	6.5%	331,987
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	3,113	-	3,113
Տոկոսային ծախս	(146,037)	-	(864)	-	(15,980)	-	(162,881)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	87	-	7,012	-	327	-	7,426

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 16,240,141 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեթղթով վարկերը (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 12,518,007 հազար դրամ) տրամադրվել էին Բանկի բաժնետերերի գործընկերներին:

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները հիմնված են շուկայում գնանշված գների կամ դիվերների գնանշված գների վրա: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է գնահատման այլ մեթոդ:

Գնահատման մեթոդի նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է այն գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սարքերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 37,696 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

(ա) Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	9,952	9,952
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(229,753)	(229,753)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	29,232,977	29,232,977
- Բաժնային գործիքներ	136,282	-	136,282

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	77,106	77,106
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(61,386)	(61,386)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	16,655,422	16,655,422
- Բաժնային գործիքներ	1,622,385	-	1,622,385

31 Դեկտեմբերի 2018թ.

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և
կից ծանոթագրություններ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական արդյունքների մասին
«31» Դեկտեմբերի 2018 թ.

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01/10/2018 - 31/12/2018	01/01/2018 - 31/12/2018	01/10/2017 - 31/12/2017	01/01/2017 - 31/12/2017
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	2,852,567	11,281,619	3,038,628	22,036,520
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,041,470)	(4,327,630)	(1,319,255)	(13,272,586)
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,811,097	6,953,989	1,719,373	8,763,934
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	284,393	1,178,357	274,439	608,521
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(68,886)	(286,748)	(74,272)	(155,851)
Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		215,507	891,609	200,167	452,670
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	1,229	-	1,084
Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	186,575	2,011,449	670,130	1,125,084
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	146,830	939,680	333,031	1,149,224
Գործառնական եկամուտներ		2,360,009	10,797,956	2,922,701	11,491,996
Չուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(851,293)	(762,343)	(3,387,620)	(4,060,115)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,461,891)	(5,031,172)	(1,398,793)	(4,380,999)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(180,463)	(722,351)	(198,243)	(674,300)
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		(133,638)	4,282,090	(2,061,955)	2,376,582
Շահույթահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	4,806	(969,976)	618,005	(529,802)
Ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ		(128,832)	3,312,114	(1,443,950)	1,846,780
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(22,622)	(1,272,296)	390,729	1,416,910
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված գուտ օգուտ (վնաս)		-	(1,481,635)	(911,472)	(911,472)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ օգուտ (վնաս)		(28,278)	(108,735)	1,399,884	2,682,610
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ		5,656	318,074	(97,683)	(354,228)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(151,454)	2,039,818	(1,053,221)	3,263,690
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	11	(0.2)	4.9	(2.1)	2.7
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	11	(0.2)	4.9	(2.1)	2.7

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/01/19

Վարչության նախագահ Մ.Արրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ Ա.Բախաստրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

«31» Դեկտեմբերի 2018 թ.

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	31/12/18	31/12/2017թ. (Ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ		2,602,168	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	12	8,735,667	14,436,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13	11,333,544	7,418,421
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14	-	9,952
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15	3,429,813	6,493,486
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	66,887,789	61,495,027
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	4,728,200	29,406,955
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	20,723,726	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	5,061,844	5,034,278
Բռնագանձված ակտիվներ	20	1,098,325	749,383
Այլ ակտիվներ	21	1,307,831	846,676
Ընդամենը՝ ակտիվներ		125,908,907	128,857,989
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	8,258,544	2,067,990
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	59,319,751	67,320,197
Այլ փոխառություններ	24	1,833,882	2,195,463
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	1,337	229,753
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	10,823,040	10,815,059
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	1,456,315	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	27	595,956	357,523
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		82,288,825	84,472,472
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Պահուստներ՝		325,545	3,606,610
Գլխավոր պահուստ		107,760	107,760
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		110,808	156,499
Իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ		106,977	3,342,351
Զբաղիված շահույթ (վնաս)		4,308,588	1,792,958
Ընդամենը՝ կապիտալ		43,620,082	44,385,517
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		125,908,907	128,857,989

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/01/19

Վարչության նախագահ Մ.Արահամյան

Գլխավոր հաշվապահ Ե.Սալաթյան

ՄԻԶԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 31 » Դեկտեմբերի 2018 թ

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համ ֆին արդ միջ չափվող ֆին ակտիվների վերագ պահուստ	Զբաղյալած շահույթ (վնաս)	Ընդամենը կապիտալ
<i>Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)</i>							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	1,925,441	(53,822)	41,121,827
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	1,846,780	1,846,780
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	1,416,910	-	1,416,910
<i>Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	(911,472)	-	(911,472)
<i>Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	2,682,610	-	2,682,610
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ</i>	-	-	-	-	(354,228)	-	(354,228)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	3,342,351	1,792,958	44,385,517

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)							
Մնացորդը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	3,342,351	1,792,958	44,385,517
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	3,312,114	3,312,114
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(45,691)	(1,272,296)	-	(1,317,987)
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զույր օգույր (վնաս)	-	-	-	(45,691)	(1,481,635)	-	(1,527,326)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զույր օգույր (վնաս)	-	-	-	-	(108,735)	-	(108,735)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	-	318,074	-	318,074
ՀՀՄԱ-ի փոփոխության հետևանքով այլ շարժեր	-	-	-	-	(1,963,078)	(796,484)	(2,759,562)
Ստանդարտի ներդրման ազդեցություն	-	-	-	-	(2,453,847)	-	(2,453,847)
Սկասվող պարտքային կորստի անդրադարձը չբաշխվող շահույթին	-	-	-	-	-	(995,605)	(995,605)
շահութահարկ	-	-	-	-	490,769	199,121	689,890
Մնացորդը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	110,808	106,977	4,308,588	43,620,082

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/01/19

Վարչության նախագահ

Մ. Աղրահանյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Մաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին
 « 31 » Դեկտեմբերի 2018 թ
 «Սյրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող. 13
 (բանկի անվանումը և գրեմելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
	01/01/17-ից 31/12/17թ.	01/01/18-ից 31/12/18թ.
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
<i>Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>	9,456,173	5,519,039
Ստացված տոկոսներ	25,334,015	10,945,756
Վճարված տոկոսներ	(16,735,996)	(4,976,414)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	608,521	1,178,357
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(155,851)	(286,748)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	218,352	610,425
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	2,964,781	2,353,909
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(2,565,867)	(2,787,397)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	(211,782)	(1,518,849)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	41,677,807	(11,587,360)
<i>Գործառնական ակտիվներում նվազում/(ավելացում)</i>	141,966,984	(10,195,203)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխառությունների նվազում/(ավելացում)	140,846,781	(8,373,359)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	1,120,203	(1,821,844)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	(100,289,177)	(1,392,157)
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(100,478,655)	(7,326,438)
այլ գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	189,478	5,934,281
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	51,133,980	(6,068,321)
Վճարված շահութահարկ	(19,689)	(33,000)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	51,114,291	(6,101,321)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների նվազում (ավելացում)	(9,571,877)	2,434,018
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	1,625,269	(991,801)
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	(23,285)	(58,196)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(569,993)	(442,775)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում	2,907	3,250
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(8,536,979)	944,496
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(1,890,300)	(590,315)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(62,172,742)	57,590
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(10,250)	(63,066)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	8,240,715	-
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(55,832,577)	(595,791)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	423,029	(212,248)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(12,832,236)	(5,964,864)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	30,061,489	17,229,253
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	17,229,253	11,264,389

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/01/19

Վարչության նախագահ Մ. Աղբախյան
 Գլխավոր հաշվապահ Ա. Մաչատրյան

Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Բանկը հիմնադրվել է 1990թ.-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Մահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ. ապրիլին: 2018թ. հունիսի 4-ից վերանվանվել է «ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ):

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 13 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր շրջաններում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկի մասնաճյուղերը՝

«Վարդանանց» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13/3, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Գյումրիի մասնաճյուղ, ք. Գյումրի, Անկախության հր-կ 6, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Աբովյանի մասնաճյուղ, ք. Աբովյան, Օգոստոսի 23 փ, 4շ, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Պայազատ» մասնաճյուղ, ք. Գավառ, Անդրանիկի 30ա, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

«Արաբկիր» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Նոր Նորք» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Գայի պողոտա 17/1 շենք, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Էջմիածնի մասնաճյուղ, ք. Էջմիածին, Մաշտոցի 48, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Վանաձորի մասնաճյուղ, ք. Վանաձոր, Խորենացի 4, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Դավթաշենի մասնաճյուղ, ք. Երևան, Դավթաշեն 4-րդ թաղ., 11/91, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Բաղրամյան» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաղրամյան 75, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Մալաթիա» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաֆֆու 39/61, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

«Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 4, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Էրեբունի» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Էրեբունի 7/60, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2018 թ-ի չորրորդ եռամսյակում կամել է 411 մարդ:

Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Բանկի Խորհրդի և իր կողմից

ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Վարչության աշխատանքները գնահատվում են ելնելով Վարչության կողմից իրականացվող՝

- ✓ Բանկի ռազմավարական ծրագրի իրականացման ընթացքից,
- ✓ Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների կատարումից,
- ✓ Ռիսկերի զսպմանն ուղղված գործառնություններից,
- ✓ Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,
- ✓ Տոկոսադրույքների քաղաքականությունից,
- ✓ Եկամուտների և ծախսերի արդյունավետ քաղաքականությունից,
- ✓ Կադրային քաղաքականությունից

Բանկի խորհրդի կազմը

Վարդան Դիլանյան՝	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան՝	Խորհրդի անդամ
Մաքսիմ Մորոզով՝	Խորհրդի անդամ
Հագոբ Գասարճեան՝	Խորհրդի անդամ
Մազեն Շեհայեբ Ակրամ՝	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Մհեր Աբրահամյան՝	Վարչության նախագահ
Ռուբեն Մելիքյան՝	Վարչության նախագահի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ
Սերգեյ Վիրաբյան՝	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Կարեն Նալբանդյան՝	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Վարդան Գևորգյան՝	Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան՝	Գործառնական տնօրեն՝ Վարչության անդամ
Ռաֆիկ Սուվարյան՝	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ Խաչատրյան՝	Գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների վարչության պետ, Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան՝	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	20,275,550	59.68%
CreditBank S.A.L.	13,696,300	40.32%
Ընդամենը	33,971,850	100%

Գործարար միջավայր

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Համապատասխանությունը

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում

Համաձայն ՖՀՄՄ 9-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգումները հետևյալն են.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք բանկը նախատեսում է պահել պայմանագրային հոսքերը հավաքագրելու նպատակով:

- *Իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք բաղկացած են հետևյալ ենթակատեգորիաներից,*
  - *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնց գծով բավարարված են ամորտիզացված արժեքով հաշվառման պահանջները, սակայն բանկը սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգում է դրանք իրական արժեքով հաշվառվող՝ նվազեցնելով հաշվառման անհամապատասխանությունը:*
  - *Մնացած ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն բավարարում ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող դասակարգման պահանջները:*

Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով: Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվող ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և

վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսասներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

շենքեր	50 տարի
վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	10 տարի
տնտեսական գույք	10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

Արժեզրկում կամ սպասվող պարտքային կորուստ

Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների՝ Բանկը արժեզրկումը գնահատում և ճանաչում է մինչև արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն տեղի ունենալը: Սա կոչվում է նաև սպասվող պարտքային կորուստ:

Սպասվող պարտքային կորուստը հաշվարկելու համար Բանկը գնահատում է արժեզրկման/դեֆոլտի դեպքի տեղի ունենալու հնարավոր պարտքային կորուստը՝ որպես ուշացումների և անհավաքագրումների ներկա արժեք (ներառյալ գրավի և այլ ապահովվածության առկայություն), և բազմապատկում այդ գումարը տվյալ դեպքը տեղի ունենալու հավանականությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքով հաշվառման էությունը կայանում է նրանում, որ այդ գործիքների սկզբնական արժեքի և ամբողջական մարման գումարի (որը շատ հաճախ մաս մաս է մարվում գործիքի կյանքի ընթացքում) տարբերությունը հանդիսանում է իր տնտեսական բովանդակությամբ տոկոս՝ այսինքն հատուցում ժամանակի և պարտքային ռիսկի դիմաց: Այս տարբերությունը բաժանվում է գործիքի գոյության ժամանակաշրջանների միջև այնպես, որ այն հանդիսանա յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում միայն չմարված պարտքի դիմաց հատուցում՝ հաշվարկված հաստատուն տոկոսադրույքով:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլինի կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Շայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

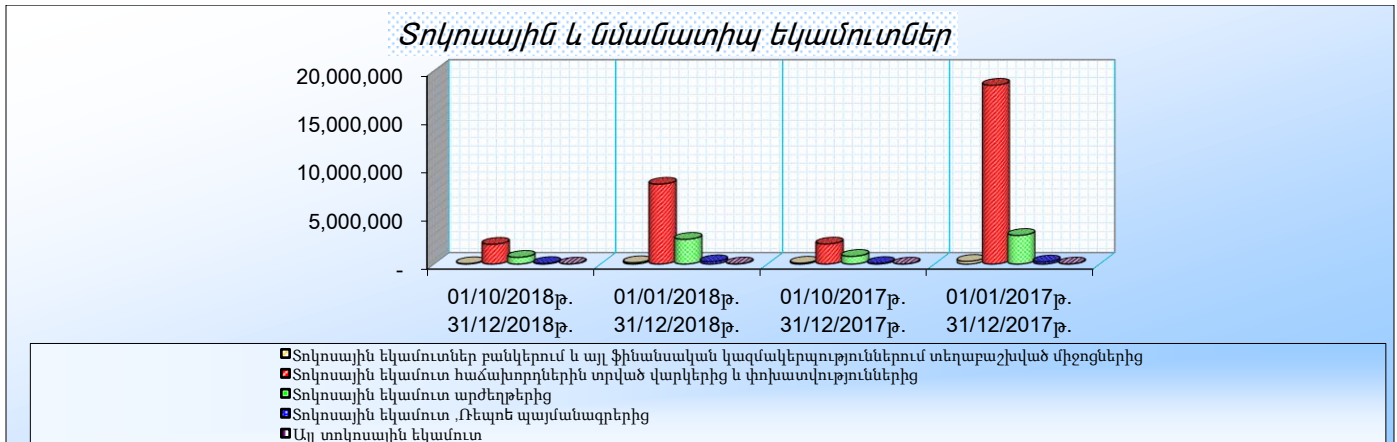
Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

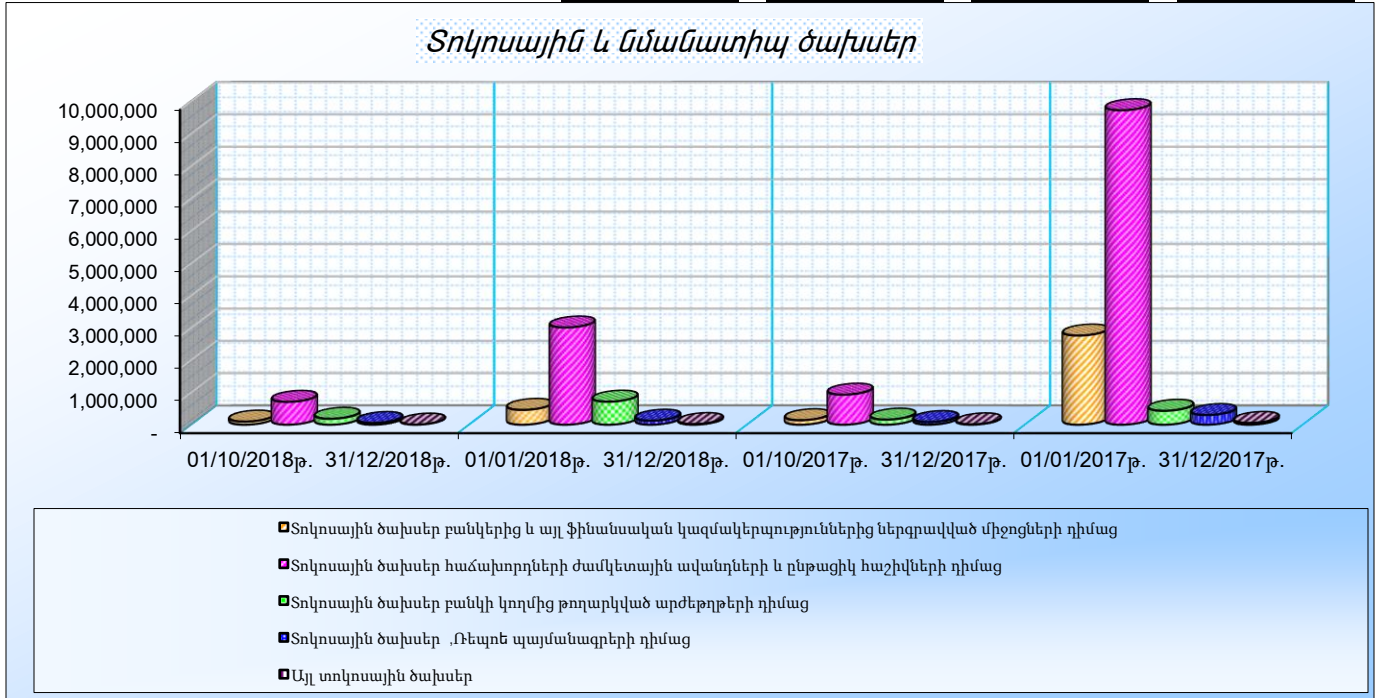
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	37,166	140,257	93,404	278,114
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,057,220	8,309,014	2,084,262	18,551,923
Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերից	698,246	2,574,920	799,167	2,980,826
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	56,663	243,589	58,668	217,752
Այլ տոկոսային եկամուտ	3,272	13,839	3,127	7,905
Ընդամենը	2,852,567	11,281,619	3,038,628	22,036,520

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	95,806	458,994	138,600	2,763,900
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	707,486	3,012,894	930,366	9,724,413
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	183,172	712,633	157,179	431,068
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	51,742	123,435	82,264	298,949

Այլ տոկոսային ծախսեր	3,264	19,674	10,846	54,256
Ընդամենը	1,041,470	4,327,630	1,319,255	13,272,586

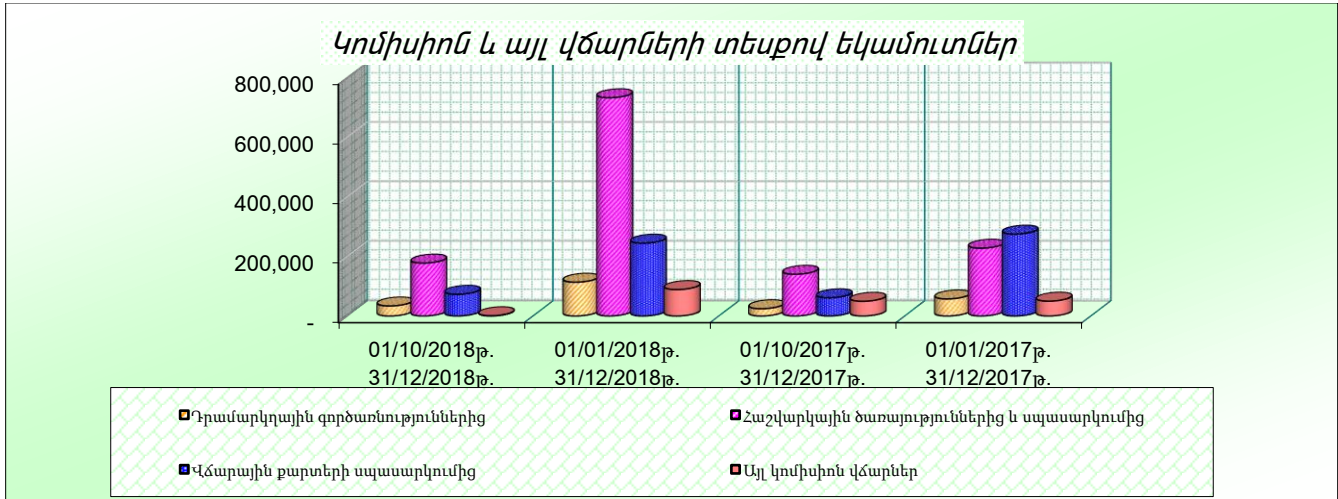

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,811,097	6,953,989	1,719,373	8,763,934
--	------------------	------------------	------------------	------------------

4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Դրամարկղային գործառնություններից Հաշվարկային ծառայություններից և սպասարկումից	33,545 177,297	113,239 732,411	24,273 139,830	57,100 227,324
Վճարային քարտերի սպասարկումից	72,745	244,171	61,083	274,407
Այլ կոմիսիոն վճարներ	806	88,536	49,253	49,690
Ընդամենը	284,393	1,178,357	274,439	608,521

հազար ՀՀ դրամ

Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ

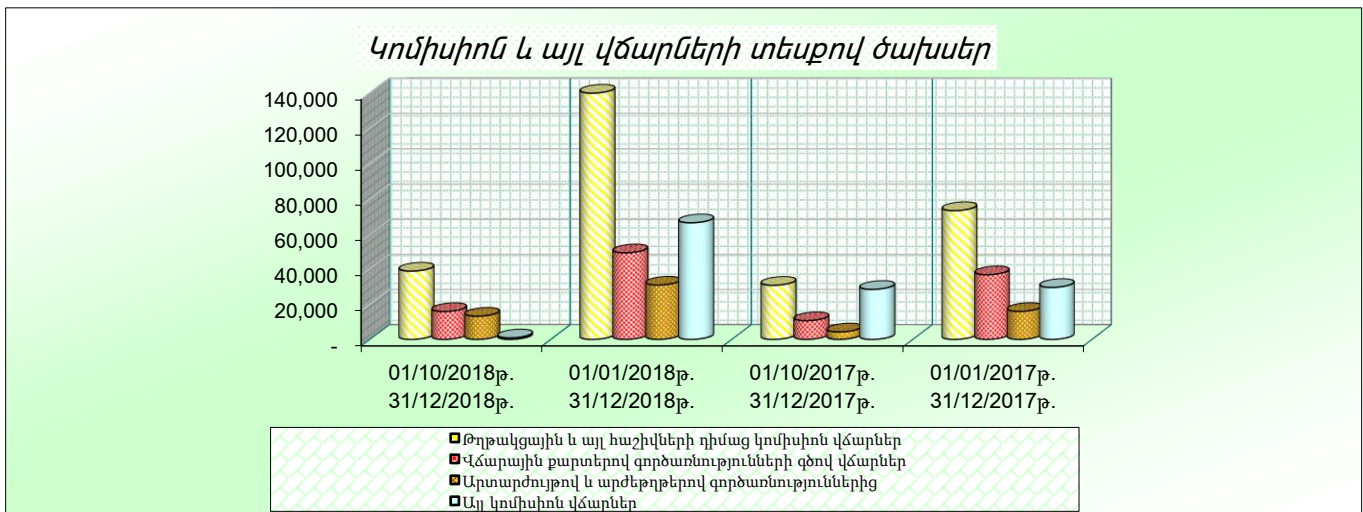
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ

Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից

Այլ կումիսիոն վճարներ

Ընդամենը

	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ	38,932	139,934	30,866	73,401
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	15,889	49,365	10,656	36,879
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	13,219	30,975	4,243	15,956
Այլ կումիսիոն վճարներ	846	66,474	28,507	29,615
Ընդամենը	68,886	286,748	74,272	155,851

Ստացված գուտ կումիսիոն և այլ վճարներ

215,507	891,609	200,167	452,670
---------	---------	---------	---------

5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից

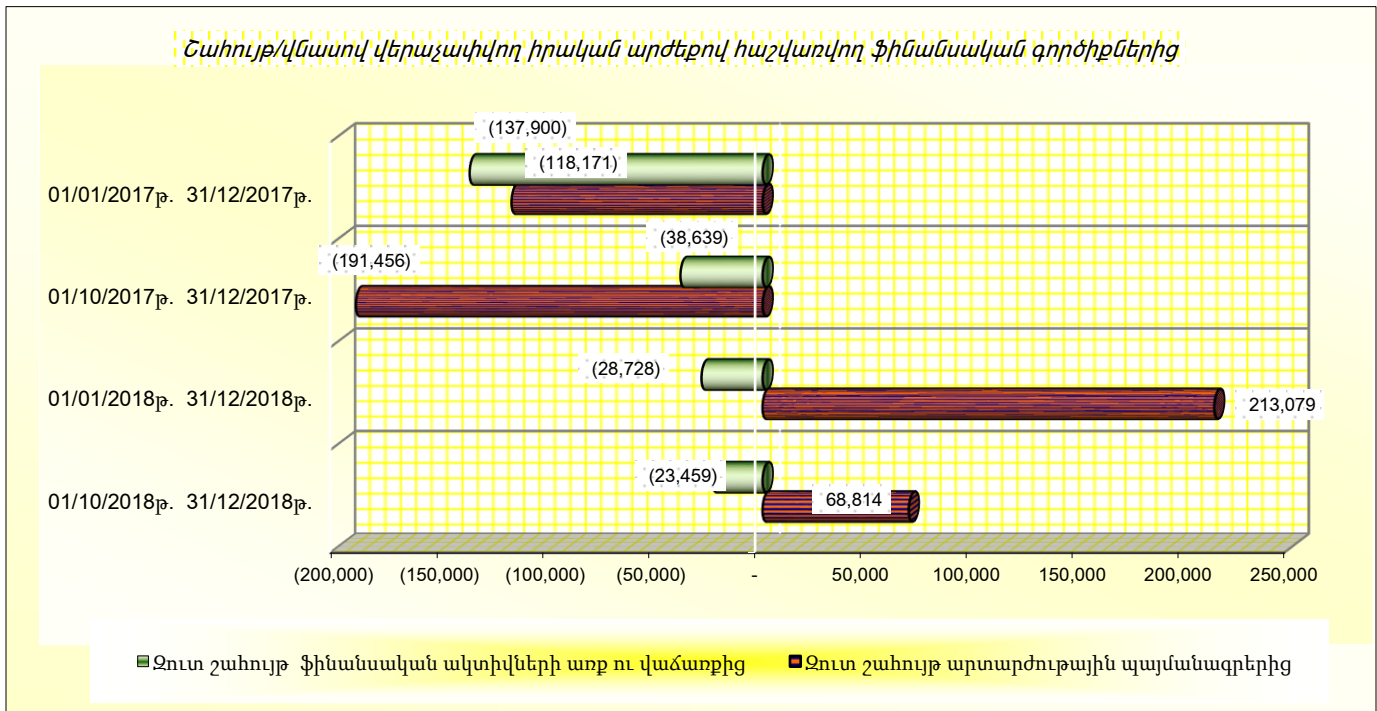
հազար ՀՀ դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից

Զուտ շահույթ արտարժույթային պայմանագրերից
 Զուտ շահույթ ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից

Ընդամենը

	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
	68,814	213,079	(191,456)	(118,171)
	(23,459)	(28,728)	(38,639)	(137,900)
Ընդամենը	45,355	184,351	(230,095)	(256,071)

հազար ՀՀ դրամ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

Զուտ շահույթ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

Ընդամենը

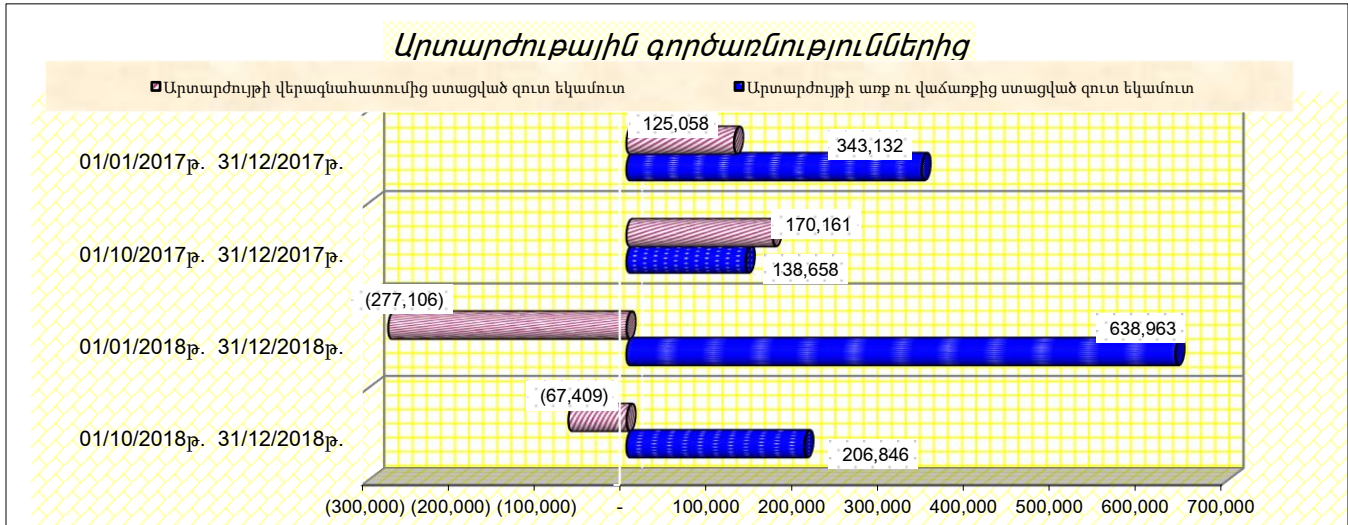
	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
	(23)	1,462,918	590,165	911,707
Ընդամենը	(23)	1,462,918	590,165	911,707

Արտարժույթային գործառնություններից

	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.

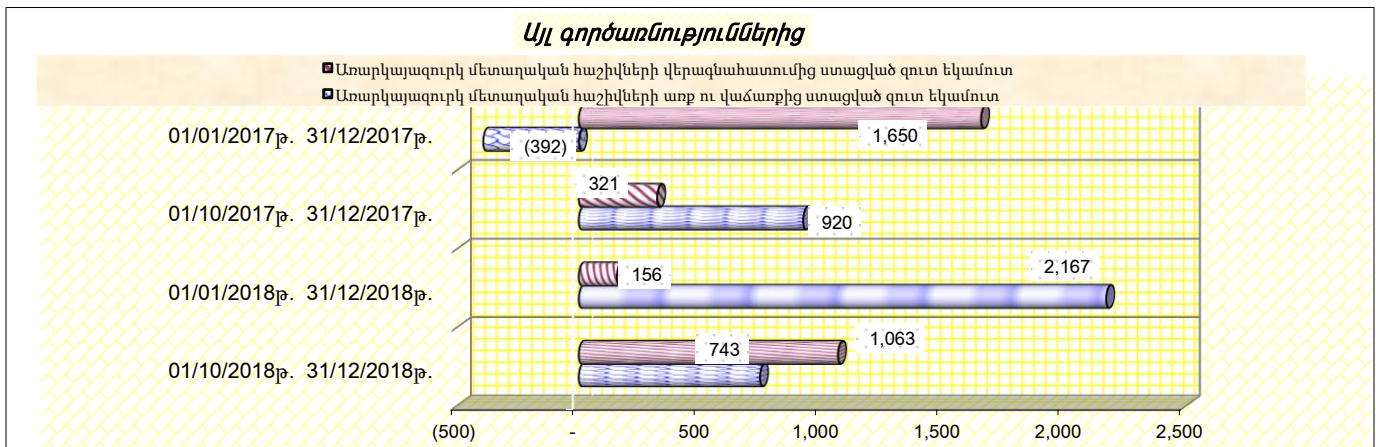
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	206,846	638,963	138,658	343,132
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(67,409)	(277,106)	170,161	125,058
Ընդամենը	139,437	361,857	308,819	468,190

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնություններից

	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	743	2,167	920	(392)
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	1,063	156	321	1,650
Ընդամենը	1,806	2,323	1,241	1,258

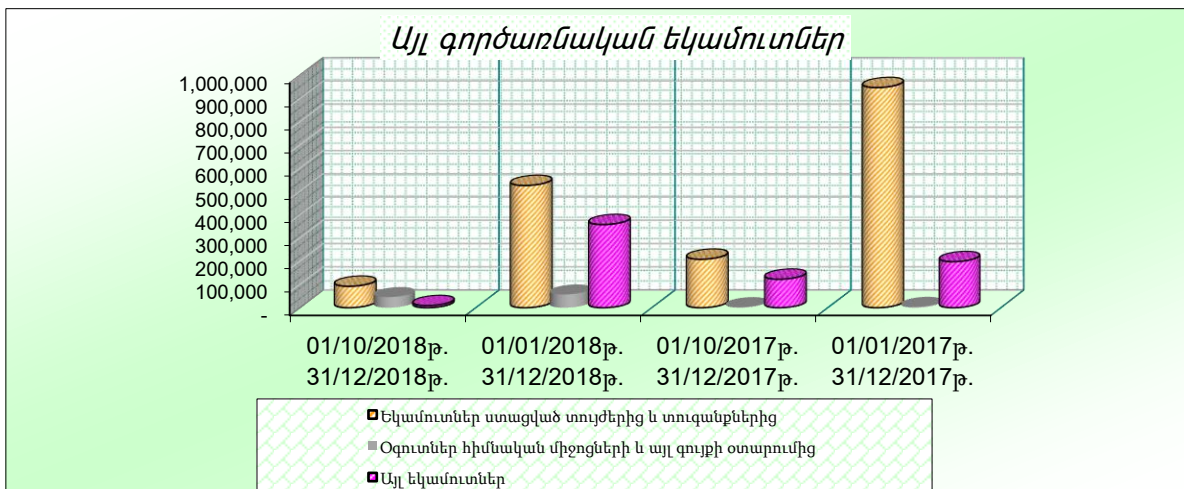

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	186,575	2,011,449	670,130	1,125,084
---	----------------	------------------	----------------	------------------

6. Այլ գործառնական եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

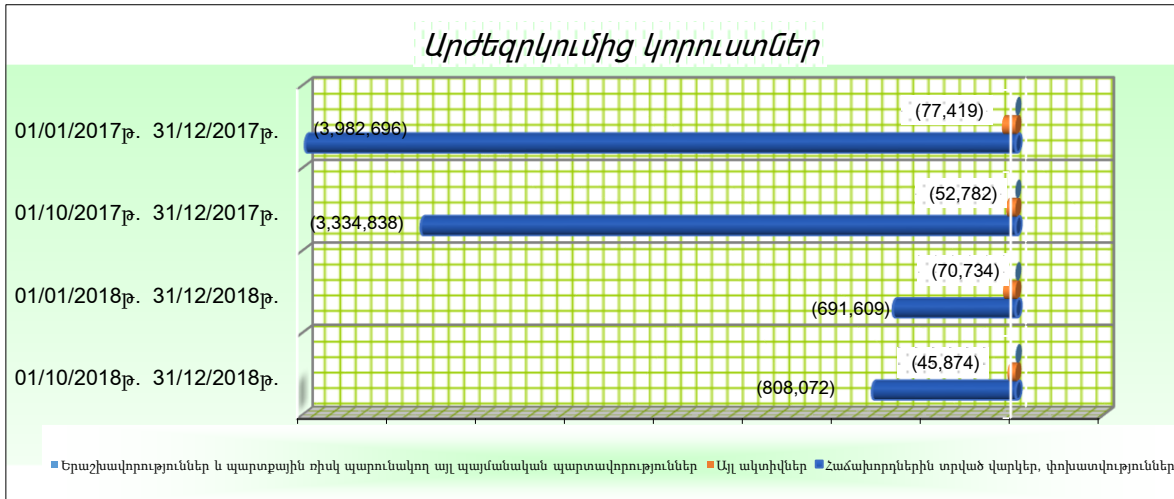
Այլ գործառնական եկամուտներ	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	92,148	525,403	208,239	947,531
Օգուտներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	45,691	56,834	2,362	3,726
Այլ եկամուտներ	8,991	357,443	122,430	197,967
Ընդամենը	146,830	939,680	333,031	1,149,224

7. Արժեզրկման ծախս

հազար ՀՀ դրամ

Արժեզրկումից կորուստներ	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ	(770,345)	(653,882)	(3,334,838)	(3,982,696)
Այլ ակտիվներ	(79,000)	(103,860)	(52,782)	(77,419)
Երաշխավորություններ և պարտքային ռիսկ պարունակող այլ պայմանական պարտավորություններ	(1,948)	(4,601)	-	-
Ընդամենը	(851,293)	(762,343)	(3,387,620)	(4,060,115)

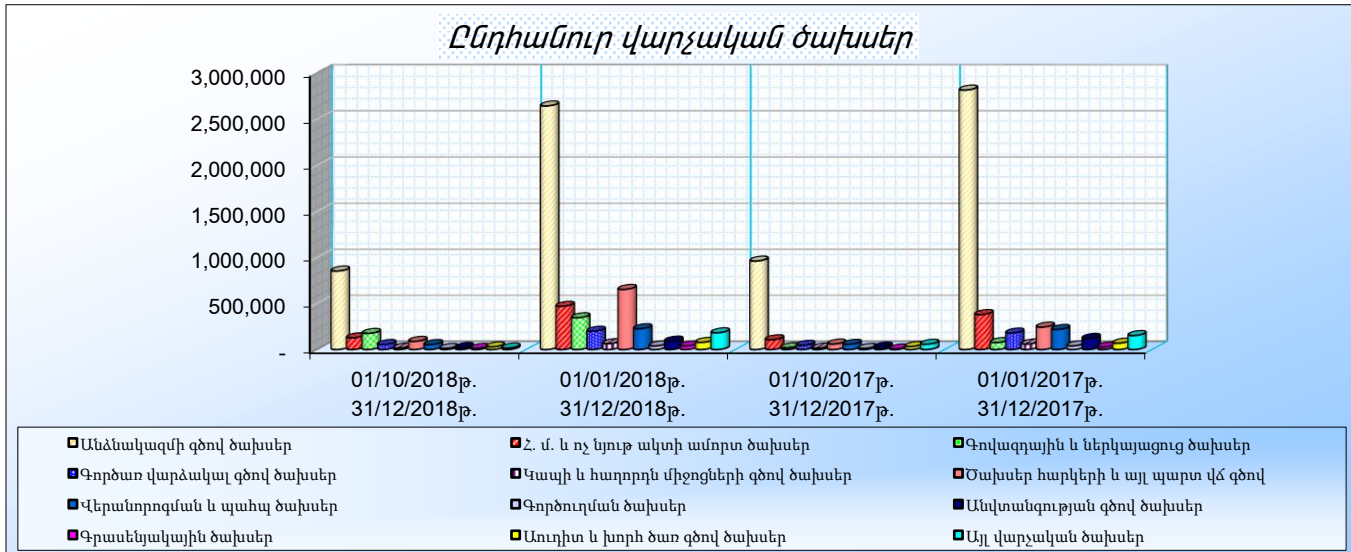

8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր	853,887	2,642,806	962,415	2,814,399
Հ. մ. և ոչ նյութ ակտիվ ամորտ ծախսեր	127,074	470,158	105,920	380,500
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	175,470	345,710	19,243	75,622
Գործառ վարձակալ գծով ծախսեր	54,380	199,268	45,883	179,576
Կապի և հաղորդման միջոցների գծով ծախսեր	16,195	63,829	15,477	59,634
Ծախսեր հարկերի և այլ պարտ վճ գծով	88,818	654,086	59,683	244,032
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	53,761	226,464	56,212	218,636
Գործուղման ծախսեր	12,132	38,389	12,003	39,200
Անվտանգության գծով ծախսեր	22,317	91,590	26,088	121,153
Գրասենյակային ծախսեր	12,881	39,198	6,106	27,293
Աուդիտ և խորհրդակցական գծով ծախսեր	28,634	77,647	32,480	68,899
Այլ վարչական ծախսեր	16,342	182,027	57,283	152,055
Ընդամենը	1,461,891	5,031,172	1,398,793	4,380,999

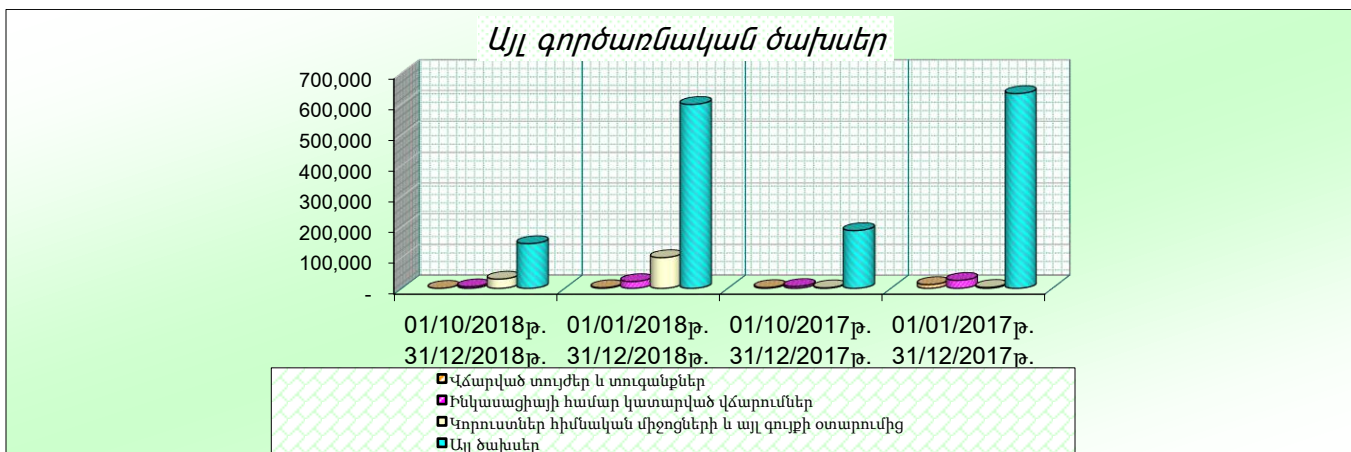

Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը հաշվետու եռամսյակում կազմել է 411 (2017թ. 4-րդ եռամսյակում՝ 405):

9. Այլ գործառնական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

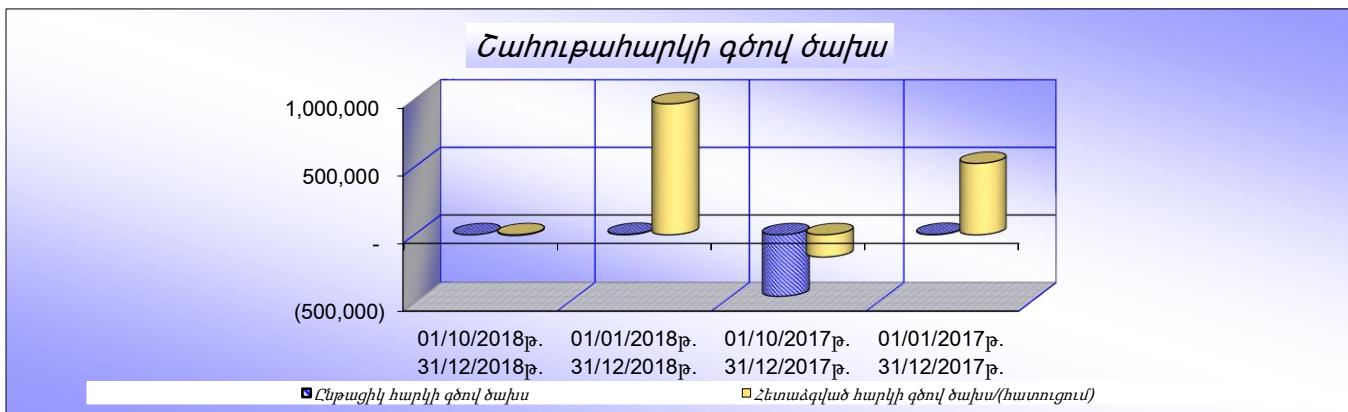
Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	-	2,151	2,410	12,215
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	4,999	22,007	5,996	25,932
Կորուստներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	29,956	100,041	1,733	2,974
Այլ ծախսեր	145,508	598,152	188,104	633,179
<i>այդ թվում՝ վճարային գործառնությունների գծով</i>	<i>54,775</i>	<i>232,138</i>	<i>46,103</i>	<i>183,769</i>
Ընդամենը	180,463	722,351	198,243	674,300

10. Շահութահարկի գծով ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	195	2,907	(453,920)	2,485
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(հատուցում)	(5,001)	967,069	(164,085)	527,317
Ընդամենը	(4,806)	969,976	(618,005)	529,802

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2017թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

հազար ՀՀ դրամ

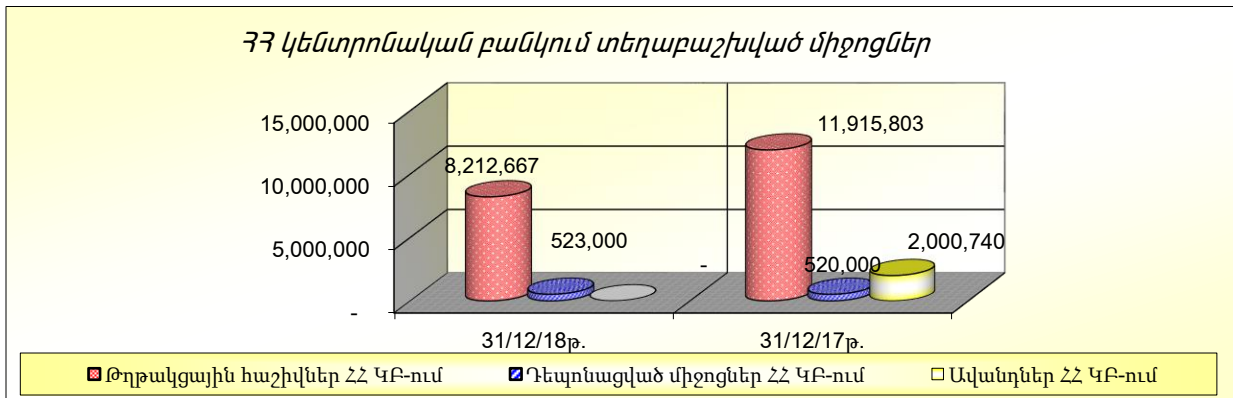
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/10/2018թ. 31/12/2018թ.	01/01/2018թ. 31/12/2018թ.	01/10/2017թ. 31/12/2017թ.	01/01/2017թ. 31/12/2017թ.
Ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ	(128,832)	3,312,114	(1,443,950)	1,846,780
Բաժնետոմսերի քանակը	679,437	679,437	679,437	679,437
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ	(0.2)	4.9	(2.1)	2.7

12. ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

	<u>31/12/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,212,667	11,915,803
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	523,000	520,000
Ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	2,000,740
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,735,667	14,436,543
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	8,735,667	14,436,543

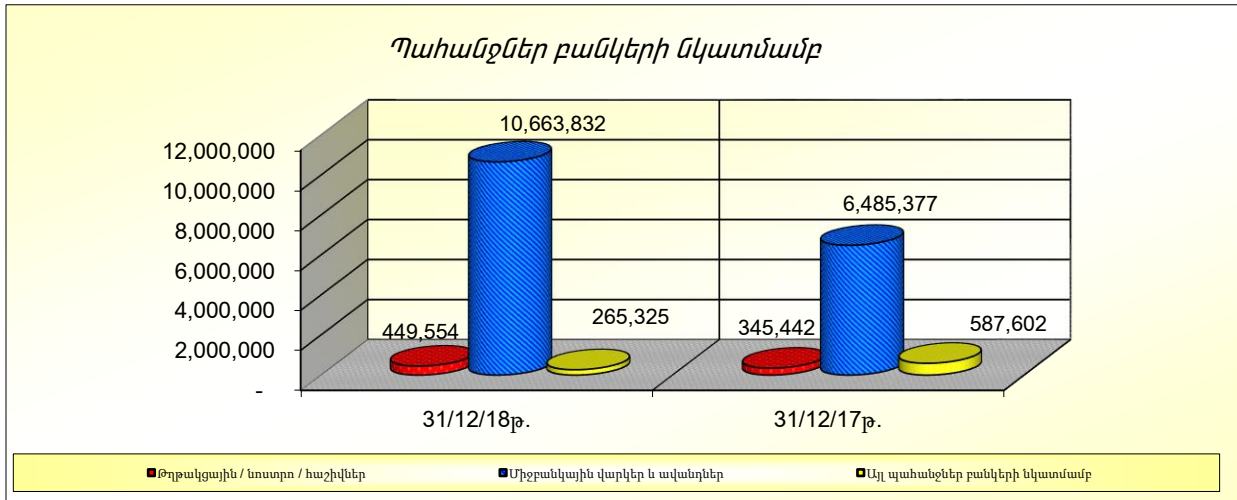
2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 2%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով:

13. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

<u>Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ</u>	<u>31/12/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
Ընդամենը	449,554	345,442
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ</u>		
Ընդամենը	10,663,832	6,485,377
<u>Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ</u>		
Ընդամենը	265,325	587,602

Սպասվող պարտքային կորուստ	(45,167)	-
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	11,333,544	7,418,421

14. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

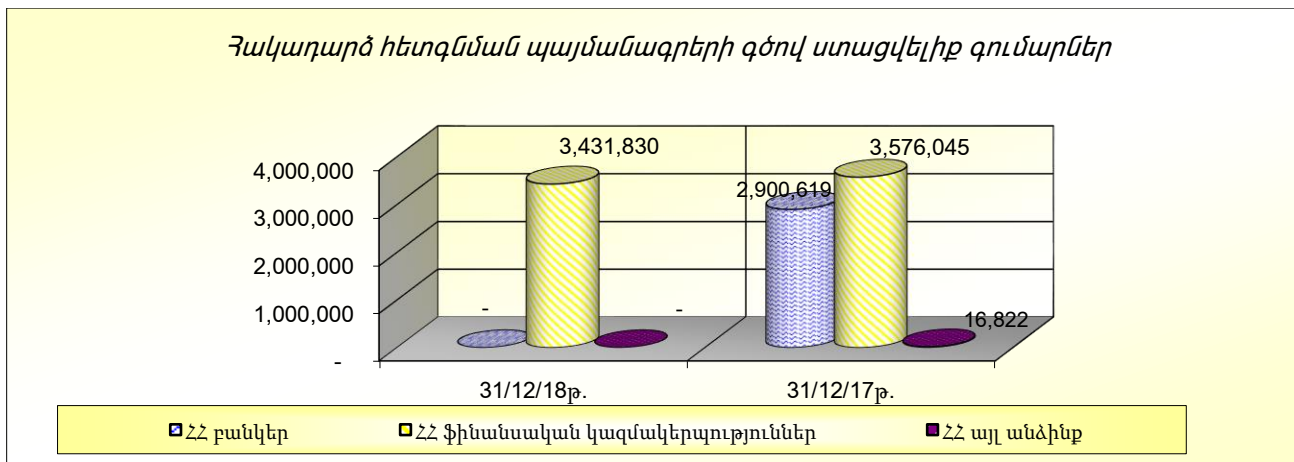
	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	-	9,952
	-	9,952
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	1,337	229,753
	1,337	229,753

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

15. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	<u>31/12/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
ՀՀ բանկեր	-	2,900,619
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ	3,431,830	3,576,045
ՀՀ այլ անձինք	-	16,822
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	<u>3,431,830</u>	<u>6,493,486</u>
Սպասվող պարտքային կորուստ	(2,017)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	<u><u>3,429,813</u></u>	<u><u>6,493,486</u></u>

16. Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր

	<u>31/12/2018թ.</u>	<u>31/12/2017թ.</u>
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(հազ. դրամ)
Սռևտրային վարկեր		
Վարկեր իրավաբանական անձանց և ա/ձ-ին	42,500,012	38,599,932
Ընդամենը	<u>42,500,012</u>	<u>38,599,932</u>
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	14,752,482	14,055,113
Էքսպրես վարկեր	2,087,652	4,159,336
Ոսկու գրավով վարկեր	5,905,991	5,883,696
Հիպոթեքային վարկեր	6,373,579	2,805,923

Գյուղատնտեսական վարկեր	194,289	226,816
Ավտոավարկեր	8,094	39,993
Ընդամենը	29,322,087	27,170,877
Ընդամենը վարկեր	71,822,099	65,770,809
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,934,310)	(4,275,782)
Ընդամենը զուտ վարկեր	66,887,789	61,495,027

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշները

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2018 թվականի Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	25,990,254	258,684	25,731,570	1.00%
· Ոչ ժամկետանց	14,633,482	4,204,096	10,429,386	28.73%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	107,512	8,417	99,095	7.83%
· 31-90 օր ժամկետանց	39,405	4,770	34,635	12.11%
· 91-180 օր ժամկետանց	115,911	16,835	99,076	14.52%
· 181-360 օր ժամկետանց	205,166	3,410	201,756	1.66%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	1,408,282	-	1,408,282	0.00%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	16,509,758	4,237,528	12,272,230	25.67%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	42,500,012	4,496,212	38,003,800	10.58%
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Մյառադական վարկեր				

· Ոչ ժամկետանց	13,459,935	122,536	13,337,399	0.9%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	201,199	16,281	184,918	8.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	195,643	17,787	177,856	9.1%
· 91-180 օր ժամկետանց	227,917	37,130	190,787	16.3%
· 181-360 օր ժամկետանց	242,340	74,239	168,101	30.6%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	425,448	-	425,448	0.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,752,482	267,973	14,484,509	1.8%
Էքսպրես վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	1,955,612	53,035	1,902,577	2.7%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	51,002	10,414	40,588	20.4%
· 31-90 օր ժամկետանց	40,569	16,518	24,051	40.7%
· 91-180 օր ժամկետանց	16,918	9,436	7,482	55.8%
· 181-360 օր ժամկետանց	23,551	14,758	8,793	62.7%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	2,087,652	104,161	1,983,491	5.0%
Ոսկու գրավով վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,738,911	9,418	5,729,493	0.2%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	112,651	5,350	107,301	4.7%
· 31-90 օր ժամկետանց	35,297	5,405	29,892	15.3%
· 91-180 օր ժամկետանց	15,029	6,908	8,121	46.0%
· 181-360 օր ժամկետանց	4,103	2,892	1,211	70.5%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	5,905,991	29,973	5,876,018	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,897,302	17,903	5,879,399	0.3%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	29,516	1,017	28,499	3.4%
· 31-90 օր ժամկետանց	64,991	6,321	58,670	9.7%
· 91-180 օր ժամկետանց	14,955	2,665	12,290	17.8%
· 181-360 օր ժամկետանց	60,432	-	60,432	0.0%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	306,383	-	306,383	0.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	6,373,579	27,906	6,345,673	0.4%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	187,827	4,645	183,182	2.5%

· 181-360 օր ժամկետանց	6,462	1,922	4,540	29.7%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	194,289	6,567	187,722	3.4%
Ավտովարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,663	145	5,518	2.6%
· 181-360 օր ժամկետանց	2,431	1,374	1,057	56.5%
Ընդամենը ավտովարկեր	8,094	1,519	6,575	18.8%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	29,322,087	438,098	28,883,989	1.5%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017 թվականի դետեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել <i>Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր</i>	25,990,254	258,684	25,731,570	1.00%
· Ոչ ժամկետանց	14,633,482	4,204,096	10,429,386	28.73%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	107,512	8,417	99,095	7.83%
· 31-90 օր ժամկետանց	39,405	4,770	34,635	12.11%
· 91-180 օր ժամկետանց	115,911	16,835	99,076	14.52%
· 181-360 օր ժամկետանց	205,166	3,410	201,756	1.66%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	1,408,282	-	1,408,282	0.00%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	16,509,758	4,237,528	12,272,230	25.67%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	42,500,012	4,496,212	38,003,800	10.58%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	13,459,935	122,536	13,337,399	0.9%

· Մինչև 30 օր ժամկետանց	201,199	16,281	184,918	8.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	195,643	17,787	177,856	9.1%
· 91-180 օր ժամկետանց	227,917	37,130	190,787	16.3%
· 181-360 օր ժամկետանց	242,340	74,239	168,101	30.6%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	425,448	-	425,448	0.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,752,482	267,973	14,484,509	1.8%
Էքսպրես վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	1,955,612	53,035	1,902,577	2.7%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	51,002	10,414	40,588	20.4%
· 31-90 օր ժամկետանց	40,569	16,518	24,051	40.7%
· 91-180 օր ժամկետանց	16,918	9,436	7,482	55.8%
· 181-360 օր ժամկետանց	23,551	14,758	8,793	62.7%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	2,087,652	104,161	1,983,491	5.0%
Ոսկու գրավով վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,738,911	9,418	5,729,493	0.2%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	112,651	5,350	107,301	4.7%
· 31-90 օր ժամկետանց	35,297	5,405	29,892	15.3%
· 91-180 օր ժամկետանց	15,029	6,908	8,121	46.0%
· 181-360 օր ժամկետանց	4,103	2,892	1,211	70.5%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	5,905,991	29,973	5,876,018	0.5%
Հիփոթեքային վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,897,302	17,903	5,879,399	0.3%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	29,516	1,017	28,499	3.4%
· 31-90 օր ժամկետանց	64,991	6,321	58,670	9.7%
· 91-180 օր ժամկետանց	14,955	2,665	12,290	17.8%
· 181-360 օր ժամկետանց	60,432	-	60,432	0.0%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	306,383	-	306,383	0.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	6,373,579	27,906	6,345,673	0.4%
Գյուղատնտեսական վարկեր				

· Ոչ ժամկետանց	187,827	4,645	183,182	2.5%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 181-360 օր ժամկետանց	6,462	1,922	4,540	29.7%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	194,289	6,567	187,722	3.4%
Ավտովարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,663	145	5,518	2.6%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
· 181-360 օր ժամկետանց	2,431	1,374	1,057	56.5%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	#DIV/0!
Ընդամենը ավտովարկեր	8,094	1,519	6,575	18.8%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	29,322,087	438,098	28,883,989	1.5%

Հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի

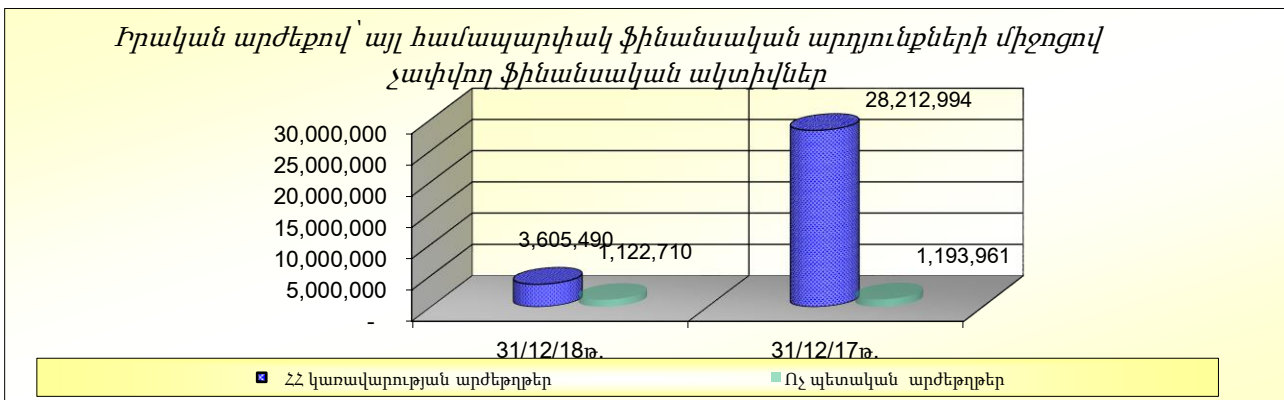
	31.12.2018թ.	31.12.2017թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	29,374,103	24,951,693
Արդյունաբերություն	1,902,446	1,827,615
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	587,175	616,180
Էներգետիկայի ոլորտ	8,697,421	7,928,899
Շինարարություն	613,725	118,680
Տրանսպորտ և կապ	565,818	441,745
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	19,935	20,610
Մյուս սարկման ոլորտ	132,796	327
Այլ	606,593	2,694,183
Անհատներին տրված վարկեր	29,322,087	27,170,877
	71,822,099	65,770,809
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,934,310)	(4,275,782)
	66,887,789	61,495,027

Վարկերի գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հսկային է՝

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի/	4,275,782	1,261,500
Տարվա ծախս(հակադարձում)	653,882	3,982,696
Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ	4,646	(968,414)
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	4,934,310	4,275,782

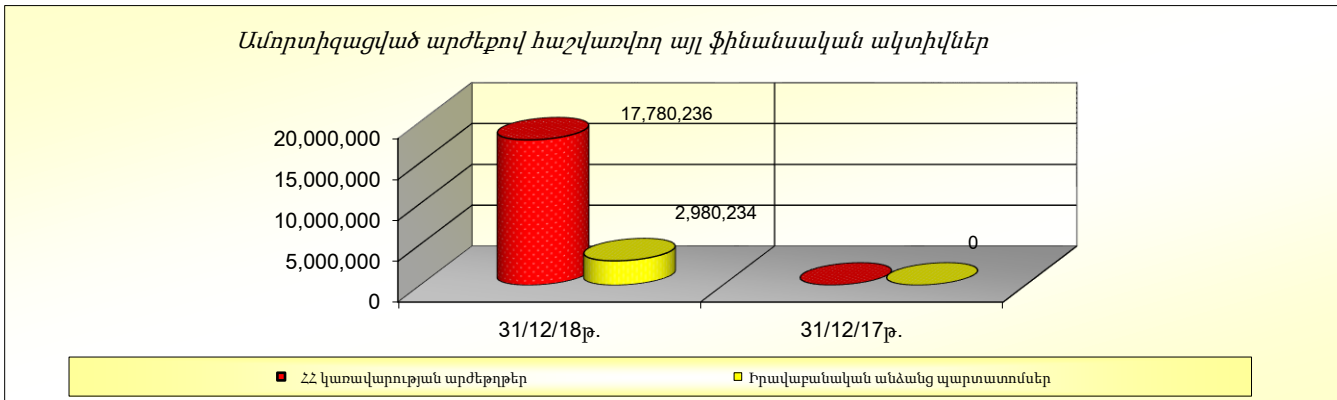
17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	3,605,490	28,212,994
Ներդրումներ ոչ պետական արժեթղթերում		
Ոչ պետական արժեթղթեր	1,122,710	1,193,961
Ընդամենը	4,728,200	29,406,955
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,728,200	29,406,955

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<i>Բանկի կողմից պահվող</i>		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	17,780,236	
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	<u>17,780,236</u>	-
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	2,980,234	-
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	<u>2,980,234</u>	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	<u>20,760,470</u>	-
Սպասվող պարտքային կորուստ	(36,744)	
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	<u><u>20,723,726</u></u>	<u><u>-</u></u>

19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2018թ.	4,396,920	208,321	1,375,133	864,005	95,535	564,635	7,504,549
Ավելացումներ	68,894	58,196	96,980	294,496	26,455	99,213	644,234
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(187,477)	-	(8,016)	(71,768)	(40,121)	(11,784)	(319,166)
Վերադասակարգումներ	-	-	35,603	(35,603)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2018թ.	4,278,337	266,517	1,499,700	1,051,130	81,869	652,064	7,829,617
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2018թ.	787,945	45,612	831,003	456,711	55,388	293,612	2,470,271
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	85,336	10,967	169,665	90,289	6,965	106,932	470,154
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(50,900)	-	(7,927)	(62,370)	(39,907)	(11,548)	(172,652)
Վերադասակարգումներ	-	-	274	(274)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2018թ.	822,381	56,579	993,015	484,356	22,446	388,996	2,767,773
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2018թ.	3,455,956	209,938	506,685	566,774	59,423	263,068	5,061,844
<i>Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.</i>	<i>3,608,975</i>	<i>162,709</i>	<i>544,130</i>	<i>407,294</i>	<i>40,147</i>	<i>271,023</i>	<i>5,034,278</i>

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ կյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2017թ.	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Ավելացումներ	72,174.00	25,565	287,813	113,009	25,849.00	71,603	596,013
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(2,280)	(5,206)	(25,231)	(24,077)	(40,553)	(97,347)
Վերադասակարգումներ	-	-	756	(756)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2017թ.	4,396,920	208,321	1,375,133	864,005	95,535	564,635	7,504,549
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2017թ.	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	84,433	10,086	125,772	63,814	4,366	92,033	380,504
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(3,993)	(23,088)	(24,078)	(40,551)	(91,710)
Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2017թ.	787,945	45,612	831,003	456,711	55,388	293,612	2,470,271
Հաշվեկշռային արժեք Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2017թ.	3,608,975	162,709	544,130	407,294	40,147	271,023	5,034,278

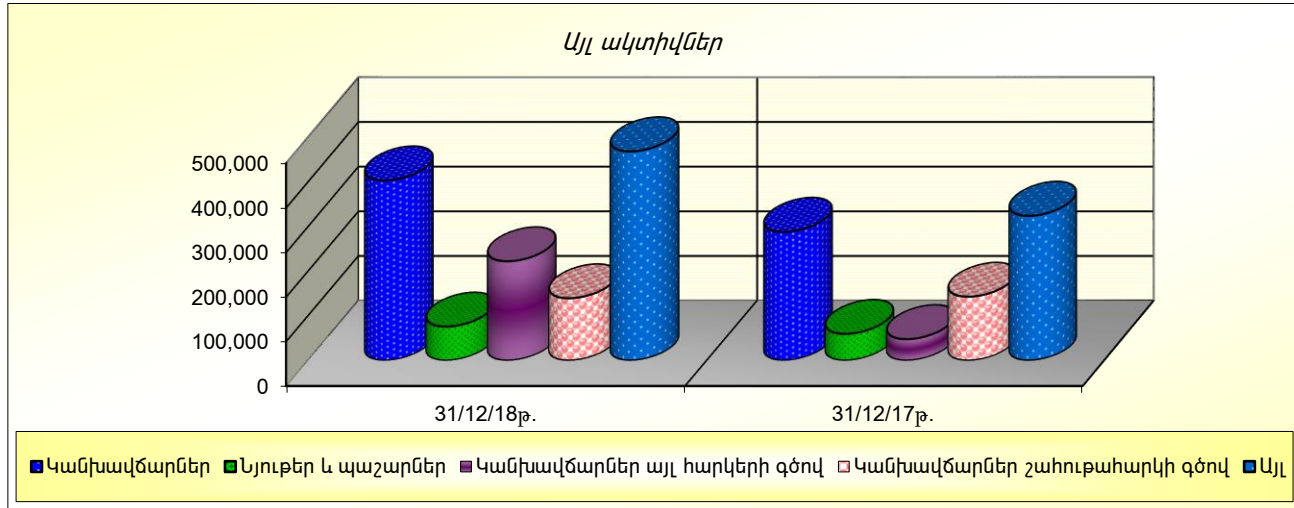
20. Բռնագանձված ակտիվներ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<u>Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ</u>		
Այլ	10,882	-
Անշարժ գույք	1,087,443	749,383
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,098,325	749,383

Բռնագանձված ակտիվները ներառում են գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ:

21. Այլ ակտիվներ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Կանխավճարներ	403,136	288,253
Նյութեր և պաշարներ	75,548	59,218
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	222,271	47,370
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	139,189	142,648
Այլ	468,347	324,171
Ընդամենը	1,308,491	861,660
Այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ	(660)	(14,984)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,307,831	846,676

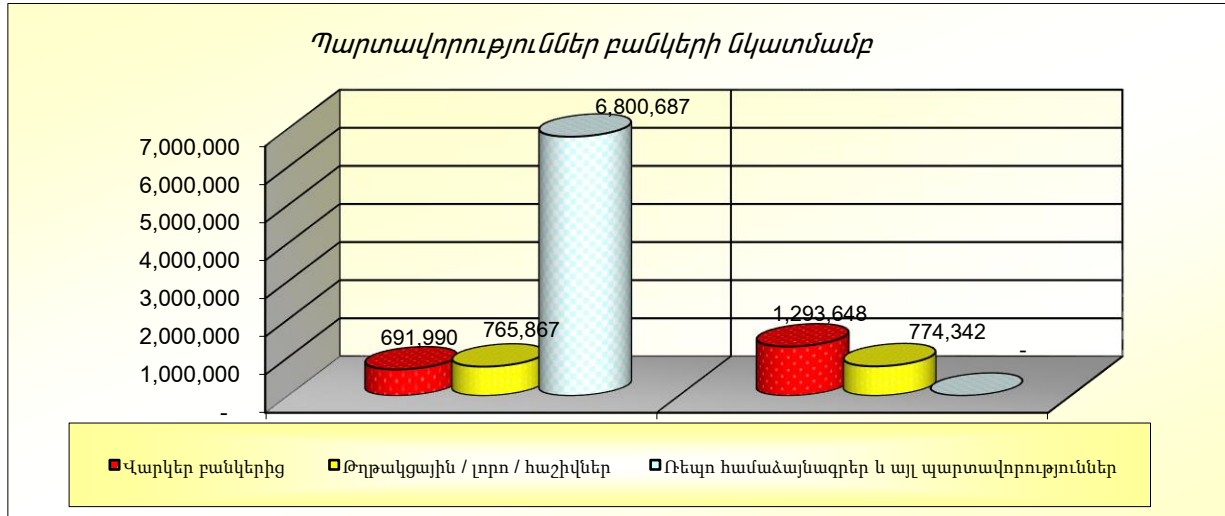

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ/01 հունվարի/</i>	14,984	2,084
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	15,334	77,419
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	(29,658)	(64,519)
<i>Վերջնական մնացորդ Մնացորդ</i>	660	14,984

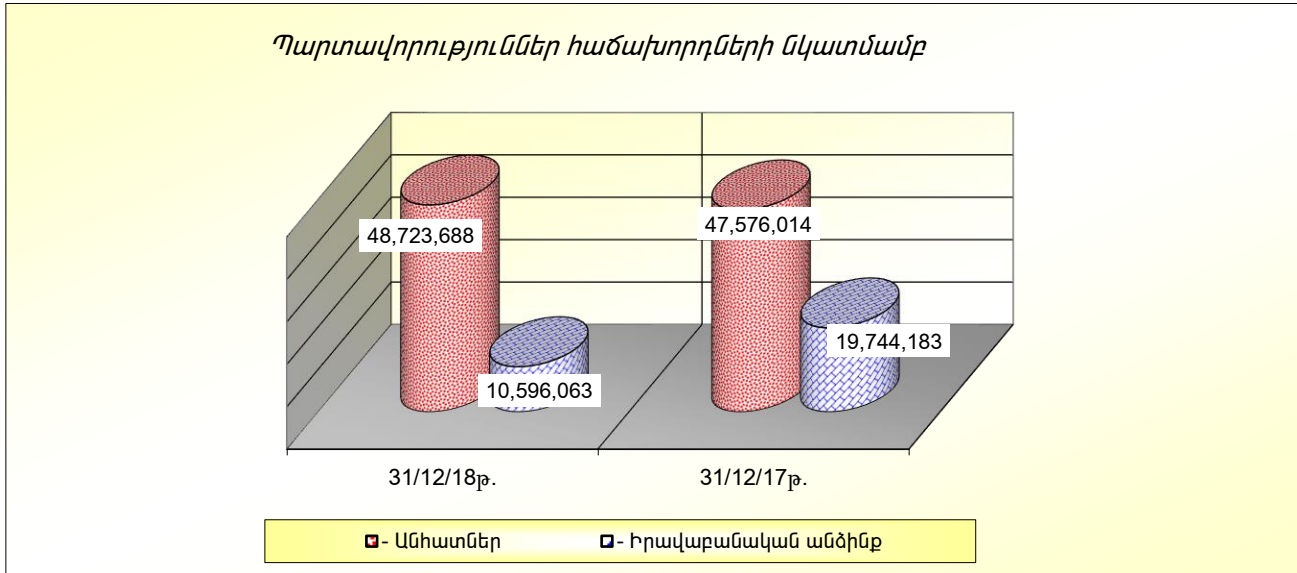
22. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	691,990	1,293,648
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	765,867	774,342
Ռեպո համաձայնագրեր և այլ պարտավորություններ	6,800,687	-
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,258,544	2,067,990

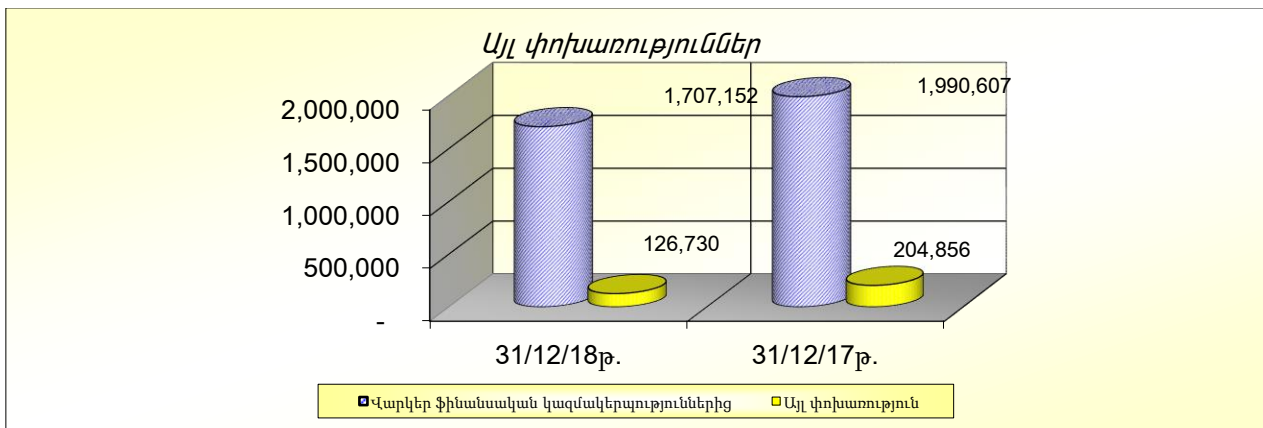
23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<i>Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ</i>		
- Անհատներ	6,035,718	4,169,516
- Իրավաբանական անձինք	5,877,559	3,532,778
<i>Ժամկետային ավանդներ</i>		
- Անհատներ	42,687,970	43,406,498
- Իրավաբանական անձինք	4,718,504	16,211,405
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	59,319,751	67,320,197

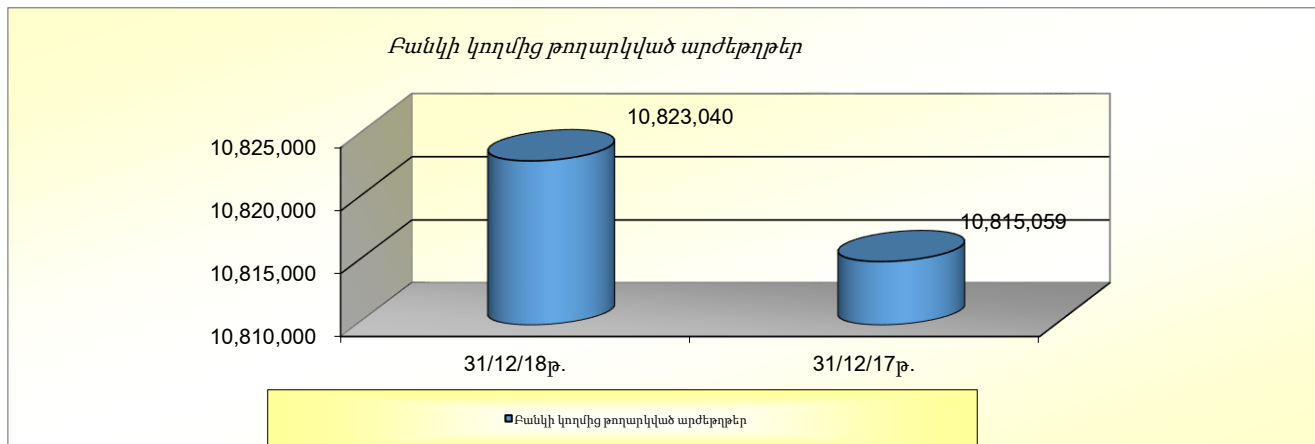
24. Այլ փոխառություններ

	<u>31/12/18թ. հազ. դրամ</u>	<u>31/12/17թ. հազ. դրամ</u>
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	1,707,152	1,990,607
Այլ փոխառություն	126,730	204,856
Ընդամենը այլ փոխառություններ	<u>1,833,882</u>	<u>2,195,463</u>

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	<u>31/12/18թ. հազ. դրամ</u>	<u>31/12/17թ. հազ. դրամ</u>
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	10,823,040	10,815,059
Ընդամենը Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	<u>10,823,040</u>	<u>10,815,059</u>

26. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները:

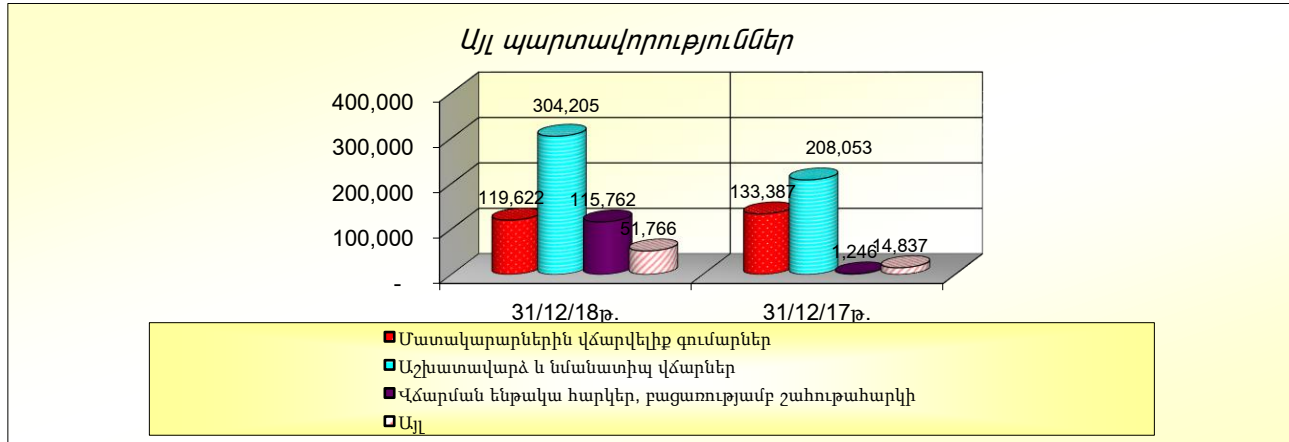
Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.
Արժեթղթեր	(836,082)	(197,390)	997,241	(36,231)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(19,225)	(6,516)	-	(25,741)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(771,240)	(938,144)	-	(1,709,384)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(21,830)	5,925	-	(15,905)
Այլ ակտիվներ	(16,515)	11,566	-	(4,949)
Այլ պարտավորություններ	51,968	16,945	-	68,913
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	126,437	140,545	-	266,982
	(1,486,487)	(967,069)	997,241	(1,456,315)

27. Այլ պարտավորություններ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	119,622	133,387
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	304,205	208,053
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	115,762	1,246
Այլ	51,766	14,837
Ընդամենը	591,355	357,523
Այլ պահուստներ	4,601	-
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	595,956	357,523

28. Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 33,971,850 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 679,437 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ անվանական արժեքով:

2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	20,275,550	59.68%
CreditBank S.A.L.	13,696,300	40.32%
Ընդամենը	33,971,850	100%

2018թ. Դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

29. Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

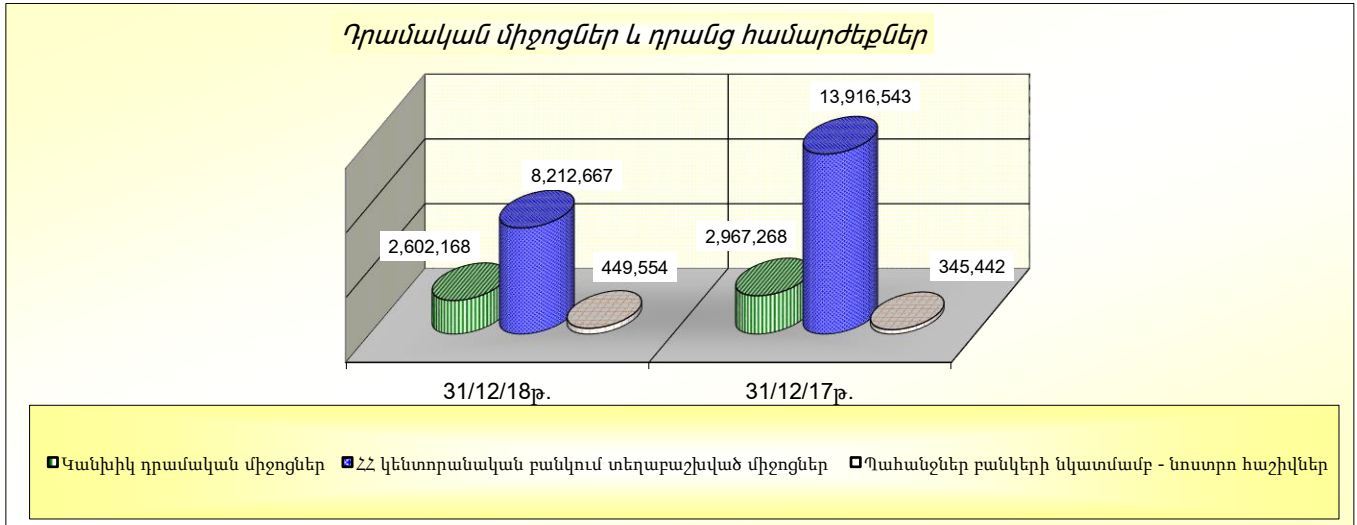
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

30. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,602,168	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,212,667	13,916,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	449,554	345,442
Ընդամենը	11,264,389	17,229,253

31. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

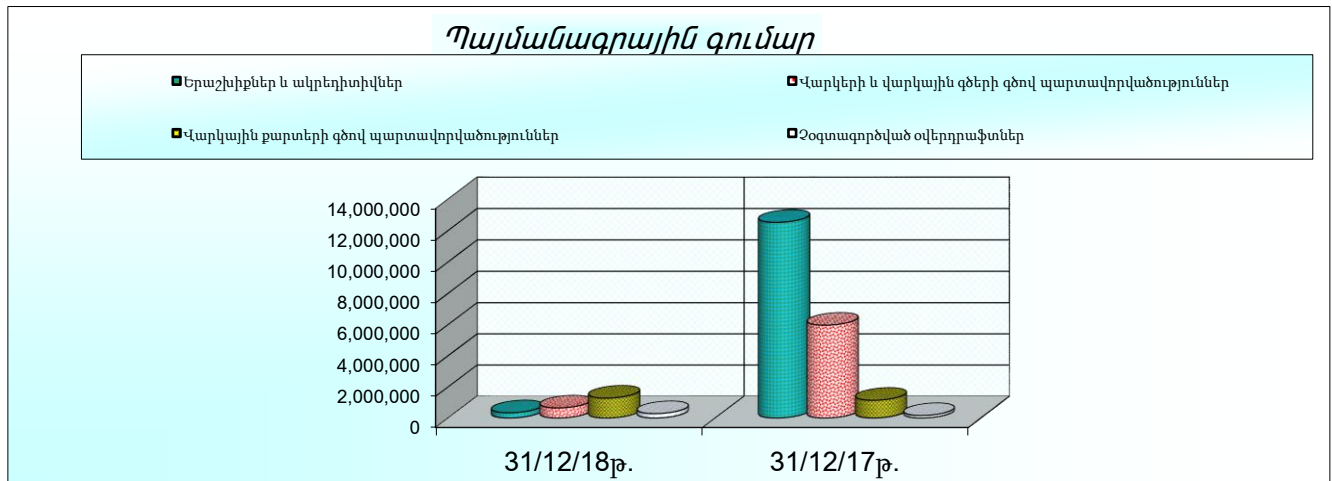
Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

2018 թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	31/12/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	336,036	12,516,701
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	644,916	5,956,571
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	1,276,546	1,137,393
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	280,332	157,976
Ընդամենը	2,537,830	19,768,641

32. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլ գործարքներ:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2017թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում				
Ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	546,935	53,958	1,628	158,785
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված	-	275,289	4,341,966	103,986
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված	(93,109)	(177,447)	(3,796,659)	(200,813)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	453,826	151,800	546,935	53,958
Արժեզրկման պահուստ	-	(1,281)	-	(540)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	477,266	150,519	546,935	53,418
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	203	-	158,685	-
Մուտքեր	331,783	-	8,720,929	-
Ելքեր	(331,340)	-	(8,879,411)	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	646	-	203	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	794,069	-	1,312,625	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	899,511	-	12,086,330	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(927,747)	-	(12,604,886)	-
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	765,833	-	794,069	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,668	242,131	326,878	436,952
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	34,205	1,770,311	2,770,496	1,821,965
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(4,899)	(1,717,645)	(3,090,706)	(2,016,786)
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	35,974	294,797	6,668	242,131
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				

Արժեթղթեր հունվարի 1-ի դրությամբ	275,094	99,086	328,296	3,691
Ժամանակաշրջանի ընթացքում իրացված(մարված) արժեթղթեր	(275,094)	69,606	(53,202)	95,395
Արժեթղթեր ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	168,692	275,094	99,086

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	01/01/2018թ. – 31/12/2018թ.	<i>Հազար ՀՀ դրամ</i> 01/01/2017թ. – 31/12/2017թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	800,304	690,336
<i>Ընդամենը Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ</i>	800,304	690,336

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

31/12/18

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,602,168	-	-	-	-	-	-	2,602,168
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,212,667	-	-	-	-	523,000	-	8,735,667
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	6,969,277	1,941,806	2,422,461	-	-	-	-	11,333,544
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,429,813	-	-	-	-	-	-	3,429,813
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,044,222	15,367,211	31,850,079	10,210,024	7,296,951	-	119,302	66,887,789
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,242,441	-	-	308,200	3,177,559	-	-	4,728,200
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	65,568	1,818,799	3,408,793	15,430,566	-	-	20,723,726
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,061,844	-	5,061,844
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,098,325	-	1,098,325
Այլ ակտիվներ	1,307,831	-	-	-	-	-	-	1,307,831
Ընդամենը ակտիվներ	25,808,419	17,374,585	36,091,339	13,927,017	25,905,076	6,683,169	119,302	125,908,907

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետ անց հազ. դրամ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,797,226	2,769,206	1,830	690,282	-	-	-	8,258,544
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18,521,538	8,698,511	28,419,334	3,149,870	530,498	-	-	59,319,751
Այլ փոխառություններ	26,745	34,745	187,845	1,099,635	484,912	-	-	1,833,882
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	1,337	-	-	-	-	-	-	1,337
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24,336	3,510,343	4,869,611	2,418,750	-	-	-	10,823,040
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	1,456,315	-	-	-	-	1,456,315
Այլ պարտավորություններ	595,956	-	-	-	-	-	-	595,956
Ընդամենը Պարտավորություններ	23,967,138	15,012,805	34,934,935	7,358,537	1,015,410	-	-	82,288,825
Զուտ դիրք	1,841,281	2,361,780	1,156,404	6,568,480	24,889,666	6,683,169	119,302	43,620,082

Ռիսկի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համաբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական

վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արատարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<u>ՀՀ դրամ հազ. դրամ</u>	<u>ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ</u>	<u>Եվրո հազ. դրամ</u>	<u>Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ</u>	<u>Այլ արտարժույթ հազ. դրամ</u>	<u>Ընդամենը հազ. դրամ</u>
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,343,522	380,312	327,285	527,692	23,357	2,602,168
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	7,004,829	1,679,673	51,165	-	-	8,735,667
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	15,448	11,057,199	183,668	74,317	2,912	11,333,544
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,236,339	193,474	-	-	-	3,429,813
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	33,551,438	28,042,058	4,160,014	1,134,279	-	66,887,789
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	1,707,638	2,071,829	-	948,733	-	4,728,200
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	16,714,369	4,009,357	-	-	-	20,723,726
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,061,844	-	-	-	-	5,061,844
Բոնազանձված ակտիվներ	1,098,325	-	-	-	-	1,098,325
Այլ ակտիվներ	1,095,506	162,647	15,244	34,434	-	1,307,831
Ընդամենը՝ ակտիվներ	70,829,258	47,596,549	4,737,376	2,719,455	26,269	125,908,907

Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,784,766	687,247	2,784,410	2,121	-	8,258,544
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	22,011,332	35,139,434	1,790,441	376,246	2,298	59,319,751
Այլ փոխառություններ Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	1,819,113	14,769	-	-	-	1,833,882
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,337	-	-	-	-	1,337
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	1,036,399	9,786,641	-	-	-	10,823,040
Այլ պարտավորություններ	1,456,315	-	-	-	-	1,456,315
Ընդամենը պարտավորություններ	<u>556,467</u>	<u>36,614</u>	<u>2,834</u>	<u>41</u>	<u>-</u>	<u>595,956</u>
Ընդամենը պարտավորություններ	<u>31,665,729</u>	<u>45,664,705</u>	<u>4,577,685</u>	<u>378,408</u>	<u>2,298</u>	<u>82,288,825</u>
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	<u>39,163,529</u>	<u>1,931,844</u>	<u>159,691</u>	<u>2,341,047</u>	<u>23,971</u>	<u>43,620,082</u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,103,985	477,336	184,141	1,180,917	20,889	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,793,303	2,522,701	3,120,539	-	-	14,436,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	20,266	2,629,270	4,152,498	612,374	4,013	7,418,421
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	9,952	-	-	-	-	9,952

Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,114,691	478,176	2,900,619	-	-	6,493,486
Հանախորդներին տրված վարկեր	31,126,263	26,939,826	519,503	2,909,435	-	61,495,027
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,784,616	5,622,339	-	-	-	29,406,955
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,034,278	-	-	-	-	5,034,278
Բռնագանձված ակտիվներ	749,383	-	-	-	-	749,383
Այլ ակտիվներ	558,554	219,968	20,273	17,881	-	846,676
Ընդամենը՝ ակտիվներ	74,325,291	38,889,616	10,897,573	4,720,607	24,902	128,857,989
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,359,000	693,088	15,902	-	-	2,067,990
Պարտավորություններ հանախորդների նկատմամբ	22,496,607	42,684,533	1,868,164	270,732	161	67,320,197
Այլ փոխառություններ	2,102,404	93,059	-	-	-	2,195,463
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	229,753	-	-	-	-	229,753
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,036,968	9,778,091	-	-	-	10,815,059
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	1,486,487	-	-	-	-	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	316,100	27,393	445	5,195	8,390	357,523
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	29,027,319	53,276,164	1,884,511	275,927	8,551	84,472,472
Չուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	45,297,972	(14,386,548)	9,013,062	4,444,680	16,351	44,385,517

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափորդ որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,

- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես թեստերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2018թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2017թ-ին՝ 12%): 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	Դեկտեմբեր 2018թ.	Դեկտեմբեր 2017թ.
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	38.34%	35.88%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր:

Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային

պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Բանկի փայտերերի ժողովում
«09» հուլիսի 1990թ.
թիվ 01 արձանագրության թիվ 2 որոշմամբ

ՓՈՓՈԽՎԱԾ Է

Բանկի բաժնետերերի ժողովում 22/12/2017 թիվ 3 արձ.

Ժողովի նախագահ՝
Վարտան Գրախյան

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀՀ Կենտրոնական բանկում

«01» օգոստոսի 1990 թ.
գրանցման համարը N335

վերագրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկում
«28» դեկտեմբերի 1993 թ.
գրանցման համարը N9

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ՝

ԿԱՆՈՆԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

(Նոր խմբագրու թյ ամբ)

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Երևան, 2018

Փոփոխված է
Փոփոխությունը գրանցված է

<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 15/10/1993 թիվ 02 արձ.</u>	10/02/1994
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 31/03/1994 թիվ 02 արձ.</u>	11/05/1994
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 17/04/1996 թիվ 12 արձ.</u>	23/05/1996
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 17/12/1996 թիվ 15 արձ.</u>	24/02/1997
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 07/05/1997 թիվ 18 արձ.</u>	30/05/1997
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 20/06/1997 թիվ 21 արձ.</u>	14/07/1997
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 12/06/1998 թիվ 27 արձ.</u>	17/07/1998
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 14/09/1998 թիվ 29 արձ.</u>	09/10/1998
<u>Բանկի փայտերերի ժողովում 25/09/1998 թիվ 30 արձ.</u>	16/10/1998
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 14/12/1999 թիվ 38 արձ.</u>	04/01/2000
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 20/01/2000 թիվ 01 արձ.</u>	17/02/2000
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 22/04/2000 թիվ 03 արձ.</u>	12/05/2000
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 10/05/2000 թիվ 04 արձ.</u>	22/06/2000
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 10/12/2003 թիվ 07 արձ.</u>	15/01/2004
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 31/05/2004 թիվ 01 արձ.</u>	02/07/2004
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 04/11/2004 թիվ 02 արձ.</u>	09/12/2004
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 23/01/2006 թիվ 01 արձ.</u>	21/03/2006
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 15/04/2006 թիվ 02 արձ.</u>	30/06/2006
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 15/10/2006 թիվ 03 արձ.</u>	28/11/2006
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 13/12/2006 թիվ 04 արձ.</u>	30/12/2006
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 07/04/2007 թիվ 01 արձ.</u>	09/07/2007 թիվ 1/871 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 19/04/2008 թիվ 01 արձ.</u>	08/05/2008
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 21/02/2009 թիվ 01 արձ.</u>	24/06/2009 թիվ 1/820 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 11/03/2009 թիվ 02 արձ.</u>	10/04/2009 թիվ 1/435 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 04/07/2009 թիվ 04 արձ.</u>	24/07/2009 թիվ 1/945 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 12/11/2009 թիվ 05 արձ.</u>	26/12/2009 թիվ 1/1587 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 14/04/2011 թիվ 01 արձ.</u>	24/05/2011 թիվ 1/522 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 24/11/2011 թիվ 02 արձ.</u>	15/12/2011 թիվ 1/1413 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 20/09/2012 թիվ 03 արձ.</u>	31/10/2012 թիվ 1/1110 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 30/04/2013 թիվ 02 արձ.</u>	17/06/2013 թիվ 1/499 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 18/12/2013 թիվ 05 արձ.</u>	29 /01 / 2014 թիվ 1/58 Ա որոշմամբ
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 29/04/2014 թիվ 01 արձ.</u>	
<u>Բանկի մասնակիցների ժողովում 28/03/2015 թիվ 01 արձ.</u>	
<u>Բանկի բաժնետերերի ժողովում 28/07/2016 թիվ 2 արձ.</u>	
<u>Բանկի բաժնետերերի ժողովում 22/12/2017 թիվ 3 արձ.</u>	

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. «ԱյԴի Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի լիիրավ իրավահաջորդը (Բանկի բաժնետերերի 2017թ. դեկտեմբերի 22-ի արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 3) «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ն վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ): «ԱՆԵԼԻՔ ԲԱՆԿ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերությունը, ստեղծվել է «Անելիք բանկ» ՍՊԸ վերակազմավորման արդյունքում համաձայն Բանկի բաժնետերերի 2007թ.-ի ապրիլի 7-ի ժողովի որոշման (արձանագրություն թիվ 1) և հանդիսանում է «Անելիք բանկ» ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը, որը ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների 1990թ. հուլիսի 9-ին կայացած ընդհանուր ժողովի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 1) համաձայն 1990թ. օգոստոսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի:

1.2. Բանկի հիմնադիր փաստաթուղթը սույն կանոնադրությունն է, որի պահանջները պարտադիր են Բանկի բաժնետերերի և կառավարման մարմինների համար:

1.3. Բանկն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) քաղաքացիական օրենսգրքով, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով, ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից ընդունված և այլ իրավական ակտերով, սույն կանոնադրությամբ և Բանկի ներքին իրավական այլ ակտերով:

1.4. Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝
հայերեն՝ «ԱյԴի Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
անգլերեն՝ “ID Bank” Closed Joint Stock Company
ռուսերեն՝ Закрытое Акционерное Общество «АйДи Банк»

1.5. Բանկի կրճատ անվանումն է՝
հայերեն՝ «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ
անգլերեն՝ “ID Bank” CJSC
ռուսերեն՝ ЗАО «АйДи Банк»

1.6. Բանկի իրավաբանական, գտնվելու և փոստային հասցեն է՝
Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Վարդանանց փող. 13:

2. Բանկի իրավական կարգավիճակը

2.1. Բանկը շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է:

2.2. Բանկը համարվում է ստեղծված և ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից և իրավունք ունի իրականացնել բանկային գործունեություն և օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնություններ՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից բանկային գործունեության լիցենզիա ստանալու պահից:

2.3. Բանկն ունի բաժնետերերի գույքից առանձնացված և սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույք, ինքնուրույն հաշվեկշիռ, իր անվամբ և խորհրդանիշով կլոր կնիք, անկյունային դրոշմակնիք, ձևաթղթեր, համարային կնիքներ Բանկի գլխամասի և տարածքային ստորաբաժանումների համար:

2.4. Բանկն իրավունք ունի իր անունից կնքել պայմանագրեր, ձեռք բերել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարաններում հանդես գալ որպես հայցվոր և պատասխանող:

2.5. Բանկն իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ամբողջ գույքով, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

2.6. Բանկը պատասխանատու չէ իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար:

Բանկի բաժնետերերը պատասխանատու չեն Բանկի պարտավորությունների համար և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի արժեքի սահմաններում կրում են Բանկի գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

Բանկի բաժնետերերը, ղեկավարները և այլ անձինք օրենքով նախատեսված դեպքերում Բանկի առջև կարող են կրել պատասխանատվություն իրենց գործողությունների կամ անգործության համար:

2.7. Բանկն ունի է ՀՀ օրենսդրությամբ Բանկին վերապահված իրավունքներ և կրում է պարտականություններ, անկախ դրանք սույն կանոնադրությամբ նախատեսված լինելու փաստից:

2.8. Բանկը ինքնուրույն է իրականացնում իր հիմնական միջոցների տիրապետումը, օգտագործումը և տնօրինումը, այդ թվում՝ գույքի վերագնահատումը:

2.9. Բանկը երաշխավորում է իր հաճախորդների բանկային գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների պահպանումը «Բանկային գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

3. Բանկի կողմից իրականացվող ֆինանսական գործառնությունները և այլ գործարքները

3.1. Բանկը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կարող է իրականացնել հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները.

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում՝ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ (վարկային նամակներ),

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ և (կամ) այլ կերպ սպասարկել հաճախորդների հաշիվները,

զ) թողարկել, գնել (զեղչել), վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, կատարել նման այլ գործառնություններ,

է) իրականացնել (ինվեստիցիոն) ներդրումային և բաժանորդագրական գործունեություն,

է.1) իրականացնել ներդրումային ֆոնդի (ներառյալ կենսաթոշակային ֆոնդի) պահառության գործունեությունը,

ը) մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց արժեթղթերն ու ներդրումները (հավատարմագրային (լիազորագրային) կառավարում),

թ) գնել, վաճառել և կառավարել բանկային ոսկի և ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամ,

ժ) գնել և վաճառել (փոխանակել) արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

- ժա) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ),
- ժբ) ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր, փաստաթղթեր և այլ արժեքներ,
- ժգ) մատուցել ֆինանսական և ինվեստիցիոն խորհրդատվություն,
- ժդ) ստեղծել և սպասարկել հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգ, իրականացնել պարտքերի ետ ստացման գործունեություն,
- ժե) իրացնել ապահովագրական վկայագրեր և (կամ) պայմանագրեր, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնել ապահովագրական գործակալի գործառնություններ,
- ժզ) իրականացնել «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվի օպերատորի գործառույթներ:

3.2. Բանկը կարող է ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ Բանկին իրականացնելու «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով ուղղակիորեն չնախատեսված այլ գործունեություն կամ գործառնություններ, եթե դրանք բխում են կամ սերտորեն կապված են բանկային գործունեության կամ սույն կանոնադրության 3.1. կետով նախատեսված գործառնությունների հետ:

3.3. Բանկը «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում և կարգով իրավունք ունի իրականացնել արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված գործունեություն (բրոքերային, դիլերային, հավատարմագրային կառավարման, պահառուական և այլն): Բանկն իրականացնում է մասնագիտացված գործունեություն պետական արժեթղթերի շուկայում՝ մասնակցելով պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման գործընթացում (դիլերային, գործակալական, պահառուական գործունեություն):

3.4. Բանկը կարող է կնքել քաղաքացիաիրավական ցանկացած գործարք, որն անհրաժեշտ կամ նպատակահարմար է իրեն օրենքով թույլատրված գործունեությունն իրականացնելու համար:

3.5. Բանկը սույն կանոնադրությամբ նշված ֆինանսական գործառնությունները կատարում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3.6. Բանկն ինքն է որոշում ներգրավվող ավանդների, տրամադրվող վարկերի, իր կողմից թողարկված արժեթղթերի տոկոսադրույքները և իր կողմից մատուցվող այլ ծառայությունների դիմաց գանձվող միջնորդավճարների չափը:

3.7. Բանկի և հաճախորդի միջև հարաբերությունները կրում են պայմանագրային բնույթ: Բանկը սահմանում է իր գործունեության այնպիսի կանոններ, որպեսզի բացառվի շահերի բախումը, մասնավորապես՝

ա) մեկ հաճախորդի նկատմամբ Բանկի ստանձնած պարտավորությունները չհակասեն մեկ այլ հաճախորդի նկատմամբ նրա ստանձնած պարտավորություններին:

բ) Բանկի ղեկավարների և աշխատակիցների շահերը չհակասեն Բանկի հաճախորդի նկատմամբ Բանկի ստանձնած պարտավորություններին:

3.8. Բանկն այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն կարող է ձեռք բերել՝ պահպանելով ՀՀ օրենսդրության պահանջները, իսկ անհրաժեշտության դեպքում ստանալով համապատասխան թույլտվություն:

3.9. Բանկն իրավունք ունի թղթակցային հաշիվներ բացել այլ բանկերում, այդ թվում՝ օտարերկրյա:

3.10. Բանկն օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կարող է իրականացնել պետական բյուջեի դրամարկղային սպասարկման գործառնությունները:

4. Բանկի մասնաճյուղերը, ներկայացուցչությունները և հիմնարկները

4.1. Բանկը ՀՀ տարածքում և նրա տարածքից դուրս կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

4.2. Բանկի խորհուրդը ստեղծում է Բանկի տարածքային ստորաբաժանումներն ու հաստատում դրանց կանոնադրությունները՝ Բանկի կանոնադրության սահմաններում դրանց տալով համապատասխան լիազորություններ:

4.3. Բանկի մասնաճյուղը Բանկի իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող և Բանկի գտնվելու վայրից դուրս գտնվող առանձնացված ստորաբաժանում է, որը գործում է Բանկի կողմից տրված լիազորությունների սահմաններում և նրա անունից բանկային գործունեություն և (կամ) «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված ֆինանսական գործառնություններ է իրականացնում ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:

4.4. Բանկի ներկայացուցչությունը Բանկի իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող և Բանկի գտնվելու վայրից դուրս գտնվող առանձնացված ստորաբաժանում է, որը ներկայացնում է Բանկը, ուսումնասիրում է շուկան, Բանկի անունից կնքում է պայմանագրեր, իրականացնում է համանման այլ գործառնություններ:

Ներկայացուցչությունն իրավունք չունի իրականացնել բանկային գործունեություն և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնություններ:

4.5. Բանկը ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և ժամկետով կարող է ժամանակավորապես դադարեցնել ստորաբաժանումների գործունեությունը:

4.6. Մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գույքը հաշվառվում է ինչպես Բանկի հաշվեկշռում:

4.7. Բանկը կարող է հիմնել նաև հիմնարկներ, որոնք կառավարչական, սոցիալ-մշակութային, կրթական կամ ոչ առևտրային բնույթի այլ գործունեություն իրականացնելու համար Բանկի ստեղծած իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող կազմակերպություններ են: Բանկի հիմնարկ ստեղծելու մասին որոշումն ընդունում է Բանկի խորհուրդը:

4.8. Բանկի մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ստեղծումը, գրանցումը և լուծարումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

5. Բանկի բաժնետոմսերը

5.1. Բանկի բաժնետոմսերը բաժնետերերի միջև տեղաբաշխվում են փակ բաժանորդագրության ձևով:

5.2. Թողարկված բաժնետոմսերի տեղաբաշխման գինը դրանց անվանական արժեքն է կամ Բանկի խորհրդի կողմից որոշվող շուկայական արժեքը: Շուկայական արժեքը որոշվում է օրենքով սահմանված կարգով: Բանկի բաժնետոմսերը ոչ փաստաթղթային են:

5.3. Բաժնետոմսերի ձեռքբերման դիմաց, որպես վճարման միջոց, օգտագործվում է միայն ՀՀ դրամը:

5.4. Բանկի մեկ սովորական բաժնետոմսը տվյալ բաժնետիրոջը տալիս է ընդհանուր ժողովում մեկ ձայնի իրավունք:

5.5. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում մեկ բաժնետիրոջը պատկանող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի քանակը չի սահմանափակվում:

5.6. Բանկը կարող է օրենքով սահմանված կարգով թողարկել և տեղաբաշխել հասարակ (սովորական), ինչպես նաև մեկ կամ մի քանի տեսակի արտոնյալ բաժնետոմսեր:

5.7. Բանկի բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ մասնագիտացված կազմակերպության կողմից:

6. Բանկի պարտատոմսերը և այլ արժեթղթերը

6.1. Բանկը կարող է օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով թողարկել պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր:

6.2. Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի թողարկումը կատարվում է Բանկի խորհրդի որոշմամբ: Պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ պետք է սահմանվեն դրանց մարման ձևը, ժամկետները և պայմանները:

Պարտատոմսերը պետք է ունենան անվանական արժեք: Բանկի թողարկած բոլոր ապահովված պարտատոմսերի անվանական արժեքների գումարը չպետք է գերազանցի կանոնադրական հիմնադրամը կամ այն ապահովման գումարը, որը տրամադրված է Բանկի պարտատոմսեր թողարկելու նպատակով:

6.3. Պարտատոմսեր կարող է թողարկվել միայն Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի լրիվ վճարումից հետո: Բանկը կարող է թողարկել փոխարկվող պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր, որոնք տալիս են Բանկի պարտատոմսերը և այլ արժեթղթերը բաժնետոմսերի փոխարկման կամ բաժնետոմսերի արտոնյալ ձեռքբերման իրավունք: Ընդ որում, Բանկն իրավունք չունի տեղաբաշխել փոխարկվող պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր, եթե ըստ տեսակների և դասերի հայտարարված բաժնետոմսերի քանակը պակաս է նշված տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի այն քանակից, որոնք անհրաժեշտ են փոխարկվող պարտատոմսերը և այլ արժեթղթերը Բանկի բաժնետոմսերի փոխարկելու հնարավորությունն ապահովելու համար:

Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի փոխարկումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցություն ձեռք բերելու սահմանափակումները:

6.4. Բանկը կարող է թողարկել միաժամանակյա, ինչպես նաև տարաժամկետ (Բանկի կողմից սահմանված ժամկետային հաջորդականությամբ) մարման ժամկետով պարտատոմսեր: Պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի թողարկման որոշմամբ սահմանվում են տվյալ պարտատոմսերի կամ այլ արժեթղթերի տեսակները և դասերը, դրանց սեփականատերերի իրավունքներն ու պարտականությունները, ինչպես նաև օրենքով պահանջվող այլ տեղեկություններ:

6.5. Բանկի անվանական պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրը վարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ մասնագիտացված կազմակերպության կողմից:

7. Բանկի բաժնետերերը

7.1. Բանկի բաժնետերեր կարող են լինել ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք՝ օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

7.2. ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները Բանկի բաժնետեր կարող են լինել օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: Բանկի բաժնետեր չեն կարող լինել կուսակցությունները և արհեստակցական միությունները:

7.3. Բանկի յուրաքանչյուր սովորական բաժնետոմս իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը տալիս է միևնույն իրավունքները:

7.4. Բանկին պարտադիր ցուցում տալու իրավունք կամ Բանկի գործունեությունը օրենքով չարգելված այլ կերպ կանխորոշելու հնարավորություն ունեցող բաժնետերը Բանկի անվճարունակության դեպքում Բանկի պարտավորությունների համար կրում է լրացուցիչ (սուբսիդիար) պատասխանատվություն, եթե նշված իրավունքը կամ հնարավորությունն ունեցող բաժնետերը դրանք իրագործելիս նախօրոք իմացել է, որ դրա հետևանքով Բանկը կհայտնվի օրենքով սահմանված անվճարունակության վիճակում, այդ թվում կսպառի հիմնական կապիտալի զգալի մասը:

7.5. Ընդհանուր ժողովում ձայնի իրավունքից օգտվում են միայն լրիվ վճարված սովորական բաժնետոմսի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը:

7.6. Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերը իրավունք ունի՝

7.6.1. անձամբ կամ ներկայացուցչի միջոցով մասնակցել Բանկի կառավարմանը, այդ թվում՝ մասնակցել ընդհանուր ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը վերապահված բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով, ըստ իր բաժնետոմսերի քանակի,

7.6.2. ստանալ շահութաբաժիններ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից,

7.6.3. օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում և կարգով ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն,

7.6.4. իր գրավոր դիմումի համաձայն ծանոթանալ Բանկի ֆինանսական և այլ հաշվետվություններին և օրենքով սահմանված այլ տեղեկատվությանը,

7.6.5. ընդհանուր ժողովում հանդես գալ առաջարկություններով, ընդհանուր ժողովի օրակարգի վերաբերյալ ներկայացնել առաջարկություններ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով,

7.6.6. ընդհանուր ժողովում քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով,

7.6.7. դիմել դատարան՝ ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,

7.6.8. Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի իրեն հասանելիք մասը,

7.6.9. առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից թողարկվող և տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը և այլ արժեթղթերը, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ,

7.6.10. անվճար ստանալ Բանկի վերջին տարեկան հաշվետվության և արտաքին աուդիտի եզրակացության պատճենները,

7.6.11. Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 2%-ին և ավելին տիրապետող յուրաքանչյուր բաժնետիրոջ գրավոր (բաժնետերերի) պահանջով Բանկը նրան պետք է անվճար տրամադրի «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 4-րդ մասի ա-է ենթակետերով նախատեսված տեղեկատվությունը: Ընդ որում, նշված տեղեկությունները տրամադրվում են Բանկի բաժնետերերին երկու բանկային օրվա ընթացքում վերջիններիս գրավոր դիմումի հիման վրա,

7.6.12. ունենալ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

7.7. Բանկի բաժնետերերը պարտավոր են՝

7.7.1. պահպանել սույն կանոնադրության պահանջները և կատարել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումները,

7.7.2. բաժնետոմսերի թողարկման որոշմամբ սահմանված ժամկետներում լրիվ վճարել իրենց բաժնետոմսերի արժեքը,

7.7.3. չհրապարակել Բանկի գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք ներկայացնող տեղեկություններ,

7.7.4. սույն կանոնադրության 7.7. կետի 7.7.4. ենթակետի համաձայն ստացված տեղեկությունները չփոխանցել այլ անձանց, դրանք չօգտագործել Բանկի գործարար համբավը արատավորելու, Բանկի բաժնետերերի կամ հաճախորդների իրավունքներն ու օրինական շահերը խախտելու կամ նմանատիպ այլ նպատակներով:

Հակառակ դեպքում Բանկի բաժնետերերը կրում են պատասխանատվություն ՀՀ օրենքներով և նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով,

7.7.5. Բանկի խորհրդին բացահայտել փոխկապակցված անձանց և շահագրգիռ գործարքների առկայության մասին տեղեկատվություն:

7.7.6. Բանկի բաժնետերերը կարող են կրել նաև ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ պարտավորություններ:

8. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը

8.1. Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամը կազմվում է Բանկի բաժնետերերի կողմից ձեռք բերած բաժնետոմսերի անվանական արժեքից: Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը պարտատերերի շահերը երաշխավորող Բանկի գույքի նվազագույն չափն է, որը համալրվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով:

8.2. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը կազմում է 33,971,850,000 (երեսուներեք միլիարդ ինը հարյուր յոթանասունմեկ միլիոն ութ հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամ, բաղկացած է 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 679,437 (վեց հարյուր յոթանասունինը հազար չորս հարյուր երեսունյոթ) հատ սովորական բաժնետոմսից:

8.3. Բանկը կարող է ավելացնել իր կանոնադրական հիմնադրամի չափը՝ ընդհանուր ժողովի կողմից սահմանված քանակով, յուրաքանչյուրը՝ 50 000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով լրացուցիչ սովորական բաժնետոմսեր թողարկելով:

9. Կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցումը

9.1. Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցումն գործունեության ընթացքում՝ դրա հաշվին շահութաբաժիններ բաշխելու կամ այլ ձևերով արգելվում է, բացառությամբ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով և սույն կանոնադրության 9.2 կետով նախատեսված դեպքերի:

9.2. Բանկի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն Բանկից պահանջելու մասնակցության հետգնման գնի որոշում և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի հետգնում, եթե՝

ա) որոշում է ընդունվել Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու մասին (այն դեպքերում, երբ գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից), և տվյալ բաժնետերերը քվեարկել են Բանկի վերակազմակերպման, նախապատվության իրավունքի կասեցման կամ խոշոր գործարք կնքելու դեմ կամ այդ հարցերով քվեարկությանը չեն մասնակցել,

բ) կանոնադրության մեջ լրացումներ կամ փոփոխություններ են կատարվել, կամ հաստատվել է կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ, որի հետևանքով սահմանափակվել են նշված բաժնետերերի իրավունքները, և նրանք դեմ են քվեարկել կամ քվեարկությանը չեն մասնակցել:

9.3. Բանկից իրենց մասնակցության հետգնման պահանջի իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա, այն ընդհանուր ժողովին՝ մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ, որի օրակարգը պարունակում է հարցեր, որոնց ընդունումը հանգեցրել է բաժնետերերի իրավունքների՝ սույն կանոնադրության 9.2 կետով նշված սահմանափակումներին:

9.4. Բանկի կողմից մասնակցության հետգնումը կատարվում է դրա շուկայական արժեքով, որը որոշվում է առանց մասնակցության գնահատման և հետգնման պահանջի իրավունք տվող Բանկի գործողությունների հետևանքով առաջացող փոփոխությունները հաշվի առնելու:

9.5. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցում թույլատրվում է նաև «Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված դեպքում:

9.6. Մասնակցության հետգնման համար անհրաժեշտ է ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի համաձայնությունը:

9.7. Բանկը պարտավոր է տեղեկացնել բաժնետերերին՝ նրանց պատկանող բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի և իրականացման կարգի մասին:

Ընդհանուր ժողովի մասին ծանուցումը, որի օրակարգում ընդգրկված են հարցեր, որոնց վերաբերյալ քվեարկությունը կարող է օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հանգեցնել բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացմանը (9.2 կետ), պետք է պարունակի սույն կետում

նշված տեղեկությունները: Ծանուցումը պետք է պարունակի նաև տեղեկություններ բաժնետոմսերի հետգնման գնի մասին:

Նշված ընդհանուր ժողովի որոշումների ընդունման պահից 7-օրյա ժամկետում, Բանկը պարտավոր է ծանուցել բաժնետոմսերի հետգնման իրավունք ունեցող բաժնետերերին նրանց մոտ Բանկից բաժնետոմսերի հետգնման պահանջի իրավունքի առաջացման և հետգնման կարգի մասին:

Բաժնետիրոջ՝ իրեն պատկանող բաժնետոմսերը հետ գնելու մասին գրավոր պահանջը, որը պարունակում է տեղեկություններ հետգնման ներկայացված բաժնետոմսերի քանակի և բաժնետիրոջ բնակության (գտնվելու) վայրի մասին, ներկայացվում է Բանկ՝ ընդհանուր ժողովի կողմից համապատասխան որոշումների ընդունման պահից ոչ ուշ, քան 45 օրվա ընթացքում:

Սույն կետում սահմանված ժամկետի ավարտից հետո Բանկը պարտավոր է 30 օրվա ընթացքում հետ գնել բաժնետոմսերը հետգնման գրավոր պահանջ ներկայացրած բաժնետերերից:

Բաժնետոմսերի հետգնումն իրականացվում է սույն կետում նշված ծանուցման մեջ սահմանված գնով:

Բաժնետոմսերի հետգնմանն ուղղվող միջոցների գումարը չի կարող գերազանցել Բանկի զուտ ակտիվների արժեքի տասը տոկոսը: Զուտ ակտիվների արժեքը սահմանվում է սույն կանոնադրության 9.2 կետի «ա» և «բ» ենթակետերում նշված որոշումների ընդունման պահի դրությամբ:

Եթե բաժնետերերի պահանջով հետգնման ենթակա բաժնետոմսերի գումարային արժեքը գերազանցում է այն գումարը, որը Բանկը կարող է տրամադրել բաժնետոմսերի հետգնման համար, ապա բաժնետոմսերը հետ են գնվում բաժնետերերի ներկայացված պահանջներին համամասնորեն:

Եթե բաժնետերը համաձայն չէ հետգնման գնի հետ, ապա նա իրավունք ունի բաժնետոմսերի վերագնահատման պահանջով դիմել դատարան՝ Բանկի կողմից բաժնետերերին վճարումը կատարելու սահմանված օրից 3 ամսվա ընթացքում:

Սույն կանոնադրության 9.2. կետով սահմանված հիմքերով հետ գնված բաժնետոմսերն անցնում են Բանկի տնօրինմանը:

Նշված բաժնետոմսերը չեն տալիս ձայնի իրավունք, հաշվի չեն առնվում ձայների հաշվարկման ժամանակ, և դրանցով շահութաբաժիններ չեն հաշվարկվում: Դրանք ենթակա են տեղաբաշխման մեկ տարվա ընթացքում: Հակառակ դեպքում ընդհանուր ժողովը պարտավոր է որոշում ընդունել նշված բաժնետոմսերի մարման միջոցով կանոնադրական հիմնադրամի չափի նվազեցման մասին:

9.8. Բանկի կողմից իր բաժնետոմսերը հետ գնելու դեպքում կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցման կամ տվյալ բաժնետոմսերի իրացման մասին որոշումն ընդունվում է ընդհանուր ժողովի կողմից, դրան մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4 –ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

10. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը

10.1. Բանկը կարող է ավելացնել իր կանոնադրական հիմնադրամը Բանկի բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով:

10.2. Բանկն իրավունք չունի անցկացնել իր թողարկած բաժնետոմսերի բաց բաժանորդագրություն կամ անսահմանափակ թվով անձանց այլ կերպ առաջարկել ձեռք բերել դրանք:

10.3. Եթե նախկինում տեղաբաշխված բաժնետոմսերի արժեքի գումարը լրիվ վճարված չէ, ապա Բանկը կանոնադրական հիմնադրամը չի կարող մեծացնել ֆինանսական միջոցների ներգրավման հաշվին:

10.4. Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման մասին որոշմամբ պետք է սահմանվեն՝

ա) լրացուցիչ տեղաբաշխվող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի քանակը,

բ) լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ժամկետները և պայմանները, այդ թվում՝ տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի արժեքը,

գ) օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ տվյալներ:

10.5. Բանկն իր գործունեության ֆինանսական արդյունքներն ամփոփելուց հետո կարող է տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման միջոցով ավելացնել կանոնադրական հիմնադրամը՝

ա) շահույթի մի մասը փոխանցելով կանոնադրական հիմնադրամ,

բ) Բանկի զուտ ակտիվների (սեփական կապիտալի) արժեքից կանոնադրական հիմնադրամի, գլխավոր պահուստի և արտոնյալ բաժնետոմսերի (դրանց առկայության դեպքում) լուծարային ու անվանական արժեքների տարբերության ընդհանուր գումարը գերազանցող մասը լրիվ կամ մասնակի փոխանցելով կանոնադրական հիմնադրամ:

10.6. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը մեծացնելու միջոցով Բանկը չի կարող ավելացնել կանոնադրական հիմնադրամն ավելի, քան ընդհանուր ժողովի հաստատած վերջին հաշվեկշռում կամ վերջին աուդիտի արդյունքներով սահմանված զուտ ակտիվների արժեքն է:

10.7. Մեկ տարուց ոչ պակաս ժամկետում բաժնետոմսերի հավաստագիրը փոխանակելու նպատակով կամ համապատասխան գրառում կատարելու համար չդիմելու դեպքում հավաստագրերը համարվում են անվավեր:

11. Բանկի պահուստային հիմնադրամը (գլխավոր պահուստը) և այլ հիմնադրամները

11.1. Բանկում ստեղծվում է պահուստային հիմնադրամ՝ ոչ պակաս կանոնադրական հիմնադրամի 15 տոկոսից:

Եթե պահուստային հիմնադրամը կազմում է կանոնադրությամբ սահմանված չափից ավելի փոքր մեծություն, ապա հատկացումներն այդ հիմնադրամին կատարվում են շահույթից 5 տոկոսի չափով:

11.2. Պահուստային հիմնադրամը օգտագործվում է Բանկի կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Բանկի շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային հիմնադրամն օգտագործվում է Բանկի խորհրդի որոշմամբ:

11.3. Պահուստային հիմնադրամը ձևավորվում է օրենքով սահմանված կարգով Բանկի շահույթից տարեկան մասհանումների միջոցով՝ մինչև սահմանված չափերին հասնելը:

11.4. Բանկն օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է ստեղծել նաև այլ հիմնադրամներ:

11.5. Հիմնադրամների ձևավորումը, դրանց հատկացումների կարգը և չափերը որոշվում են Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից, իսկ դրանց օգտագործումը կատարվում է Բանկի խորհրդի որոշմամբ:

12. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցություն ձեռք բերելը և դրա սահմանափակումները

12.1. Բանկի բաժնետերերը օրենքներով և սույն կետով սահմանված կարգով ցանկացած ժամանակ կարող են օտարել իրենց պատկանող բաժնետոմսերը:

Բաժնետիրոջ կողմից բաժնետոմսերի օտարումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում այլ մասնակցություն ձեռք բերելու սահմանափակումները:

Բանկի բաժնետերն ունի այլ բաժնետերերի կողմից վաճառվող բաժնետոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք իրեն պատկանող բաժնետոմսերին համամասնորեն:

Բաժնետերն իր բաժնետոմսերն օտարելու իր մտադրության մասին գրավոր ձևով հայտնում է Բանկի վարչության նախագահին: Վարչության նախագահը պարտավոր է գրությունը Բանկ մուտքագրվելու պահից 5-օրյա ժամկետում տեղեկացնել Բանկի մյուս բաժնետերերին սույն կանոնադրությամբ ընդհանուր ժողովի գումարման համար սահմանված ծանուցման կարգով: Բաժնետերերի կողմից առաջարկվող բաժնետոմսերը գնելու նախապատվության իրավունքի ժամկետը սահմանվում է 30 օր:

Եթե սույն կետով սահմանված ժամկետում բաժնետերերից ոչ մեկը չի օգտվում նախապատվության իր իրավունքից, ապա բաժնետոմսերը կարող են օտարվել երրորդ անձանց:

Բանկի բաժնետոմսի օտարումը երրորդ անձանց կարող է կատարվել միայն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Բանկի կողմից փակ բաժանորդագրության կարգով տեղաբաշխվող բաժնետոմսեր կարող են ձեռք բերել նաև Բանկի մասնակից չհանդիսացող անձինք:

Բանկի բաժնետերերը (հասարակ բաժնետոմսերի սեփականատերերը) Բանկի կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք ունեն, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Նշված նախապատվության իրավունքը բաժնետերերն իրականացնում են համապատասխան տեղաբաշխման մասին իրենց ծանուցելու պահից 10 օրվա ընթացքում:

Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերեր հանդիսացող բաժնետերերը պետք է ընդհանուր ժողովի գումարման մասին սահմանված կարգով Բանկի դրամական վճարման ենթակա քվեարկող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխումն սկսվելու օրվանից առնվազն 30 օր առաջ ծանուցվեն նախապատվության իրավունքի՝ իրենց կողմից իրականացման հնարավորության մասին:

Ծանուցումը պետք է տեղեկություններ պարունակի՝

ա) տեղաբաշխվող քվեարկող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի քանակի մասին,

բ) տեղաբաշխվող քվեարկող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխման գնի (այդ թվում՝ տեղաբաշխվող քվեարկող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի համար տեղաբաշխման գնի) մասին,

գ) ընկերության բաժնետերերի կողմից նախապատվության իրավունքով ձեռք բերվող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի քանակի որոշման կարգի, ինչպես նաև այդ իրավունքի իրականացման կարգի և ժամկետների մասին,

դ) ձեռք բերվող բաժնետոմսերի տեսակների ու դասերի մասին:

Բաժնետերն իրավունք ունի իրականացնել իր նախապատվության իրավունքը լրիվ ծավալով կամ մասնակիորեն՝ քվեարկող բաժնետոմսերի կամ քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկող արժեթղթերի ձեռքբերման մասին Բանկին գրավոր ծանուցում ուղարկելու միջոցով, որը պետք է բովանդակի՝

ա) բաժնետիրոջ լրիվ ֆիրմային անվանումը (ֆիզիկական անձի համար՝ անունը), պետական գրանցման տվյալները (անձնագրային տվյալները), գտնվելու (բնակության) վայրը,

բ) ձեռք բերվող բաժնետոմսերի և (կամ) արժեթղթերի քանակը,

գ) բաժնետոմսերի և (կամ) արժեթղթերի դիմաց վճարման մասին փաստաթուղթը:

Ծանուցումը պետք է ներկայացվի Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի և քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխումն սկսելու օրվանից ոչ ուշ, քան մեկ օր առաջ:

12.2. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի բաժնետոմսերը անցնում են Բանկի բաժնետեր իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին և բաժնետեր քաղաքացիների ժառանգներին:

12.3. Անձը կամ փոխկապակցված անձինք մեկ կամ մի քանի գործարքների հետևանքով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում կարող են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերել միայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությամբ:

12.4. Առանց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնության, Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նշանակալից մասնակցություն ձեռքբերման պայմանագիրն առջին է:

13. Բանկի շահույթի բաշխումը

13.1. Իր գործունեության արդյունքում Բանկի ստացած շահույթը ՀՀ օրենսդրության համաձայն ենթակա է հարկման:

13.2. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հարկերը և մյուս պարտադիր վճարումները կատարելուց հետո ձևավորվում է Բանկի տրամադրության տակ մնացած զուտ շահույթը, որի բաշխումն իրականացվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված գլխավոր պահուստի և այլ ֆոնդերի համալրման և շահաբաժինների վճարման նպատակով:

13.3. Բանկն իրավունք ունի որոշում ընդունելու (հայտարարելու) իր բաժնետերերին եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ:

13.4. Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամսյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Բանկի խորհուրդը:

Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված շահութաբաժնի 50 տոկոսը:

13.5. Տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ խորհրդի առաջարկությամբ:

Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:

13.6. Եթե ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափին հավասար, ապա տարեկան շահութաբաժիններ չեն վճարվում: Եթե ընդհանուր ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից ավելի, ապա տարեկան շահութաբաժինները վճարվում են սահմանված տարեկան շահութաբաժնի և տվյալ տարում արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարի տարբերությամբ:

13.7. Ընդհանուր ժողովը իրավունք ունի որոշում ընդունելու շահութաբաժիններ չվճարելու մասին:

13.8. Տարեկան շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է ընդհանուր ժողովի՝ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է խորհրդի՝ միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ, բայց ոչ շուտ, քան տվյալ որոշման ընդունումից 30 օր հետո: Եթե այլ բան նախատեսված չէ Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, հայտարարված տարեկան շահութաբաժինները Բանկի կողմից պետք է վճարվեն Ընդհանուր ժողովի կողմից շահույթի բաշխման համապատասխան որոշումը կայացնելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

13.9. Շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար խորհուրդը կազմում է շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակ, որում պետք է ընդգրկվեն՝

ա) միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են Բանկի մասնակիցների ռեեստրում՝ խորհրդի միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման օրվանից առնվազն 10 օր առաջ:

բ) տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում Բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են Բանկի մասնակիցների ռեեստրում Բանկի մասնակիցների տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ:

13.10. Բանկի բաժնետերերին շահութաբաժիններ բաշխելն արգելվում է, եթե այդ պահին Բանկի կրած կորուստները (վնասները) հավասար են կամ գերազանցում են Բանկում առկա չբաշխված զուտ շահույթի գումարին:

13.11. Շահույթի բաշխումը կատարվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

14. Բանկի կառավարման մարմինները

14.1. Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

ա) Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով),

- բ) Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- գ) Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն),
- դ) Բանկի վարչության նախագահը (այսուհետ՝ Վարչության նախագահ),

Ընդ որում, Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության նախագահը՝ Բանկի Վարչության հետ համատեղ:

Բացի վերը նշված կառավարման մարմիններից, Բանկն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտի ստորաբաժանում:

15. Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը

15.1. Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է:

15.2. Բանկը պարտավոր է ամեն տարի գումարել բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողով: Տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարվում է ֆինանսական տարվա ավարտից հետո չորս ամսվա ընթացքում:

15.3. Ընդհանուր ժողովը գումարվում է բաժնետերերի համատեղ նիստի, հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) կամ հեռախոսակապի միջոցով: Տարեկան ընդհանուր ժողովը չի կարող անցկացվել հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով:

Սույն կանոնադրության 15.26 կետի «բ» և «գ» ենթակետերում նշված հարցերից յուրաքանչյուրի վերաբերյալ որոշմանը (դրա ցանկացած փոփոխությանը) բաժնետերերը կարող են տալ իրենց հաստատումը գրավոր ձևով կամ Ընդհանուր ժողովում այդ նպատակով իրենց լիազորված ներկայացուցիչների միջոցով:

15.4. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովները կարող են լինել հերթական կամ արտահերթ:

15.5. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման ընթացքում Բանկի Խորհուրդը որոշում է ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, տեղը և ժամանակը, ժողովի օրակարգը, ժողովի մասնակիցների ցուցակի կազմման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժողովի նախապատրաստման ընթացքում բաժնետերերին տրամադրվող տեղեկությունների և նյութերի ցուցակը, ծանուցման ձևը, քվեաթերթիկների ձևը և բովանդակությունը, եթե քվեարկությունները կատարվելու են քվեաթերթիկներով:

15.6. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն.

ա) Բանկի հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող ձայների քանակով, ինչպես նաև անվանատերերը, եթե նրանք ներկայացնում են իրենց կողմից ներկայացվող Բանկի բաժնետերերի անվանումները և նրանց պատկանող բաժնետոմսերի քանակը հիմնավորող փաստաթղթեր,

բ) Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված արտոնյալ բաժնետոմսեր տեղաբաշխված լինելու դեպքերում՝ Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև այդ բաժնետոմսերի անվանատերերը, եթե նրանք ներկայացնում են իրենց կողմից ներկայացվող բաժնետերերի անվանումները և նրանց պատկանող բաժնետոմսերի քանակը հիմնավորող փաստաթղթեր,

գ) Բանկի բաժնետեր չհանդիսացող խորհրդի անդամները և Վարչությունը՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով,

- դ) Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման անդամները՝ որպես դիտորդ,
- ե) Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձը՝ որպես դիտորդ (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ընդհանուր ժողովի օրակարգի հարցերում),
- զ) ՀՀ Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները՝ որպես դիտորդ,
- է) Բանկի այլ աշխատակիցները՝ իրենց կողմից Ընդհանուր ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերը զեկուցելու դեպքում,
- ը) տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ որպես դիտորդ,
- թ) Ընդհանուր ժողովի օրակարգում ընդգրկված որոշակի հարցերի վերաբերյալ մասնագիտական գիտելիքներին տիրապետող անձինք:

15.7. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը պետք է միաժամանակ բավարարեն հետեյալ երկու պահանջները.

- ա) այն չպետք է նախորդի ընդհանուր ժողով գումարելու մասին որոշումն ընդունելու օրվան,
- բ) ցուցակը կազմելու օրվա եւ ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվա միջեւ ընկած ժամանակահատվածը չի կարող 45 օրից ավելի լինել:

Եթե Ընդհանուր ժողովը գումարվում է հեռակա քվեարկությամբ, ապա դրան մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը սահմանվում է Ընդհանուր ժողովի գումարումից առնվազն 35 օր առաջ:

15.8. Բանկը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին ՀՀ Կենտրոնական բանկին ծանուցում է դրա անցկացումից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ:

15.9. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմելու համար բաժնետոմսերի անվանատերը պարտավոր է ցուցակը կազմելու տարով, ամսով, ամսաթվով տվյալներ տրամադրել այն անձանց մասին, որոնց շահերը ներկայացնելու նպատակով նա տնօրինում է բաժնետոմսերը:

15.10. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը պետք է տվյալներ պարունակի Բանկի յուրաքանչյուր բաժնետիրոջ անվան (անվանման), գտնվելու (բնակության) վայրի և Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում նրան պատկանող մասնակցության մասին:

15.11. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը պետք է տրամադրվի ծանոթացման նպատակով Բանկի այն բաժնետերերին, որոնք գրանցված են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում:

Նշված ցուցակը տրամադրվում է ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետիրոջը սույն կանոնադրության 15.14 կետում նշված ծանուցման հետ միաժամանակ:

Բանկի բաժնետիրոջ պահանջով Բանկը պարտավոր է նրան տրամադրել տեղեկանք՝ Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակում նրա ընդգրկման մասին:

Նշված տեղեկանքը տրամադրվում է Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետիրոջը վերջինիս գրավոր դիմումի հիման վրա՝ երկօրյա ժամկետում:

15.12. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակում փոփոխություններ կարող են կատարվել միայն ցուցակը կազմելու ընթացքում թույլ տրված սխալներն ուղղելու կամ դրանում չընդգրկված Բանկի բաժնետերերի խախտված իրավունքները և օրինական շահերը վերականգնելու նպատակով:

15.13. Բանկը տարեկան ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին իր բաժնետերերին ծանուցում է ընդհանուր ժողովի գումարման օրվանից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ:

Արտահերթ ընդհանուր ժողովի անցկացման մասին Բանկն իր բաժնետերերին ծանուցում է դրա գումարման օրվանից ոչ ուշ, քան 10 օր առաջ:

15.14. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետիրոջ ծանուցումն իրականացվում է պատվիրված նամակներ ուղարկելու կամ առձեռն հանձնելու կամ էլեկտրոնային փոստի հասցեով ծանուցելու միջոցով:

15.15. Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը օրենքով սահմանված ժամկետում հրապարակվում է ինտերնետում՝ Բանկի կայքէջում և մամուլում:

15.16. Ընդհանուր ժողովի մասին ծանուցումը պետք է պարունակի՝

ա) Բանկի ֆիրմային անվանումն ու գտնվելու վայրը,

բ) Ընդհանուր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը,

գ) Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը,

դ) Ընդհանուր ժողովի օրակարգում ընդգրկված հարցերը,

ե) բաժնետերերի ծանոթանալու կարգը Ընդհանուր ժողովում քննարկվող հարցերին վերաբերող տեղեկություններին և նյութերին, որոնք պետք է ներկայացվեն բաժնետերերին Ընդհանուր ժողովը նախապատրաստելու ընթացքում:

15.17. Եթե Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում գրանցված անձը բաժնետոմսերի անվանատերն է, ապա Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցումն ուղարկվում է նրան: Վերջինս պարտավոր է ծանուցումն ուղարկել այն անձանց, որոնց շահերը նա ներկայացնում է օրենքով, այլ իրավական ակտերով կամ նրա և այդ անձանց միջև կնքված պայմանագրով սահմանված ժամկետներում:

15.18. Բանկի բաժնետերը, որը ձայնի իրավունք ունեցող բաժնետոմսերի առնվազն 2 տոկոսի սեփականատեր է հանդիսանում, Բանկի ֆինանսական տարվա ավարտից հետո՝ 30-60 օրվա ընթացքում, իրավունք ունի երկուսից ոչ ավելի առաջարկություններ ներկայացնել տարեկան ընդհանուր ժողովի օրակարգի վերաբերյալ:

Տարեկան ընդհանուր ժողովի օրակարգի վերաբերյալ առաջարկությունները ներկայացվում են գրավոր՝ նշելով՝

ա) հարցի առաջարկման հիմքերը,

բ) հարցը առաջարկող բաժնետիրոջ անունը (անվանումը),

գ) նրան պատկանող բաժնետոմսերի քանակը,

դ) առաջարկության հեղինակի ստորագրությունը կամ դրա ֆաքսիմիլային վերարտադրությունը:

15.19. Խորհուրդը պարտավոր է քննարկել ներկայացված առաջարկները և որոշում ընդունել դրանք տարեկան ընդհանուր ժողովում ընդգրկելու մասին՝ սույն կանոնադրության 15.18 կետով սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո՝ 15 օրվա ընթացքում:

Խորհուրդը կարող է որոշում ընդունել ներկայացված առաջարկները տարեկան ժողովի օրակարգում ընդգրկելը մերժելու մասին միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) առաջարկ ներկայացրած բաժնետիրոջ կողմից խախտվել է սույն կանոնադրության 15.18 կետով սահմանված ժամկետը,

բ) առաջարկ ներկայացրած բաժնետերը չի տնօրինում Բանկի սույն կանոնադրության 15.18 կետով սահմանված քանակի քվեարկող բաժնետոմսերը,

գ) լրիվ չեն կամ բացակայում են սույն կանոնադրության 15.18 կետով սահմանված տվյալները,

դ) առաջարկը հակասում է օրենքի և այլ իրավական ակտերի պահանջներին:

15.20. Խորհրդի հիմնավորված որոշումը ներկայացված առաջարկը տարեկան ընդհանուր ժողովում ընդգրկելը մերժելու մասին ուղարկվում է առաջարկը ներկայացրած բաժնետերերին (բաժնետերերին) որոշումն ընդունելու պահից 3 օրվա ընթացքում: Խորհրդի որոշումը ներկայացված առաջարկը տարեկան ընդհանուր ժողովում ընդգրկելը մերժելու մասին կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

15.21. Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման ընթացքում Խորհուրդը որոշում է՝

ա) Ընդհանուր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամն ու վայրը,

բ) Ընդհանուր ժողովի օրակարգը,

գ) Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը,

դ) Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին բաժնետերերին ծանուցելու կարգը,

ե) բաժնետերերին ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման ընթացքում տրամադրվող տեղեկությունների և նյութերի ցուցակը,

զ) քվեաթերթիկների ձևը և բովանդակությունը, եթե քվեարկությունները կատարվելու են քվեաթերթիկներով:

15.22. Տարեկան ընդհանուր ժողովից բացի գումարվող ընդհանուր ժողովները համարվում են արտահերթ:

15.23. Բանկի բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովները գումարվում են Բանկի խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, Բանկի Վարչության, Բանկի աուդիտն անցկացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Բանկի առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

Եթե խորհուրդը որոշում է մերժել ընդհանուր արտահերթ ժողով հրավիրելու վերաբերյալ առաջարկը, ապա մերժման մասին որոշումը խորհուրդը պարտավոր է ընդունել 5 օրվա ընթացքում՝ պահանջը ներկայացնելու պահից:

Արտահերթ ընդհանուր ժողովի գումարման մասին որոշում ընդունելու դեպքում խորհուրդը պետք է արտահերթ Ընդհանուր ժողովը գումարի սույն կանոնադրության և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Արտահերթ ընդհանուր ժողովի գումարման վերաբերյալ խորհրդի որոշմամբ սահմանվում է օրակարգը, արտահերթ ընդհանուր ժողովի գումարման ձևը՝ բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ կամ հեռակա կարգով քվեարկության միջոցով:

15.24. Բաժնետերերը ունեն Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում իրենց բաժնետոմսերին համամասնական ձայնի իրավունք:

15.25. Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավասու է, եթե Ընդհանուր ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50-ից ավելի տոկոսին:

Քվորումի բացակայության դեպքում սույն կանոնադրությամբ սահմանված ընթացակարգի պահպանմամբ հրավիրվում է նոր Ընդհանուր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը: Եթե քվորումի բացակայության պատճառով չկայացած Ընդհանուր ժողովի գումարման ամսաթիվը տեղափոխվում է 20 օրից պակաս ժամկետով, ապա այդ Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի նոր ցուցակ չի կազմվում: Նոր Ընդհանուր ժողովի գումարման դեպքում օրակարգի փոփոխություն չի թույլատրվում: Չկայացած Ընդհանուր ժողովի փոխարեն գումարվող նոր Ընդհանուր ժողովն իրավասու է, եթե մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 30-ից ավելի տոկոսին:

15.26. Բանկի Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում

ա) Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,

բ) Բանկի վերակազմակերպումը, ներառյալ՝ այլ անձի (անձանց) հետ միացումը,

գ) Բանկի լուծարումը,

դ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,

ե) խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ Ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,

է) խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

ը) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,

թ) Ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,

ժ) հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը,

ժա) բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը,

ժբ) առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը,

ժգ) առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը,

ժդ) խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժե) օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,

ժգ) օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 %-ից ավելին), ինչպես նաև Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից մինչև 50 տոկոսի դեպքերում, եթե Խորհրդի կողմից չի ընդունվել միաձայն, և հարցը բարձրացվել է Ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,

ժե) օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը:

15.27. Ընդհանուր ժողովն անցկացվում է հետևյալ կարգով՝

ա) Ընդհանուր ժողովի քարտուղարը մինչև նիստի բացումը Ընդհանուր ժողովի նախագահին զեկուցում է բաժնետերերի նիստին ներկա լինելու վերաբերյալ,

բ) Ընդհանուր ժողովի նախագահը ողջունում է ներկաներին և նիստը հայտարարում է բացված,

գ) Ընդհանուր ժողովի նախագահը ներկայացնում է ընդհանուր ժողովի օրակարգը, որից հետո օրակարգի հարցերը ըստ հերթականության դնում է քննարկման,

դ) Ընդհանուր ժողովի նախագահը առաջարկում է ցանկացողներին իրենց կարծիքը ներկայացնել առաջադրվող հարցի վերաբերյալ,

ե) առաջադրված հարցի վերաբերյալ կարծիքների արտահայտման փուլն ավարտվելուց հետո քննարկվող հարցերը դրվում են քվեարկության:

Քվեարկությունը ընդհանուր ժողովում իրականացվում է «Բանկի մեկ քվեարկող բաժնետոմս՝ մեկ ձայն» սկզբունքով:

15.28. Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են Ընդհանուր ժողովին մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացառությամբ.

ա) Բանկի կողմից իր բաժնետոմսերը հետ գնելու դեպքում կանոնադրական հիմնադրամի նվազեցման կամ տվյալ բաժնետոմսերի իրացման մասին որոշումներն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից,

բ) սույն կանոնադրության 15.26 կետի «ա», «դ», «գ» և «ժգ» ենթակետերում նշված հարցերի, որոնց վերաբերյալ որոշումներն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով,

գ) սույն կանոնադրության 15.26 կետի «բ» և «գ» ենթակետերում նշված հարցերի վերաբերյալ որոշումներն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը՝ դրան մասնակցող՝ քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի միաձայն քվեարկությամբ.

դ) կանոնադրական հիմնադրամի ավելացման մասին որոշումը, որը ենթադրում է երրորդ անձանց բաժանորդագրումը նոր թողարկված լրացուցիչ բաժնետոմսերի համար, որոնք կազմում են Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 10 տոկոսը կամ ավելին, Ընդհանուր ժողովի կողմից ընդունվում են քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի միաձայն քվեարկությամբ.

Սույն կանոնադրության 15.26 կետով սահմանված հարցերի (բացառությամբ 15.26 կետի ժգ) ենթակետով սահմանված հարցերի) վերաբերյալ որոշումների ընդունումը հանդիսանում է Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությունը և չի կարող փոխանցվել Բանկի խորհրդին, Բանկի Վարչության անդամներին կամ այլ անձի, բացառությամբ «Ժբ-ժդ» ենթակետերում թվարկված հարցերի և Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի

ավելացման հարցի, որոնցով որոշումների ընդունումը Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել Խորհրդին:

15.29. Ընդհանուր ժողովը «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված Ընդհանուր ժողովի իրավասությանը վերաբերող այլ հարցերով որոշումներ ընդունելու դեպքերում առաջնորդվում է նույն օրենքով տվյալ որոշումների ընդունման համար սահմանված կարգով՝ հաշվի առնելով «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դրույթները:

Ընդհանուր ժողովն իրավունք չունի փոփոխել օրակարգը, ինչպես նաև որոշումներ ընդունել օրակարգում չընդգրկված հարցերի վերաբերյալ:

15.30. Քվեարկության արդյունքները հայտարարվում են տվյալ ժողովում, կամ ժողովի ավարտից հետո բաժնետերերը տեղեկացվում են քվեարկության արդյունքների մասին:

15.31. Ընդհանուր ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել նաև հեռակա քվեարկության (հարցման) միջոցով, բացառությամբ սույն կանոնադրության 15.26 կետի «բ», «գ» և «ը» ենթակետերում նշված հարցերի:

Հեռակա կարգով անցկացվող Ընդհանուր ժողովի նիստերի ծանուցումն իրականացվում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված Ընդհանուր ժողովին բաժնետերերի ծանուցման կարգով՝ ծանուցման մեջ պարտադիր կերպով նշելով հեռակա կարգով անցկացման մասին:

Ընդհանուր ժողովը հեռակա քվեարկությամբ գումարելիս Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր բաժնետերերին քվեաթերթիկների և Ընդհանուր ժողովի օրակարգի հետ մեկտեղ ուղարկվում են օրենքով սահմանված տեղեկությունները և նյութերը:

Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված Ընդհանուր ժողովի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել է Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կեսից ավելին:

Հեռակա կարգով քվեարկությունը կատարվում է «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխանող քվեաթերթիկների օգտագործմամբ:

Հեռակա կարգով քվեարկության ժամանակ քվեաթերթիկները պետք է տրամադրվեն բաժնետերերին՝ լրացրած քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունումն ավարտելու պահից առնվազն 30 օր առաջ:

15.32. Ընդհանուր ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել այնպիսի նիստով, որի ժամանակ Ընդհանուր ժողովի մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային, հեռուստակապի կամ այլ կապի միջոցով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում:

Նման նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

Հեռախոսային, հեռուստակապի կամ այլ կապի միջոցով անցկացվող Ընդհանուր ժողովի նիստերի ծանուցումն իրականացվում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված Ընդհանուր ժողովի գումարման ծանուցման կարգով:

Բանկի մասնակիցների ընդհանուր ժողովի գումարման մասին Բանկի մասնակիցների ծանուցման հետ միասին նրանց են ուղարկվում նաև Ընդհանուր ժողովի օրակարգի հարցերի վերաբերյալ նյութերը և այլ տեղեկատվություն:

Բանկի մասնակիցների ընդհանուր ժողովի գումարման օրը սահմանված կապի միջոցով հաղորդակցվելով միմյանց հետ՝ Բանկի մասնակիցները քննարկում են օրակարգի հարցերը և ընդունում են համապատասխան որոշումներ, որոնց հիման վրա կազմվում է արձանագրություն Բանկի մասնակիցների

ընդհանուր ժողովում քննարկված հարցերի և դրանց վերաբերյալ ընդունված որոշումների մասին, որը ուղարկվում է Բանկի մասնակիցներին ստորագրման և Բանկ ետ վերադարձման համար:

Արձանագրության մեջ որպես Ընդհանուր ժողովի գումարման վայր լրացվում է սահմանված կապի միջոցի անվանումը:

15.33. Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունը կազմվում է Ընդհանուր ժողովի ավարտից 5 օրվա ընթացքում 2 օրինակով, որոնք ստորագրում են Ընդհանուր ժողովի նախագահը և քարտուղարը:

Ընդհանուր ժողովի նախագահը պատասխանատվություն է կրում Ընդհանուր ժողովի արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար: Արձանագրության մեջ նշվում են՝

ա) Ընդհանուր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը և վայրը.

բ) Բանկի՝ տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի ձայների գումարային քանակը.

գ) Ընդհանուր ժողովին մասնակցած բաժնետերերին պատկանող ձայների գումարային քանակը.

դ) Ընդհանուր ժողովի նախագահը (նախագահությունը) և քարտուղարը (քարտուղարությունը),

ե) Ընդհանուր ժողովի օրակարգը:

Արձանագրությունը պետք է պարունակի Ընդհանուր ժողովում հնչած ելույթների հիմնական դրույթները, քվեարկության դրված հարցերը, դրանց վերաբերյալ քվեարկության արդյունքները, Ընդհանուր ժողովի ընդունված որոշումները:

Բանկի բաժնետերերն իրավունք ունեն ծանոթանալ Ընդհանուր ժողովի արձանագրություններին:

16. Բանկի խորհուրդը

16.1. Բանկի խորհուրդը իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ Խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:

16.2. Բանկի խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի մասնակիցների տարեկան ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից, իսկ Բանկի խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում՝ արտահերթ Ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա մասնակիցների կողմից՝ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

Ընդհանուր ժողովին Բանկի խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ առաջարկություններ կարող են ներկայացնել Բանկի մասնակիցները, ինչպես նաև Խորհուրդը (բացառությամբ առաջին անգամ Խորհրդի ձևավորման դեպքի):

16.3. Բանկի մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովում Բանկի խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում Բանկի խորհրդի նոր անդամի ընտրությունը կատարվում է հետևյալ կարգով.

Լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցված Խորհրդի անդամին ներկայացնող խումբը (բաժնետերը) արտահերթ Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցվելու պահից հնգօրյա ժամկետում Բանկի բաժնետերերին և Ընդհանուր ժողովին օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով տեղեկացնում է իրենց խումբը (կամ իրեն) ներկայացնող Խորհրդի անդամի թեկնածուի մասին անհրաժեշտ տեղեկությունները և արտահերթ Ընդհանուր ժողովում Խորհրդի նոր անդամի ընտրությունը կատարվում է օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

16.4. Բանկի Խորհրդի անդամները ընտրվում են նվազագույնը մեկ տարի ժամկետով, վերընտրման իրավունքով:

16.5. Բանկի այն մասնակիցները, որոնք Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն առանց ընտրության ընդգրկվելու Խորհրդի կազմում կամ դրանում նշանակելու իրենց ներկայացուցչին:

16.6. Բանկի այն մասնակիցները, որոնք Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի մինչև 10 տոկոսին, կարող են միավորվել և Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը համալրելու դեպքում առանց Ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության ընդգրկել իրենց ներկայացուցչին Խորհրդի կազմում:

Սույն կետի առաջին պարբերությամբ նշված ձևով ներկայացուցչի ընդգրկումը Խորհրդում հնարավոր է միայն Բանկի մասնակիցների խմբի ստեղծման մասին համապատասխան պայմանագրի առկայության և այդ պայմանագրի վերաբերյալ Ընդհանուր ժողովին տեղեկացնելու դեպքում:

Սույն կետի երկրորդ պարբերությամբ նշված պայմանագիրը պետք է պարունակի հետևյալ պայմաններն ու տեղեկությունները.

ա) Բանկի միավորվող բաժնետերերի վերաբերյալ տվյալներ, ներառյալ նրանց պատկանող Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակը,

բ) միավորվող բաժնետերերի կողմից առաջարկվող Խորհրդի անդամի թեկնածուի վերաբերյալ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 43 հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված տեղեկությունները,

գ) պայման այն մասին, որ պայմանագիրը կնքվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով և մինչև այդ ժամկետի ավարտը փոփոխման կամ լուծման ենթակա չէ,

դ) միավորվող բաժնետերերի հայեցողությամբ՝ այլ պայմաններ:

Պայմանագրի պատճենները տրամադրվում են Ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ Ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

16.7. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն իրենց շահերը ներկայացնող ներկայացուցչին ընդգրկելու Բանկի Խորհրդի կազմում:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետեր է համարվում տվյալ Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 տոկոսից պակասին տիրապետող այն բաժնետերը, որը չի կնքել սույն կանոնադրության 16.6 կետում նշված պայմանագիրը:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի միասնական ներկայացուցիչը պետք է առաջադրվի նրանց կազմից և ընդգրկվի Խորհրդի կազմում՝ առանց Ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրության: Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի ներկայացուցչի ընտրությանը մասնակցում են միայն Ընդհանուր ժողովին ներկա փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերը կամ նրանց ներկայացուցիչները, թեկուզև դրանց թիվը կազմի մեկ: Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի առաջադրած ներկայացուցչի մասին օրենքով պահանջվող տեղեկատվությունը Խորհրդի կողմից ներկայացվում է

Ընդհանուր ժողովի բոլոր բաժնետերերին՝ Ընդհանուր ժողովի կայացման, իսկ հեռակա քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 30 օր առաջ:

16.8. Փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի, ինչպես նաև Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի մինչև 10%-ը տիրապետող բաժնետերերի կողմից բաժնետերերի խմբի ներկայացուցիչների ընդգրկումը Բանկի խորհրդի կազմում կատարվում է հետևյալ կարգով.

Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցումը ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի մինչև 10%-ը տիրապետող այն բաժնետերերը, ովքեր ցանկանում են միավորվել և ստեղծել բաժնետերերի խումբ, որոնց հավաքական մասնակցությունը կկազմի Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսը, կնքում են մասնակիցների խումբ ստեղծելու մասին համապատասխան պայմանագիր՝ նշելով իրենց ներկայացուցչին, վերջինիս վերաբերյալ օրենքով սահմանված տեղեկությունները և դրանց պատճենները ներկայացնում են Բանկի խորհրդին՝ դրանք Ընդհանուր ժողովին և Ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին տրամադրելու համար:

Ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցումը ստանալու պահից հնգօրյա ժամկետում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցները Բանկի խորհրդին ներկայացնում են իրենց կողմից առաջարկվող ներկայացուցչին և վերջինիս վերաբերյալ օրենքով պահանջվող տեղեկությունները, իսկ Խորհուրդը դրանք ներկայացնում է Ընդհանուր ժողովի բոլոր մասնակիցներին:

Ընդհանուր ժողովում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցների կողմից առաջադրված միասնական ներկայացուցչի՝ Խորհրդի կազմում ընտրությանը մասնակցում են միայն փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակիցները, թեկուզ և դրանց թիվը կազմի մեկ:

Ընդհանուր ժողովում մասնակիցների խումբ ստեղծված մասնակիցների ներկայացուցիչը առանց ընտրության ընդգրկվում է Բանկի խորհրդի կազմում:

16.9. Բանկի Խորհուրդը կարող է կազմվել առնվազն 5 անդամից, սակայն ոչ ավել, քան 7 անդամից:

16.10. Խորհրդի անդամները չպետք է միմյանց հետ փոխկապակցված լինեն: Խորհրդի անդամները և տվյալ Բանկի գործադիր մարմնի անդամները չեն կարող լինել միմյանց հետ փոխկապակցված անձինք:

16.11. Խորհրդի անդամները վարձատրվում են: Խորհրդի անդամների պաշտոնավարման ժամկետը սահմանվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից և չի կարող մեկ տարուց պակաս լինել:

16.12. Բանկի խորհրդի նախագահը

Բանկի խորհրդի նախագահին ընտրվում է Խորհրդի կողմից Խորհրդի անդամների կազմից՝ իրենց ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Բանկի խորհրդի նախագահը.

- ա) կազմակերպում է Բանկի խորհրդի աշխատանքները,
- բ) գումարում և նախագահում է Բանկի խորհրդի նիստերը,
- գ) կազմակերպում է Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը,
- դ) նախագահում է Բանկի մասնակիցների ընդհանուր ժողովներում,
- ե) կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքները:

Խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա լիազորությունները կատարում է Խորհրդի տարիքով ավագ անդամը:

16.13. Բանկի խորհրդի իրավասություններն են՝

ա) Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,

բ) Ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

գ) այլ իրավաբանական անձանց (ներառյալ՝ դուստր և կախյալ ընկերությունների) ստեղծման կամ դրանցում մասնակցության վերաբերյալ որոշումների ընդունումը,

դ) Բանկի գործադիր մարմնի անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

ե) Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

զ) շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,

է) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ընդհանուր ժողովին ներկայացումը,

ը) Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,

թ) Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,

ժ) ըստ անհրաժեշտության՝ Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,

ժա) Բանկի կողմից սույն կանոնադրության 3.1 կետով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,

ժբ) Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության պարտականությունների բաշխումը,

ժգ) սույն կանոնադրության 15.26 կետի «բ», «ժ-ժզ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումն Ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,

ժդ) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը,

ժե) Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,

ժզ) Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը և գործունեության դադարեցումը,

ժ) Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,

ժը) օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը, որը պետք է ընդունվի միաձայն, ինչպես նաև խորհրդի կողմից միաձայն ջնդունվելու դեպքում խոշոր գործարքի հարցն ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին որոշման ընդունումը,

ի) օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,

իա) Բանկի անունից կնքվող գործարքների կնքման ընթացակարգերի հաստատումը, այդ թվում՝ Բանկի կառավարման մարմինների կողմից գործարքների կնքման սահմանաչափերի սահմանումը,

իբ) գույքի շուկայական արժեքի որոշումը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,

իգ) օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը:

16.14. Սույն կանոնադրության 16.13 կետում թվարկված հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Բանկի խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների կամ այլ անձանց:

16.15. Առնվազն տարին մեկ անգամ Բանկի խորհուրդն իր նիստում քննարկում է արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը):

Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը), մինչև Բանկի խորհրդի նիստում քննարկվելը, քննարկվում է Բանկի վարչության նիստում, արձանագրված փաստերի վերաբերյալ ընդունվում են համապատասխան որոշումներ, այնուհետև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը) քննարկվում է Բանկի բաժնետերերի հերթական տարեկան ընդհանուր ժողովից հետո գումարվող առաջին իսկ խորհրդի նիստում:

Բանկի խորհուրդը յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո, հիմք ընդունելով պլանային և փաստացի ցուցանիշները, մինչև ընթացիկ տարվա փետրվարի 10-ը իր նիստում քննարկում է Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը, և քննարկման արդյունքից ելնելով որոշում է կայացնում Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, հետագա ռազմավարությունը վերանայելու կամ նույնը թողնելու վերաբերյալ և հաստատում է Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը:

Առնվազն տարին մեկ անգամ Բանկի խորհուրդը մինչև հաշվետու տարվա մայիս ամիսը պետք է վերանայի Բանկի գործունեությունը կարգավորող կարգերն ու ներքին իրավական ակտերը: Բանկի գործող կարգերում ու ներքին իրավական ակտերում կատարվող փոփոխություններն, ինչպես նաև նոր կարգերն ու ներքին իրավական ակտերը Բանկի խորհրդի քննարկման ու հաստատմանն է ներկայացնում Բանկի Վարչությունը:

Բանկի համապատասխան ստորաբաժանումները, հիմք ընդունելով բանկային գործունեությունը կարգավորող օրենքներում և նորմատիվ իրավական ակտերում, Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքում, ինչպես նաև կատարվող գործարքների իրականացման գործընթացում կատարվող փոփոխությունները, վերանայում են գործող կարգերն ու ներքին իրավական ակտերը, անհրաժեշտության դեպքում մշակում են նոր կարգեր ու ներքին իրավական ակտեր և ներկայացնում են Բանկի Վարչության քննարկմանը, որոնք Բանկի Վարչության կողմից հավանության արժանանալուց հետո ներկայացվում են Բանկի խորհրդի քննարկմանը և հաստատմանը:

Առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ, տվյալ եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ից հետո գումարվող առաջին իսկ նիստում Բանկի խորհուրդը պետք է քննարկի նախորդ եռամսյակի գործունեության վերաբերյալ Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, Բանկի Վարչության և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները իր սահմանած կարգով և ձևով:

Ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ինչպես նաև օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտվելու դեպքում Բանկի խորհրդին, անհրաժեշտության դեպքում Խորհրդի նախագահին ներկայացված ներքին աուդիտի ղեկավարի հաշվետվությունը Բանկի խորհուրդը քննարկում է արտահերթ նիստում հաշվետվությունը ստանալու պահից առավելագույնը մեկ շաբաթվա ընթացքում:

Բանկի խորհուրդը քննարկման արդյունքներից ելնելով ընդունում է համապատասխան որոշումներ՝ անհրաժեշտության դեպքում տալով համապատասխան հանձնարարականներ:

16.16. Խորհրդի նիստերը

16.16.1. Խորհրդի նիստերը պետք է գումարվեն առնվազն երկու ամիսը մեկ անգամ:

Խորհրդի նիստերը գումարում է Բանկի խորհրդի նախագահը՝ իր, Խորհրդի անդամի, Բանկի վարչության նախագահի (վարչության), ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի, Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի, ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի, ինչպես նաև Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 5 կամ ավելի տոկոս ունեցող բաժնետերերի (բաժնետերերի) կողմից գրավոր, այդ թվում՝ էլեկտրոնային նամակագրության եղանակով պահանջ ներկայացնելով:

Բանկի խորհրդի նախագահը, բաժնետերերի (բաժնետերերի) գրավոր պահանջի դեպքում, Բանկի խորհրդի նիստի գումարման (այդ թվում՝ հեռակա կարգով կամ հեռախոսային կապի այլ միջոցով նիստի գումարման) մասին եռօրյա ժամկետում գրավոր ծանուցում է Բանկի խորհրդի բոլոր անդամներին, օրենքով սահմանված դեպքերում Վարչության նախագահին, ինչպես նաև Բանկի խորհրդի նիստ գումարելու մասին գրավոր պահանջ ներկայացրած անձին:

Բանկի խորհրդի նիստի գումարման մասին ծանուցման մեջ նշվում է Խորհրդի նիստի գումարման վայրը, ժամկետը, ժամը, օրակարգի հարցերը, նիստում քննարկվող հարցերին վերաբերող տեղեկություններին և նյութերին Խորհրդի անդամների ծանոթանալու կարգը, իսկ հեռակա կարգով կամ հեռախոսային կապի, կամ հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցով կայանալու դեպքում նշվում է նաև այդ մասին, ինչպես նաև նշվում է կոնկրետ կապի միջոցը:

Խորհուրդը կարող է իր կողմից ընդունվող Բանկի ներքին իրավական ակտերով առանձին հարցերի վերաբերյալ որոշումների ընդունման այլ կարգ սահմանել:

Խորհրդի անդամների ծանուցումը նիստի գումարման մասին իրականացվում է պատվիրված նամակներ ուղարկելու կամ անձամբ դրանք հանձնելու կամ էլեկտրոնային փոստային հասցեով ծանուցելու միջոցով:

Խորհրդի նիստի գումարման մասին Խորհրդի անդամները ծանուցվում են նիստի գումարման օրվանից առնվազն 3 օր առաջ:

16.16.2. Խորհրդի նիստերը կարող են գումարվել հեռակա կարգով:

Հեռակա կարգով նիստի գումարման մասին ծանուցման հետ միասին ուղարկվում են նաև քվեաթերթիկները՝ ծանուցման մեջ նշելով լրացված քվեաթերթիկների ետ վերադարձման ժամկետը:

Հեռակա կարգով գումարված Խորհրդի նիստերի ժամանակ որոշումները ընդունվում են Խորհրդի նիստի մասնակիցների կողմից լրացված քվեաթերթիկների հիման վրա:

Սույն կանոնադրության 16.13 կետի «գ», «դ», «թ» և «ժգ» ենթակետերում նշված հարցերի վերաբերյալ որոշումների ընդունումը, ինչպես նաև Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը, Բանկի խորհրդի նախագահի ընտրության հարցերը չեն կարող լուծվել Բանկի խորհրդի հեռակա նիստերի ժամանակ:

Խորհուրդը կարող է որոշումներ ընդունել այնպիսի նիստում, որի ժամանակ Խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

Հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով Բանկի խորհրդի նիստերի գումարումը և արդյունքների ամփոփումը կատարվում է հետևյալ կերպ.

Բանկի խորհրդի նիստի գումարման մասին ծանուցման մեջ նշվում է, որ Բանկի խորհրդի նիստը կայանալու է (Բանկի խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցները միմյանց հետ հաղորդակցվելու են) կամ հեռախոսային կապի կամ հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով:

Բանկի խորհրդի նիստի գումարման մասին Բանկի խորհրդի նիստի մասնակիցներին ծանուցման հետ միասին ուղարկվում է նաև Խորհրդի նիստի օրակարգի հարցերի վերաբերյալ նյութերը և այլ տեղեկատվություն:

Բանկի խորհրդի նիստի գումարման օրը սահմանված կապի միջոցով հաղորդակցվելով միմյանց հետ՝ Բանկի խորհրդի նիստի մասնակիցները քննարկում են օրակարգի հարցերը և ընդունում են համապատասխան որոշումներ, որոնց հիման կազմվում է արձանագրություն Բանկի խորհրդի նիստում քննարկված հարցերի և դրանց վերաբերյալ ընդունված որոշումների մասին, որը ուղարկվում է Բանկի խորհրդի նախագահին և անդամներին ստորագրման և Բանկ վերադարձման համար:

Արձանագրության մեջ որպես Բանկի խորհրդի նիստի գումարման վայր լրացվում է սահմանված կապի միջոցի անվանումը:

16.16.3. Եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն կանոնադրությամբ, Խորհրդի նիստերի քվորումը համարվում է ապահովված, եթե նիստին մասնակցում են Խորհրդի անդամներից 3-ը: Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են Խորհրդի համապատասխան նիստին ներկա անդամների ձայների մեծամասնությամբ, բացառությամբ 16.13 կետի «գ» և «ժգ» ենթակետերով սահմանված Խորհրդի որոշումների, որոնց ընդունման համար քվորումը համարվում է ապահովված, եթե նիստին մասնակցում են Խորհրդի բոլոր անդամները, և որոնք ընդունվում են Խորհրդի բոլոր անդամների կողմից միաձայն: Այն դեպքում, երբ 16.13 կետի «դ» ենթակետով սահմանված հարցերով պահանջվում է Բանկի Վարչության նախագահի վարձատրության հաստատումը, և այդ վարձատրությունը գերազանցում է շուկայական ստանդարտները, այդ հարցերով որոշումների ընդունման համար քվորումը համարվում է ապահովված, եթե Խորհրդի նիստին մասնակցում են Խորհրդի անդամներից 5-ը, և որոշումներն ընդունվում են Խորհրդի բոլոր անդամների կողմից միաձայն: Այն դեպքում, երբ 16.13 կետի «ժա» ենթակետով սահմանված հարցերը պահանջում են որոշակի վարկային փաթեթների և ընտրված ակտիվները ներառող ֆինանսական գործարքների հետ կապված ներքին կանոնակարգերի հաստատումը (ներառյալ՝ փոփոխությունները), այդ հարցերով քվորումը համարվում է

ապահովված, եթե Խորհրդի նիստին մասնակցում են Խորհրդի անդամներից 5-ը, և որոշումներն ընդունվում են Խորհրդի բոլոր անդամների կողմից միաձայն:

Քվեարկության ժամանակ Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի միայն մեկ ձայն: Ձայնի և քվեարկության իրավունքի փոխանցումն այլ անձի (այդ թվում՝ Խորհրդի այլ անդամի) չի թույլատրվում:

Ձայների հավասարության դեպքում Խորհրդի նախագահի ձայնը որոշիչ է:

16.16.4. Խորհրդի նիստերի բոլոր հարցերի քննարկումը կարող է տեղի ունենալ միայն Բանկի Վարչության նախագահի պարտադիր մասնակցությամբ, բացառությամբ Բանկի Վարչության նախագահի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, ինչպես նաև նրա վարձատրության պայմանների հաստատման հարցերի:

Բանկի Վարչության նախագահը մասնակցում է Խորհրդի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

16.16.5. Խորհրդի նիստերը արձանագրվում են: Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից հետո 10-օրյա ժամկետում:

Արձանագրության մեջ նշվում են՝

- 1) նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը,
- 2) նիստին մասնակցած անձինք,
- 3) նիստի օրակարգը,
- 4) քվեարկության դրված հարցերը, ինչպես նաև քվեարկության արդյունքները՝ ըստ նիստին մասնակցած Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամի,
- 5) քվեարկության դրված հարցերի վերաբերյալ Խորհրդի անդամների և Խորհրդի նիստին մասնակցող այլ անձանց կարծիքները,
- 6) նիստում ընդունված որոշումները:

Խորհրդի նիստի արձանագրությունն ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների ճշտության և հավաստիության համար:

Խորհրդի նիստերը վարում է Խորհրդի նախագահը, որն ստորագրում է նիստի որոշումները և պատասխանատվություն է կրում որոշման մեջ առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

16.17. Բանկի խորհրդին կից հանձնաժողովները

Բանկի խորհրդին կից կարող են ստեղծվել հանձնաժողովներ:

16.18. Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարման հիմքերը

16.18.1. Ընդհանուր ժողովի կողմից Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվում են իր դիմումի համաձայն, կամ եթե՝

- 1) նա դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- 2) նրա պաշտոնավարման ընթացքում ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնց ուժով նրան արգելվում է լինել Բանկի խորհրդի անդամ (Բանկի ղեկավար),

3) մեկ տարվա ընթացքում բացակայել է Խորհրդի նիստերի առնվազն 1/4-ից անհարգելի պատճառներով կամ ընդհանուր առմամբ (ներառյալ՝ հարգելի և անհարգելի բացակայությունները) նիստերի առնվազն կեսից: Սույն կետի իմաստով՝ իրական ժամանակի ռեժիմով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված հեռակա մասնակցությունը համարվում է լիարժեք մասնակցություն,

4) օրենքով սահմանված կարգով որակագրկվել է կամ զրկվել է որոշակի պաշտոն վարելու իրավունքից:

16.18.2. Խորհրդի անդամի լիազորությունները վաղաժամկետ կարող են դադարեցվել նաև լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի, իսկ եթե այդ ժամանակահատվածը մեկ տարուց ավելի է, ապա մեկ տարվա համար սահմանված աշխատավարձը Բանկի կողմից նրան փոխհատուցելու պայմանով:

Բանկն իրավունք ունի Խորհրդի անդամի պաշտոնից ազատված անձից դատական կարգով հետ պահանջելու սույն մասի առաջին պարբերությամբ նրան փոխհատուցված աշխատավարձը՝ դատարանում ապացուցելով Խորհրդի անդամի կողմից պաշտոնեական պարտականությունների թերացման փաստը:

16.19 Բանկի խորհրդի նախագահը կամ Խորհրդի անդամը չի կարող միաժամանակ լինել տվյալ Բանկի գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, ինչպես նաև այլ Բանկի կամ վարկային կազմակերպության խորհրդի անդամ, գործադիր մարմնի անդամ կամ այլ աշխատակից, բացառությամբ եթե տվյալ Բանկը և այլ Բանկը կամ վարկային կազմակերպությունը հանդիսանում են միմյանց հետ փոխկապակցված անձինք:

17. Բանկի Վարչությունը

17.1. Բանկի Վարչությունը՝

ա) ապահովում է Ընդհանուր ժողովի և Բանկի խորհրդի որոշումների կատարումը, կազմակերպում և իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի կողմից ընդունված իրավական ակտերի շրջանակներում Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ լիազորություններ,

բ) Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Բանկի խորհրդի կողմից հաստատման ենթակա ներքին իրավական ակտերը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,

գ) սահմանում է Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների միջնորդավճարների չափերը, ներգրավվող ավանդների և տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքները,

դ) քննարկում է վերստուգումների, ստուգումների նյութերը, տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունները:

17.2. Բանկի Վարչությունը կազմված է նվազագույնը 5, առավելագույնը 9 անդամից՝ Վարչության նախագահը, Բանկի գլխավոր հաշվապահը և Վարչության անդամները:

17.3. Բանկի Վարչության կազմը ընտրվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով:

17.4. Բանկի Վարչության նախագահը նշանակվում է Խորհրդի կողմից:

17.5. Վարչության անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից՝ Վարչության նախագահի ներկայացմամբ:

17.6. Վարչությունը գործում է կանոնադրության, ինչպես նաև Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի վարչության կանոնակարգի և այլ ակտերի հիման վրա, որոնք սահմանում են Վարչության նիստերի

հրավիրման ու անցկացման ժամկետներն ու կարգը, ինչպես նաև նրա կողմից որոշումների ընդունման կարգը:

17.7. Բանկի Վարչության կառուցվածքում պարտադիր ընդգրկվում են Բանկի Վարչության նախագահը և գլխավոր հաշվապահը:

17.8. Բանկի Վարչության նիստերը գումարվում են ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ:

Բանկի Վարչության նիստերը գումարվում են Բանկի Վարչության նախագահի նախաձեռնությամբ:

Բանկի Վարչության նիստերը կարող են գումարվել նաև Բանկի Վարչության անդամների, Բանկի կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների, ներքին աուդիտի ստորաբաժանման առաջարկությամբ, Բանկի Վարչության նախագահի որոշմամբ, Վարչության իրավասության ենթակա հարցերի քննարկում կազմակերպելու համար:

17.9. Բանկի Վարչության նիստերին մասնակցում են Վարչության անդամները: Նիստերին կարող են մասնակցել նաև Վարչության նախագահի կողմից հրավիրված անձինք:

Վարչության նիստերը նախագահում է Վարչության նախագահը կամ նրա հանձնարարությամբ՝ Վարչության անդամներից մեկը:

17.10. Վարչության նիստերի քննարկմանը ներկայացվող նախագծերի և այլ փաստաթղթերի քննարկումը կազմակերպելու նախապատրաստման գործընթացը համակարգում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանումը:

17.11. Վարչությունն իրավասու է քննարկել և որոշումներ ընդունել, եթե նիստին մասնակցում են Վարչության անդամների առնվազն 2/3-ը:

17.12. Վարչության նիստում որոշումներն ընդունվում են նիստին մասնակցող Վարչության անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Քվեարկության ժամանակ Վարչության յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք:

Ձայնի և քվեարկության իրավունքի փոխանցումն այլ անձի (այդ թվում՝ Վարչության այլ անդամի) չի թույլատրվում:

Ձայների հավասարության դեպքում Վարչության նախագահի ձայնը որոշիչ է:

17.13. Վարչության նիստերն արձանագրվում են:

Վարչության նիստերի արձանագրությունները ներկայացվում են Խորհրդին, ներքին աուդիտին, Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձին՝ նրանց պահանջով:

Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից հետո՝ 5-օրյա ժամկետում:

Արձանագրությունում նշվում են՝

ա) նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը,

բ) նիստին մասնակցած անձինք,

գ) նիստի օրակարգը,

դ) քվեարկության դրված հարցերը, ինչպես նաև քվեարկության արդյունքները՝ ըստ նիստին մասնակցած Վարչության յուրաքանչյուր անդամի,

ե) քվեարկության դրված հարցերի վերաբերյալ Վարչության անդամների և Վարչության նիստին մասնակցող այլ անձանց կարծիքները,

զ) նիստում ընդունված որոշումները:

Վարչության նիստի արձանագրությունն ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

Վարչության նիստերը կազմակերպում և վարում է Վարչության նախագահը, որը ստորագրում է նիստերի որոշումները և պատասխանատվություն է կրում դրանց մեջ առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

17.14. Այն հարցերը, որոնք օրենքով կամ կանոնադրությամբ չեն սահմանվել որպես Ընդհանուր ժողովի, Խորհրդի, Վարչության նախագահի կամ ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը պատկանող, պատկանում են Վարչության իրավասությանը:

18. Բանկի Վարչության նախագահը

18.1. Բանկի Վարչության նախագահը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, Բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է Բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

18.2. Բանկի Վարչության նախագահը՝

ա) տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,

բ) աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում գլխամասային Բանկի աշխատակիցներին, մասնաճյուղերի կառավարիչներին և մյուս աշխատակիցներին, բացառությամբ այն աշխատակիցների, որոնց աշխատանքի ընդունելու և աշխատանքից ազատելու իրավասությունը պատկանում է Ընդհանուր ժողովին կամ Խորհրդին:

գ) Բանկի խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը և դրանց նկարագրերը:

դ) Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ:

ե) Խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով:

18.3. Բանկի Վարչության նախագահի (Վարչության) իրավասությանը ենթակա հարցերով որոշումների ընդունումը չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմիններին, Բանկի ներքին աուդիտին, Բանկի գլխավոր հաշվապահին կամ այլ անձի, բացառությամբ եթե Բանկի Վարչության նախագահի լիազորությունների իրականացումը պատշաճ կերպով ժամանակավորապես փոխանցվել է նրան փոխարինող անձին:

Վարչության նախագահի լիազորությունները պատշաճ կերպով ժամանակավորապես կարող են փոխանցվել նրան փոխարինող անձին, եթե վերջինս համապատասխանում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշներին:

18.4. Խորհրդի կողմից Վարչության նախագահի լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցվում են իր դիմումի համաձայն, կամ եթե՝

ա) նա դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

բ) նրա պաշտոնավարման ընթացքում ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որոնց ուժով նրան արգելվում է լինել Բանկի Վարչության նախագահ (Բանկի ղեկավար),

գ) օրենքով սահմանված կարգով որակագրկվել է կամ զրկվել է որոշակի պաշտոն վարելու իրավունքից:

18.5. Վարչության նախագահի լիազորությունները վաղաժամկետ կարող են դադարեցվել նաև լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի, իսկ եթե այդ ժամանակահատվածը մեկ տարուց ավելի է, ապա մեկ տարվա համար սահմանված աշխատավարձը Բանկի կողմից նրան փոխհատուցելու պայմանով:

Բանկն իրավունք ունի Վարչության նախագահի պաշտոնից ազատված անձից հետո պահանջելու նրան փոխհատուցված աշխատավարձը՝ դատարանում ապացուցելով Վարչության նախագահի կողմից պաշտոնեական պարտականությունների թերացման փաստը:

19. Բանկի գլխավոր հաշվապահը

19.1. Բանկի գլխավոր հաշվապահը կամ նման պարտականություններ իրականացնող անձը (այսուհետ՝ Գլխավոր հաշվապահ) իրականացնում է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքները և պարտականությունները:

19.2. Բանկի գլխավոր հաշվապահը նշանակվում է Բանկի խորհրդի կողմից՝ Բանկի Վարչության նախագահի (Վարչության) ներկայացմամբ:

Բանկի գլխավոր հաշվապահը ընտրվում է նվազագույնը մեկ տարի ժամկետով:

19.3. Բանկի գլխավոր հաշվապահի իրավունքները և պարտականությունները չեն կարող փոխանցվել Բանկի ընդհանուր ժողովին, Խորհրդին, գործադիր մարմնի անդամներին, ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը կամ այլ անձի:

19.4. Բանկի գլխավոր հաշվապահը առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Բանկի խորհրդին և Վարչության նախագահին (Վարչությանն) է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվություն՝ Խորհրդի հաստատած ձևով և բովանդակությամբ:

19.5. Բանկի գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն է կրում Բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Բանկի մասնակիցներին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Բանկի մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին, այլ իրավական ակտերին և Բանկի կանոնադրությանը համապատասխան:

19.6. Հաշվետվությունների և տեղեկատվության մեջ անարժանահավատ տվյալների հայտնաբերման դեպքերում Գլխավոր հաշվապահը ներկայացնում է դրանց առաջացման նախադրյալները, վկայակոչում է Բանկի աշխատակիցներին, որոնք անմիջականորեն մասնակցել են տվյալ հաշվետվությունների կամ տեղեկատվության կազմման աշխատանքներին և առաջարկում է միջոցներ դրանք ապագայում բացառելու

կամ առկա թերությունները վերացնելու ուղղությամբ: Եթե նման դեպքերը կրում են պարբերական բնույթ, ապա Խորհուրդը հարց է բարձրացնում Գլխավոր հաշվապահի մասնագիտական համապատասխանության հարցը քննարկելու մասին:

19.7. Գլխավոր հաշվապահը «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, այլ օրենքներով և իր կողմից կնքված «Լրիվ նյութական պատասխանատվության» պայմանագրին համապատասխան պատասխանատվություն է կրում իր դիտավորյալ գործողությունների (անգործության) հետևանքով Բանկին պատճառված վնասների համար:

20. Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը

20.1. Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման (այսուհետև՝ ներքին աուդիտ) ղեկավարը և անդամները նշանակվում են Բանկի խորհրդի կողմից:

20.2. Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման աշխատակիցները ընտրվում են նվազագույնը մեկ տարի ժամկետով:

20.3. Ներքին աուդիտի անդամ չեն կարող լինել Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, այլ ղեկավարներ ու աշխատակիցներ, ինչպես նաև Վարչության անդամների հետ փոխկապակցված անձինք:

20.4. Ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները պարտավոր են պահպանել Բանկի աշխատակիցների համար սահմանված աշխատանքային կարգապահությունը:

20.5. Բանկի ներքին աուդիտը Բանկի խորհրդի հաստատած կանոնադրության համաձայն՝

ա) հսկողություն է իրականացնում Բանկի ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ,

բ) հսկողություն է իրականացնում Բանկի Վարչության նախագահի (Վարչության), տարածքային և կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից օրենքների, այլ իրավական ակտերի և Բանկի ներքին ակտերի, Խորհրդի կողմից Վարչության նախագահին (Վարչությանը) տրված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ,

գ) եզրակացություններ և առաջարկություններ է տալիս Բանկի խորհրդի ներկայացրած, ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ առաջադրված հարցերի վերաբերյալ:

20.6. Ներքին աուդիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման մարմիններին կամ այլ անձանց:

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման աշխատակիցները դիտորդի կարգավիճակով կարող են մասնակցել Բանկի խորհրդի և Վարչության նիստերին:

Ներքին աուդիտի պահանջով ներքին աուդիտին ներկայացվում են Վարչության նիստերի արձանագրությունները:

20.7. Ներքին աուդիտի ղեկավարը Բանկի խորհրդին և Վարչության նախագահին (Վարչությանն) է ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները՝

ա) հերթական՝ տարեկան ծրագրով սահմանված ստուգումների արդյունքների մասին,

բ) արտահերթ, եթե բացահայտվել են ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ընդ որում, եթե խախտումները հետևանք են Վարչության նախագահի (Վարչության) կամ Խորհրդի

գործողությունների կամ անգործության, ապա հաշվետվությունը ներկայացվում է անմիջապես Խորհրդի նախագահին:

20.8. Ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ բացահայտվելու դեպքում ներքին աուդիտի կողմից կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որտեղ տրվում է խախտման մանրամասն նկարագիրը, ում կողմից է կատարվել խախտումը և Ներքին աուդիտի ղեկավարի կողմից փակ ծրարով համապատասխան գրանցամատյանում գրանցելուց հետո ներկայացվում է Բանկի խորհրդին և Վարչության նախագահին, իսկ եթե խախտումը հետևանք է Վարչության նախագահի (Վարչության) կամ Խորհրդի գործողությունների կամ անգործության, ապա ներկայացվում է անմիջապես Խորհրդի նախագահին:

Նշված դեպքերում հաշվետվությունները ներկայացվում են խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

20.9. Ներքին աուդիտն օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտելու դեպքում պարտավոր է դրանք ներկայացնել Բանկի խորհրդին՝ միաժամանակ առաջարկելով այդ խախտումների վերացման և ապագայում չկրկնման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումներ:

20.10. Օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտվելու դեպքում Ներքին աուդիտի կողմից կազմվում է համապատասխան արձանագրություն, որտեղ տրվում է խախտման մանրամասն նկարագիրը, ում կողմից է կատարվել խախտումը, ներքին աուդիտի առաջարկությունները նշված խախտումների վերացման և ապագայում բացառման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումների վերաբերյալ և ներքին աուդիտի ղեկավարի կողմից փակ ծրարով համապատասխան գրանցամատյանում գրանցելուց հետո ներկայացվում է Բանկի խորհրդին՝ խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

21. Բանկի արտաքին աուդիտը

21.1. Յուրաքանչյուր տարի Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով Բանկը պետք է ներգրավի օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով աուդիտորական ծառայությունների իրականացման իրավունք ունեցող անկախ աուդիտ իրականացնող անձի (այսուհետ՝ արտաքին աուդիտ), կնքելով նրա հետ համապատասխան պայմանագիր:

21.2. Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին ընտրում է Ընդհանուր ժողովը՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով: Արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

21.3. Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի կողմից կարող է իրականացվել նաև Բանկի՝ քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 5 տոկոսի սեփականատեր բաժնետերերի պահանջով:

Այդ դեպքում արտաքին աուդիտ իրականացնող անձին ընտրում, նրա հետ պայմանագիր են կնքում, նրա ծառայությունների դիմաց վճարում են ստուգում պահանջող բաժնետերերը, ընդ որում, նրանք կարող են Բանկից պահանջել իրենց կատարած ծախսերի հատուցում, եթե այդ ստուգումն Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ արդարացված է եղել Բանկի համար:

Բանկի արտաքին աուդիտ ցանկացած ժամանակ կարող է հրավիրվել նաև Բանկի խորհրդի կողմից՝ Բանկի միջոցների հաշվին:

21.4. Բանկն արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում, բացի աուդիտորական եզրակացության կազմումից, պետք է նախատեսի նաև աուդիտորական հաշվետվության (նամակ Բանկի ղեկավարությանը) կազմում:

Բանկն արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում պետք է նախատեսի նաև իր կողմից ՀՀ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների արժանահավատության ստուգում:

21.5. Բանկում աուդիտ իրականացնելու ընթացքում արտաքին աուդիտի կողմից Բանկի ֆինանսական վիճակն իր կարծիքով էականորեն վատթարացման փաստեր, ինչպես նաև ներքին համակարգերի (այդ թվում ներքին հսկողության համակարգի) թերություններ հայտնաբերելու դեպքում արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը պարտավոր է դրանց մասին անմիջապես տեղյակ պահել ՀՀ Կենտրոնական բանկին:

21.6. ՀՀ Կենտրոնական բանկը կարող է պարտադրել Բանկին չորս ամսվա ընթացքում հրավիրել արտաքին աուդիտ և հրապարակել նրա եզրակացությունը, ինչպես նաև իրավունք ունի պահանջելու Բանկից, որպեսզի նա փոխի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին և նշանակի այլ արտաքին աուդիտ իրականացնող անձ:

22. Հաշվառումը, հաշվետվությունը և վերահսկողությունը Բանկի նկատմամբ

22.1. Բանկը կազմում, հրապարակում և ՀՀ Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում տարեկան, եռամսյակային ֆինանսական և այլ հաշվետվություններ, որոնց ձևերը, ներկայացնելու կարգը և ժամկետները սահմանում է ՀՀ Կենտրոնական բանկը՝ հաշվի առնելով միջազգային ստանդարտները: Բանկի կողմից ՀՀ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները և այլ տեղեկությունները պետք է լինեն ամբողջական և արժանահավատ:

22.2. Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի և ՀՀ կառավարության լիազորված մարմնի հետ համաձայնեցված կարգով՝ ՀՀ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխան:

22.3. Բանկի գործառնական տարին սկսվում է հունվարի 1-ին և ավարտվում է նույն տարվա դեկտեմբերի 31-ին:

23. Բանկի ղեկավարների պատասխանատվությունը

23.1. Բանկի ղեկավարները գործում են՝ ելնելով Բանկի շահերից, իրականացնում են իրենց իրավունքները և կատարում են Բանկի նկատմամբ իրենց պարտականությունները բարեխիղճ ու ողջամիտ կերպով (ֆիդուցիար պարտականություն):

Բանկի ղեկավարները Բանկի առջև պատասխանատվություն են կրում իրենց դիտավորյալ գործողությունների (անգործության) հետևանքով Բանկին պատճառված իրական վնասի համար՝ ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Եթե Բանկին վնաս պատճառած արարքն իրականացրել են Բանկի մեկից ավելի ղեկավարներ, ապա նրանք Բանկի առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

Բանկին հասցված վնասի համար պատասխանատվությունից ազատվում են Բանկի այն ղեկավարները, որոնք Բանկին վնաս պատճառած որոշման ընդունմանը դեմ են քվեարկել կամ նիստին ներկա չեն գտնվել:

23.2. Եթե Բանկի խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունները բացահայտում են օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական և Բանկի ներքին իրավական ակտերի խախտումներ, ապա Խորհուրդը պարտավոր է ձեռնարկել միջոցներ այդ խախտումները վերացնելու և հետագայում այդպիսիք բացառելու ուղղությամբ:

23.3. Բանկի ղեկավարների պատասխանատվությունը ներառում է, սակայն չի սահմանափակում հետևյալ հնարավոր դեպքերը՝

ա) մեկ փոխառուի, խոշոր փոխառուների, Բանկի հետ կապված անձանց գծով սահմանված նորմատիվների խախտումով տրամադրված վարկերի, փոխառությունների կամ կնքված այլ գործարքների հետևանքով Բանկին պատճառված իրական վնասների հատուցման համար պատասխանատվություն է կրում Բանկի վարչության նախագահը, իսկ եթե տվյալ գործարքի կնքման համար օրենքով պահանջվում է Խորհրդի որոշում, ապա Խորհրդի անդամները և Վարչության նախագահը.

բ) գործադիր մարմնի անդամները պարտավոր են հատուցել նաև Բանկի խորհրդի կողմից ընդունված ներքին իրավական ակտերի խախտումներով կնքված գործարքների հետևանքով Բանկին պատճառված իրական վնասները.

գ) եթե Բանկի խորհրդին ներկայացվող հաշվետվությունները բացահայտել են օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական և Բանկի ներքին իրավական ակտերի խախտումներ, և հետագայում Բանկը կրել է նույն խախտումներով պայմանավորված վնաս, ապա Խորհրդի անդամները համապարտ պատասխանատվություն են կրում այդ իրական վնասների հատուցման համար, բացառությամբ, եթե Խորհրդի անդամն իր իրավասությունների սահմաններում ձեռնարկել է այդ խախտումները կանխելու ուղղությամբ բավարար և խելամիտ գործողություններ.

դ) եթե ներքին աուդիտի կողմից ստուգման արդյունքներով բացահայտված օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումների վերաբերյալ տեղեկությունները Բանկի խորհրդին չեն ներկայացվել, և հետագայում Բանկը, այդ խախտումներով պայմանավորված, վնասներ է կրել, ապա ներքին աուդիտի ղեկավարը պարտավոր է հատուցել այդ իրական վնասները.

ե) եթե Բանկի հետ կապված անձի հետ գործարքը կնքվել է Բանկի ներքին ընթացակարգերի խախտումով Խորհրդին ներկայացված դրական եզրակացության հիման վրա, ապա այդ գործարքի հետևանքով Բանկին պատճառված իրական վնասների հատուցման համար պատասխանատվություն է կրում Բանկի վարչության նախագահը:

23.4. Անձն ազատվում է Բանկին պատճառված վնասի համար պատասխանատվությունից, եթե գործել է բարեխիղճ՝ այն համոզմունքով, որ իր գործողությունները ելնում են Բանկի շահերից: Մասնավորապես՝

ա) եթե ողջամիտ գործարար տրամաբանությունից ելնելով՝ կայացվել են որոշումներ, նույնիսկ եթե դրանք Բանկին հետագայում հասցրել են այնպիսի վնասներ, որոնց առաջացումն այդ որոշումն ընդունելիս հստակորեն հաշվի է առնվել որպես բիզնես ռիսկ.

բ) եթե ղեկավարի կողմից սխալ կամ թերի որոշումների ընդունումը եղել է բարեխիղճ՝ առանց վնաս պատճառելուն հատկապես ուղղված միտման, և եթե այդ որոշումների ընդունմամբ չեն խախտվել օրենքների

կամ այլ իրավական ակտերի պահանջները: Բանկի ղեկավարների պաշտոնից ազատվելը չի ազատում նրանց իրենց մեղքով Բանկին պատճառված վնասի համար պատասխանատվությունից:

23.5. Բանկը կամ Բանկի այն բաժնետերը (բաժնետերերը), որը (որոնք համատեղ) տնօրինում է (են) Բանկի տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի (կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցության) մեկ և ավելի տոկոսը, իրավունք ունի (ունեն) Բանկի ղեկավարների դեմ հայցով դիմելու դատարան՝ Բանկին պատճառված վնասների փոխհատուցման պահանջով:

24. Բանկի գույքի ձեռքբերման և օտարման հետ կապված խոշոր գործարքները: Բանկի գործարքներում շահագրգռվածությունը

24.1. Խոշոր գործարքներ են համարվում

ա) մեկ կամ մի քանի փոխկապված գործարքները, որոնք, բացառությամբ Բանկի բնականոն տնտեսական գործունեության շրջանակներում կատարվող գործարքների, ուղղակի կամ անուղղակի կապված են Բանկի կողմից գույքի ձեռքբերման, օտարման կամ գույքի ձեռքբերման հնարավորության կամ գույքի օտարման հնարավորության հետ, և որոնց արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշում ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 և ավելի տոկոսը:

բ) մեկ կամ մի քանի փոխկապված գործարքները, որոնց առարկա է հանդիսանում Բանկի հասարակ (սովորական) կամ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի փոխարկվող արտոնյալ բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, որը կազմում է Բանկի կողմից արդեն տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի 25 և ավելի տոկոսը:

Խոշոր գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը որոշվում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

24.2. Խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշումը, որի առարկա է հանդիսանում գույքը, և որի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը, պետք է ընդունվի Խորհրդի կողմից միաձայն: Եթե գործարք կնքելու մասին որոշումը Խորհրդի կողմից չի ընդունվել, ապա Խորհուրդն իրավունք ունի որոշում ընդունելու հարցն Ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին:

Սույն կետով սահմանված սահմանված դեպքում, ինչպես նաև եթե գործարքի առարկա հանդիսացող գույքի արժեքը գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ կազմում է Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 տոկոսից ավելին, ապա գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ դրան մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով:

Սույն կետով սահմանված պահանջները չպահպանելը հանգեցնում է գործարքի անվավերության:

Սույն կետով պահանջները չպահպանելը խոշոր գործարք կնքելիս չի հանգեցնում գործարքի անվավերության, եթե Բանկի հետ գործարք կնքած անձը գործել է բարեխիղճ՝ չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ նշված պահանջները Բանկի կողմից չպահպանելու մասին:

24.3. Բանկի գործարքներում շահագրգիռ անձինք են համարվում Խորհրդի անդամը, Բանկի կառավարման մարմիններում այլ պաշտոն զբաղեցնող անձը կամ Բանկի բաժնետերը, որն իր հետ

փոխկապակցված անձանց հետ միասին տիրապետում է Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսին, եթե այդ անձինք կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձինք՝

ա) հանդիսանում են գործարքի կողմ կամ մասնակցում են գործարքին որպես միջնորդ կամ ներկայացուցիչ:

բ) տիրապետում են գործարքի կողմ, միջնորդ կամ ներկայացուցիչ հանդիսացող իրավաբանական անձի քվեարկող բաժնետոմսերի 20 և ավելի տոկոսին:

գ) պաշտոններ են զբաղեցնում գործարքի կողմ, միջնորդ կամ ներկայացուցիչ հանդիսացող իրավաբանական անձի կառավարման մարմիններում:

24.4. Սույն կանոնադրության 24.3 կետում նշված անձինք պարտավոր են տեղեկություններ տրամադրել Խորհրդին, ներքին աուդիտին և արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին՝

ա) այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնցում նրանք ինքնուրույն կամ նրանց հետ փոխկապակցված անձի (անձանց) հետ համատեղ տիրապետում են քվեարկող բաժնետոմսերի 20 և ավելի տոկոսին:

բ) այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնց կառավարման մարմիններում նրանք պաշտոններ են զբաղեցնում:

գ) կնքված կամ կնքման նախատեսված իրենց հայտնի գործարքների մասին, որոնցում իրենք կարող են համարվել շահագրգիռ անձ:

24.5. Բանկի որոշումը գործարքը կնքելու մասին, որում առկա է շահագրգռվածությունը, ընդունում է Խորհուրդը՝ գործարքը կնքելու մեջ շահագրգռվածություն չունեցող Խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ:

24.6. Խորհուրդը շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունելու համար պետք է գա այն եզրակացության, որ՝

ա) գործարքը կնքելու հետևանքով Բանկի կողմից ստացված վճարը պակաս չէ գործարքի արդյունքում Բանկի կողմից գործարքի մյուս կողմին փոխանցվող գույքի, տրամադրված ծառայության կամ կատարված աշխատանքի՝ սույն կանոնադրության 24.12 կետով սահմանված կարգով հաշվարկված շուկայական արժեքից, կամ

բ) գործարքը կնքելու հետևանքով Բանկի ձեռք բերած գույքի, ստացված ծառայության կամ Բանկի համար կատարված աշխատանքի դիմաց վճարը չի գերազանցում նշված գույքի, ծառայության կամ աշխատանքի՝ սույն կանոնադրության 24.12 կետով սահմանված կարգով հաշվարկված շուկայական արժեքը:

24.7. Որոշումը գործարքը կնքելու մասին, որում առկա է շահագրգռվածությունը, ընդունվում է Ընդհանուր ժողովի կողմից քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող և գործարքի կատարման մեջ շահագրգռվածություն չունեցող մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ, եթե գործարքը և (կամ) փոխկապակցված գործարքները կնքվում են Բանկի քվեարկող բաժնետոմսերի կամ քվեարկող բաժնետոմսերի փոխարկվող Բանկի այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով, որոնց քանակն ավելի է Բանկի՝ արդեն տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի քանակի 2 տոկոսից:

24.8. Գործարքի կնքումը, որում առկա է շահագրգռվածությունը, և որը բավարարում է սույն կանոնադրության 24.7 կետով սահմանված պահանջները, կարող է կնքվել առանց Ընդհանուր ժողովի որոշման, եթե՝

ա) գործարքը Բանկին շահագրգիռ անձի կողմից տրամադրվող փոխառություն է:

բ) գործարքը Բանկի և մյուս կողմի միջև արդյունք է բնականոն տնտեսական գործունեության, որը կնքվել է մինչև սույն կանոնադրության 24.3 կետի դրույթներին համապատասխան շահագրգռվածության ճանաչումը (որոշում չի պահանջվում մինչև հաջորդ Ընդհանուր ժողովի գումարման օրը):

Եթե Ընդհանուր ժողովի անցկացման օրվա դրությամբ անհնար է կանխատեսել Բանկի և գործարքի մյուս կողմի բնականոն տնտեսական գործունեության ընթացքում շահագրգռվածության հնարավորությունը, ապա սույն կանոնադրության 24.7 կետի պահանջները համարվում են կատարված, եթե Ընդհանուր ժողովը որոշում կընդունի Բանկի և մյուս կողմի միջև պայմանագրային հարաբերությունների հաստատման մասին, որով կսահմանվի կնքվող գործարքների բնույթը և գործարքների առավելագույն արժեքը:

24.9. Եթե Խորհրդի բոլոր անդամները շահագրգիռ անձինք են ճանաչվել, ապա գործարքը կնքելու մասին որոշումն ընդունում է Ընդհանուր ժողովը՝ գործարքում շահագրգռվածություն չունեցող մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ:

24.10. Եթե գործարքը, որում առկա է շահագրգռվածությունը, միևնույն ժամանակ Բանկի գույքի օտարման կամ ձեռքբերման խոշոր գործարք է հանդիսանում, ապա դրա կնքումն իրականացվում է հաշվի առնելով նաև սույն կանոնադրության օրենքի 24.1 և 24.2 կետերի դրույթները:

24.11. Գործարքը, որում առկա է շահագրգռվածությունը և կնքվել է սույն կանոնադրությամբ սահմանված պահանջների խախտմամբ, չի հանգեցնում գործարքի անվավերության, եթե Բանկի հետ գործարք կնքած անձը գործել է բարեխիղճ՝ չգիտեր և չէր կարող իմանալ նշված պահանջները Բանկի կողմից չպահպանելու մասին:

Շահագրգիռ ճանաչված անձը Բանկի առջև պատասխանատվություն է կրում Բանկին պատճառված վնասների չափով: Եթե պատասխանատվության ենթակա է մի քանի անձ, ապա նրանք Բանկի առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն:

Անձն ազատվում է սույն մասով սահմանված պատասխանատվությունից, եթե գործել է բարեխիղճ՝ չգիտեր կամ չէր կարող իմանալ, որ գործարքի կնքմամբ Բանկը կկրի վնասներ:

Շահագրգռվածության առկայության դեպքում Բանկի գործարքների կնքման վերաբերյալ սույն կանոնադրության և օրենքի պահանջները չեն կիրառվում, եթե՝

ա) բոլոր բաժնետերերի կողմից իրականացվում է բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը:

բ) իրականացվում է բաժնետոմսերի փոխարկվող այլ արժեթղթերի փոխարկումը:

գ) կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցությունը Բանկի կողմից ձեռք բերելու դեպքում, եթե տվյալ տեսակի (դասի) բաժնետոմսերի բոլոր սեփականատերերն ունեն հավասար իրավունք՝ համամասնորեն վաճառելու իրենց պատկանող տվյալ տեսակի (դասի) բաժնետոմսերը:

Սույն կետի պահանջները չպահպանելը հանգեցնում է գործարքի անվավերության:

24.12. Գույքի շուկայական արժեք է համարվում (ներառյալ՝ Բանկի բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի արժեքը) այն գինը, որով գույքի արժեքի մասին անհրաժեշտ տեղեկություններ ունեցող և այն վաճառելու պարտավորություն չունեցող վաճառողը կհամաձայնի վաճառել այդ գույքը, իսկ գույքի արժեքի մասին բոլոր անհրաժեշտ տեղեկություններ ունեցող և այն ձեռք բերելու պարտավորություն չունեցող գնորդը կհամաձայնի այդ գույքը ձեռք բերել:

Գույքի շուկայական արժեքը որոշվում է Խորհրդի որոշմամբ, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի, երբ շուկայական արժեքը որոշվում է դատարանի, այլ մարմնի կամ անձի կողմից:

Եթե մեկ կամ մի քանի գործարքներում, որոնց համար պահանջվում է սահմանել գույքի շուկայական արժեք, շահագրգիռ անձ է հանդիսանում Խորհրդի անդամը, ապա գույքի շուկայական արժեքը սահմանվում է Խորհրդի այն անդամների որոշմամբ, որոնք չունեն շահագրգռվածություն նշված գործարքում:

Գույքի շուկայական արժեքի որոշման համար՝ անկախ գնահատողի ծառայություններից Բանկը կարող է օգտվել Խորհրդի որոշմամբ:

Անկախ գնահատողի կողմից գույքի շուկայական արժեքի որոշումը պարտադիր է օրենքով սահմանված Բանկի մասնակիցների՝ Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում ունեցած մասնակցության հետգնման դեպքերում:

Բանկի բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի շուկայական արժեքի որոշման անհրաժեշտության դեպքում հաշվի են առնվում այդ բաժնետոմսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև առաջարկի և պահանջարկի գների վերաբերող և համապատասխան զանգվածային լրատվության միջոցներում պարբերաբար հրապարակվող տեղեկությունները:

Բանկի հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի շուկայական արժեքի որոշման դեպքում անհրաժեշտ է հաշվի առնել Բանկի զուտ ակտիվների (հիմնական կապիտալի) արժեքը, ինչպես նաև այն գինը, որը Բանկի բոլոր տեղաբաշխված հասարակ (սովորական) արժեթղթերի համար համաձայն է վճարել Բանկի գույքի մասին լրիվ տեղեկություններ ունեցող գնորդը, ինչպես նաև այլ գործոններ, որոնք Բանկի գույքի շուկայական արժեքը սահմանող մարմինը (անձը) կհամարի կարևոր:

Սույն կետով որոշվող հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի շուկայական արժեքը չի կարող պակաս լինել այն գնից, որը հաշվարկվել է Բանկի զուտ ակտիվների (հիմնական կապիտալի) արժեքը հիմք ընդունելով:

25. Տեղեկությունները և դրանց հրապարակումը

25.1. Բանկը ինտերնետում Բանկի կայքէջում, պարտավոր է մշտապես հրապարակել՝

ա) Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները (առնվազն վերջին տարեկան և վերջին եռամսյակային) և հաշվետվությունների վերաբերյալ արտաքին աուդիտի եզրակացության պատճենը:

Բանկը պարտավոր է նաև հրապարակել դրանք առանձին գրքույկի կամ հասարակության համար հասանելի այլ ձևով (Բանկի գլխամասային գրասենյակում, Բանկի մասնաճյուղերում և ներկայացուցչություններում)։

բ) օրենքով սահմանված ժամկետում՝ տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը: Ընդ որում, Բանկը պարտավոր է տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման մասին հայտարարությունը հրապարակել նաև մամուլում:

գ) շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշումների պատճենները, ինչպես նաև Բանկի շահութաբաժնային քաղաքականությունը սահմանող ակտերի պատճենները՝ առկայության դեպքում:

դ) Բանկում նշանակալից մասնակցություն ունեցող մասնակիցների մասին տեղեկատվություն՝ նրանց անունը (անվանումը), Բանկում նրանց ունեցած մասնակցության չափը (բացառությամբ այն անուղղակի նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձանց, որոնք չունեն Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցություն՝ բաժնետոմս, բաժնեմաս կամ փայ), նախորդ տարվա ընթացքում նրանց և նրանց հետ

փոխկապակցված անձանց կողմից Բանկից ստացված վարկերի և այլ փոխառությունների (այդ թվում՝ նաև մարված) վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ չափը, տոկոսադրույքը և ժամկետը:

ե) Բանկի խորհրդի, Վարչության անդամների ցանկը և անձնական տվյալները՝ նրանց անունը, ծննդյան ամսաթիվը, կենսագրությունը, Խորհրդի անդամների, Վարչության նախագահի և Գլխավոր հաշվապահի՝ նախորդ տարվա ընթացքում Բանկից ստացված ամբողջ վարձատրության (ներառյալ պարգևատրումների, Բանկի համար որոշակի աշխատանք կատարելու դիմաց վճարների, աշխատավարձին հավասարեցված այլ եկամուտների) չափը, նրանց և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց կողմից Բանկից ստացված վարկերի և այլ փոխառությունների (այդ թվում՝ նաև մարված) վերաբերյալ տվյալներ, այդ թվում՝ չափը, տոկոսադրույքը և ժամկետը:

25.2. Սույն Կանոնադրության 25.1 կետի «ա»-«ե» ենթակետերում նշված տեղեկություններից բացի, ՀՀ Կենտրոնական բանկը կարող է պահանջել Բանկից ինտերնետում Բանկի կայքէջում, մամուլում կամ զանգվածային լրատվության այլ միջոցներով ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած հաճախականությամբ և կարգով հրապարակել նաև այլ տեղեկություններ, բացառությամբ առևտրային, բանկային կամ այլ գաղտնիք կազմող տեղեկությունների:

25.3. Բանկը պարտավոր է հրապարակել սույն Կանոնադրության 25.1 կետի «ա»-«ե» ենթակետերում նշված տեղեկությունների մեջ տեղի ունեցած փոփոխությունները՝ դրանց ընդունման օրվան հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

25.4. Բանկը պարտավոր է ինտերնետում Բանկի կայքէջում, և առանձին գրքույկի կամ հասարակության համար հասանելի այլ ձևով (Բանկի գլխամասային գրասենյակում, Բանկի մասնաճյուղերում և ներկայացուցչություններում) հրապարակել օրական կտրվածքով թարմացված տեղեկություններ՝ իր կողմից ավանդների ընդունման, վարկերի տրամադրման, ինչպես նաև մատուցվող բոլոր այլ ծառայությունների և հաճախորդների համար իրականացվող ֆինանսական գործառնությունների վերաբերյալ, այդ թվում՝ տոկոսադրույքներ, ծառայության միջնորդավճարեր, ժամկետայնություն և էական այլ պայմաններ:

25.5. Բանկը պարտավոր է նաև ցանկացած անձի պահանջով նրան տրամադրել՝

ա) Բանկի պետական գրանցման վկայականի և Բանկի կանոնադրության պատճենները:

բ) Բանկի թողարկած պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման դեպքում տեղեկություններ՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ինչպես նաև դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ծավալով և կարգով:

գ) սույն կանոնադրության 25.1 կետում նշված տեղեկությունները կամ փաստաթղթերի պատճենները:

Սույն կետում նշված տեղեկությունների տրամադրման համար զանձվող վճարը չի կարող ավելի լինել դրանց պատրաստման և (կամ) փոստային առաքման համար արված փաստացի ծախսերից:

Բանկը պարտավոր է իր գլխամասային գրասենյակում, Բանկի մասնաճյուղերում և ներկայացուցչություններում տեսանելի վայրում, փակցնել հայտարարություն՝ սույն կետում նշված տեղեկությունների ստացման հնարավորության և այդ տեղեկությունների ստացման կարգի, վայրի և ժամանակի մասին:

25.6. Բանկն իրավունք չունի իր գովազդներում, հրապարակային օֆերտայում կամ իր անունից արված որևէ հայտարարության մեջ օգտագործելու ապակողմնորոշող այնպիսի տեղեկություններ կամ այլ անձանց կողմից այդ Բանկի վերաբերյալ կատարված հայտարարություններ, որոնք կարող են թյուր ենթադրության

տեղիք տալ Բանկի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական շուկայում նրա զբաղեցրած դիրքի, հեղինակության, գործարար համբավի կամ իրավական կարգավիճակի վերաբերյալ:

25.7. Բանկի կողմից, սույն կանոնադրությամբ և օրենքների համաձայն, հրապարակվող կամ տրամադրվող տեղեկությունները պետք է լինեն ամբողջական և արժանահավատ:

26. Բանկի վերակազմակերպումը և լուծարումը

26.1. Բանկի վերակազմակերպումն ու լուծարումն իրականացվում է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի և այլ իրավական ակտերի պահանջների պահպանմամբ:

27. Բանկի ապրանքային նշանի համառոտ նկարագրությունը

27.1. Համակցված ապրանքային նշան, որտեղ ուղղանկյան մեջ ձախ մասում ներկայացված է գրաֆիկական պատկեր, իսկ աջ կողմում ոճավորված գրված է IDBank լատինատառ բառը: ID (հայերեն տառադարձությունը՝ ԱյԴի) մտացածին հապավում է, իսկ Bank թարգմանաբար նշանակում է «Բանկ»:

«Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վարչության նախագահի Ժ/պ՝ Ռ. Մելիքյան

